२६औं

वार्षिक प्रतिवेदन
२०७६/०७७

नागरिक लगानी कोष

CITIZEN INVESTMENT TRUST

(नेपाल सरकारको स्वामित्व भएको)

(नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७ बमोजिम स्थापित)

कोषको वर्तमान सञ्चालक समिति

प्रा.डा. रामचन्द्र भट्टराई
अध्यक्ष

रामेश्वर दंगाल
सदस्य
प्रतिनिधिः अर्थ मन्त्रालय

श्री कवि प्रसाद पाठक
सदस्य
प्रतिनिधिः राष्ट्रिय वीमा संस्थान

श्री चन्द्र सिंह साउद
सदस्य
प्रतिनिधिः नेपाल स्टक एक्सचेन्ज

श्री कमलेश कुमार अग्रवाल
सदस्य
प्रतिनिधिः बैंक तथा वित्तीय संस्था

श्री अशोक बुढाथोकी
सदस्य
प्रतिनिधिः सर्वसाधारण शेयरधनी

डा. गंगाराम विश्वकर्मा
सदस्य
मनोनयनः अर्थ मन्त्रालय

व्यवस्थापन समूह

रमण नेपाल
कार्यकारी निर्देशक

डा.इन्द्रकुमार कट्टेल
नायब कार्यकारी निर्देशक

गोपाल घिमिरे
निर्देशक

शोभा श्रेष्ठ सुवेदी
का.मु. निर्देशक

हेमन्त पोखरेल
का.मु. निर्देशक

नबराज खड्का
नायब निर्देशक

भरतराज श्रेष्ठ
उप-निर्देशक

रोशनजंग कार्की
उप-निर्देशक

नारायणप्रसाद घिमिरे
उप-निर्देशक

अमृतबहादुर अधिकारी
उप-निर्देशक

सुमन पौडेल
उप-निर्देशक

उमेश पनेरु
उप-निर्देशक

अञ्जली आचार्य
उप-निर्देशक

प्रविन राई
उप-निर्देशक

जनकराज कडेल
उप-निर्देशक

यम कुमार श्रेष्ठ
उप-निर्देशक

हिरामणि खतिवडा
उप-निर्देशक

तेजनाथ पाण्डे
का.मु.उप-निर्देशक

दिपेन्द्र सिंह अधिकारी
वरिष्ठ अधिकृत

तारानाथ भट्टराई
वरिष्ठ अधिकृत

रामशोभा ढुंगाना
वरिष्ठ अधिकृत

जय प्रकाश साह
वरिष्ठ अधिकृत

कुमार श्रेष्ठ
वरिष्ठ अधिकृत

संगीता शर्मा
वरिष्ठ अधिकृत

नवराज गौतम
वरिष्ठ अधिकृत

रीता पाठक (उपाध्याय)
वरिष्ठ अधिकृत

श्री जीवनराज जोशी
वरिष्ठ अधिकृत

नागरिक लगानी कोष

केन्द्रीय कार्यालय

नयाँबानेश्वर, काठमाडौं, पो.ब.नं. ५८२३
फोनः ०१-४७८५३१९, ४७८५३२०, ४७८५३२१, ४७८५३२५, ४७८४२९८, ४७८१६७३
फ्याक्सः ०१-४७८४५२२, ४७८६०२
वेभसाईटः www.nlk.org.np
शाखा कार्यालय
विराटनगर, फोनः ०२१-४७२९९६, ४७२९९७
पोखरा, फोनः ०६१-५३८०३०, ५३८०३१

शेयर सूचिकृत
नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लि.

स्तर समूह
'क'

लेखापरीक्षक
१. बि.के. मान सिंह
२. शिवहरि शर्मा
३. जिवन कुमार बुढाथोकी

कार्यकारी निर्देशक
श्री रमण नेपाल

सञ्चालक समितिका सचिव
श्री नवराज खड्का

नागरिक लगानी कोषको संक्षिप्त परिचय

पृष्ठभूमि

नेपाल सरकारको समेत लगानीमा नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७ अनुसार वि.सं. २०४७ चैत्र ४ गते स्थापना भई वि. सं. २०४८ माघ १ गते देखि कोषले औपचारिक रुपमा कारोबार संचालनमा ल्याएको हो । आर्थिक विकासका लागि सर्वसाधारण जनतालाई बचत गर्न प्रोत्साहित गरि पुंजी वृद्धिका साथ साथै लगानीका अवसरहरू बढाउन तथा पुंजी बजारको विकासमा गतिशीलता ल्याउने प्रमुख उद्देश्य राखेर कोषको स्थापना भएको हो । उक्त उद्देश्य प्राप्तीका लागी कोषले सर्वसाधारण, विभिन्न संगठित संघ-संस्थामा कार्यरत कर्मचारी/कामदार तथा संगठित संघ-संस्थाहरूबाट समेत विभिन्न कार्यक्रम अन्तर्गत बचत संकलन गरी त्यसरी संकलित बचत रकमलाई दक्ष र व्यावसायिक ढंगबाट लगानी प्रबन्ध गर्दै आएको छ । कोषले केन्द्रीय कार्यालय काठमाडौं र शाखा कार्यालय पोखरा र विराटनगरबाट समेत सेवा प्रदान गरिरहेको छ । कोषको शेयरको चुक्ता पुंजी रू. ३ अर्ब रहेको छ । कोषले पुंजी बजार सम्बन्धी मर्चेन्ट बैंकरको रुपमा धितोपत्र निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकको कार्य, शेयर रजिष्ट्रारको कार्य र धितोपत्र प्रत्याभुतिको कार्य गर्दै आएको छ । स्वरोजगारमा रहेका र वैदेशिक रोजगारमा रहेका नागरिकहरूलाई समेत समावेश गरी सामाजिक सुरक्षा प्रदान गर्ने तथा सहभागीहरूलाई विविध प्रकारका सेवा तथा सुविधाद्वारा लाभान्वित बनाउने कोषको योजना अनुरूप नयाँ कार्यक्रमको रूपमा कोषले नागरिक पेन्सन योजना अगाडि बढाएको छ । देशको पुंजीबजारलाई गतिशिल तथा प्रभावकारी बनाउनका लागि कोषले नागरिक स्टक डिलर कम्पनी लिमिटेड को स्थापना गरी कार्य संचालन गरी रहेको छ ।

कोषका त्रिकोणीय व्यावसायिक खम्बाहरु:

क. वचत कार्यक्रम :

- विभिन्न किसिमका योजनाहरू : कर्मचारी बचत वृद्धि अवकाश कोष, उपदान तथा पेन्सन कोष, वीमा कोष आदिको माध्यमबाट लामो अवधिको बचत संकलन गर्ने ।
- नागरिक एकांक योजनाको माध्यमबाट देश भित्रका र देश बाहिरका लगानीकर्ताहरूबाट बचत वृद्धि कार्यक्रम संचालनमा ल्याउने ।
- लगानीकर्ताहरूको खाता संचालनको माध्यमबाट बचत संकलन गर्ने ।

ख. लगानी व्यवस्थापन :

- संगठित संस्थाको शेयर, ऋणपत्र तथा सरकारी धितोपत्रमा लगानी गर्ने ।
- शेयर खरीद गर्नका लागि कर्जा प्रवाह गर्ने ।
- संगठीत संस्थाहरूलाई निश्चित अवधिको ऋण आवश्यक भएमा वित्तीय सहयोग (Bridge Finance) प्रदान गर्ने ।
- सहभागीहरूको लागि आवश्यक आवास कर्जा, शैक्षिक कर्जा तथा सरल कर्जा उपलब्ध गराउने ।
- बचतबाट प्राप्त रकमलाई उपयुक्त Portfolio बनाई उच्च प्रतिफल प्राप्त हुने गरी लगानी गर्ने ।

ग. पुँजी बजार सेवा :

- विभिन्न कोषको नासो संरक्षण (Trustee Services) गर्ने ।
- मूलतः ऋणपत्र Trustee सेवा प्रदान गर्ने ।
- संस्थागत वित्तीय सेवा :
  - संगठित संस्थाहरूको सार्वजनिक निष्काशनको ब्यवस्था गर्ने ।
  - सार्वजनिक निष्काशनको लागि प्रस्ताव भएको शेयर बिक्री नभएमा बिक्री प्रत्याभूति (Underwriting) प्रदान गर्ने ।
  - सरकारी तथा संगठीत संस्थाका सुरक्षण (Securities) हरूको स्टक डिलरको काम गर्ने ।
  - विभिन्न संगठति संस्थाहरूको पुंजीको स्वरूप (Capital Structure) सेक्यूरिटीजहरूको मूल्य, कम्पनीहरूको Merger, Acquisition, Privatization तथा अन्य सम्बन्धित क्षेत्रमा परामर्श सेवा प्रदान गर्ने ।

नागरिक लगानी कोष

श्री शेयरधनी महानुभावहरु,

यस कोषको संचालक समितिको मिति २०७८।०२।२१ गते बसेको ६८८ औं बैठकको निर्णय अनुसार कोषको २६ औं वार्षिक साधारणसभा निम्न लिखित मिति, समय र स्थानमा भर्चुअल माध्यमबाट हुने भएकोले नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७ को दफा २१ अनुसार सम्पूर्ण शेयरधनी महानुभावहरूको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

वार्षिक साधारण सभा हुने मिति, स्थान र समय :

मिति : २०७८ साल असार १८ गते शुक्रबार (तदनुसार २ जुलाई, २०२१) ।

स्थान : कोषको केन्द्रीय कार्यालय, नयाँ बानेश्वर, काठमाण्डौं ।

समय : अपरान्ह २.०० बजे ।

साधारण सभामा छलफल हुने विषयहरु :

(१) संचालक समितिको तर्फबाट अध्यक्षज्यूले पेश गर्नु हुने कोषको आ. व. २०७६/७७ को वार्षिक प्रतिवेदन उपर छलफल गरी पारित गर्ने ।

(२) लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन सहितको २०७७ साल असार मसान्तको वासलात, नाफा/नोक्सान हिसाब र नगद प्रवाह विवरण उपर छलफल गरी पारित गर्ने ।

(३) कोषको आ.व. २०७६/७७ को आम्दानी बांडफांड हिसाब विवरणमा छुट्याइएको प्रस्तावित ९ (नौं) प्रतिशत बोनस शेयर र ८.८९४७ प्रतिशत नगद लाभांश (बोनस शेयरको कर प्रयोजनको लागि समेत) स्वीकृत गर्ने ।

(४) साधारण सभाको निर्णय पुस्तिकामा हस्ताक्षर गर्न शेयरधनीहरू तथा संचालकहरूको तर्फबाट एक/एक जना प्रतिनिधि नियुक्त गर्ने ।

(५) विविध ।

बार्षिक साधारणसभा सम्बन्धी जानकारी :

१. वार्षिक साधारण सभा प्रयोजनको लागि मिति २०७८/०३/०८ गते एक दिन कोषको शेयरधनी दर्ता पुस्तिका बन्द रहने छ । शेयरधनी दर्ता पुस्तिका बन्द हुने मिति भन्दा अघिल्लो दिनसम्म अर्थात मिति २०७८/०३/०७ गतेसम्म नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लि. मा कारोवार भई नियमानुसार कायम भएका शेयरधनीहरूले मात्र कोषको साधारण सभामा भाग लिन र लाभांश प्राप्त गर्न योग्य हुनेछन ।

२. बिश्वव्यापी रूपमा फैलिएको कोरोना भाइरसको महामारी रोकथाम तथा नियन्त्रणको लागि नेपाल सरकारले जारी गरेको सुरक्षा मापदण्डको पूर्ण पालना गरी सभा सम्पन्न गर्नुपर्ने बिशेष परिस्थितिका कारण अनलाइन (भर्चुअल) माध्यमबाट मात्र उपस्थितिको निमित्त अनुरोध छ ।

३. अनलाइन (भर्चुअल) माध्यमबाट उपस्थित शेयरधनीलाई सभा हलमा उपस्थित भए सरह मान्यता दिइने व्यहोरा समेत जानकारी गराउंदछौं । उपस्थित गणपुरक संख्या सभा संचालनको निमित्त निर्द्बिष्ट संख्या अनुसार पर्याप्त भएमा मात्र सभा संचालन हुनेछ ।

४. अनलाइन (भर्चुअल) माध्यमबाट उपस्थित शेयरधनीहरूको हाजिर निजहरूले गरेको Login मार्फत सबैको Login भएको देखिने गरी प्रमाणको निमित्त फोटो खिचेर राखिने छ । साथै, सभा संचालन अवधिभरको भिडियो रेकर्ड गरिने छ ।

५. Meeting ID/ Password को निमित्त कोषको इमेल cit.agm2076.77@nlk.org.np सर्म्पक गरी प्राप्त गर्न सकिने व्यवस्था गरिएको जानकारी गराउंदछौ । साथै, अन्तिम समयमा सम्पर्क गर्दा शेयरधनीको पहिचान Verification गरी ID/Password समयमै पठाउन आई पर्ने प्राबिधिक कठिनाइबाट बच्न कम्तिमा एक दिन अगावै ID/Password लिन समेत अनुरोध छ । साथै, सोही Email Address मा साधारण सभाको प्रतिवेदन समेत पठाइने छ ।

६. अनलाइन (भर्चुअल) माध्यमबाट आफ्नो मन्तब्य राख्न चाहनु हुने शेयरधनी महानुभावहरूले साधारण सभा हुनु भन्दा कम्तिमा दुई दिन अगावै संचालक समितिका सचिव वा कोषको आधिकारिक इमेल cit.agm2076.77@nlk.org.np मा सर्म्पक गरी नाम टिपोट गराउन अनुरोध छ ।

७. छब्बिसौ वार्षिक साधारण सभामा भाग लिन आफ्नो प्रतिनिधि नियुक्त गर्न चाहने शेयरधनीहरूले साधारण सभा हुनु भन्दा ९६ घण्टा अगावै कोषद्वारा तोकिएको ढाँचामा वा वार्षिक प्रतिवेदन पुस्तिका अनुसारको प्रतिनिधिपत्र (प्रोक्सी) कोषको केन्द्रीय कार्यालयमा दर्ता गराउनु पर्ने छ । कोषको शेयरधनी बाहेक अरूलाई प्रोक्सी दिन पाइने छैन ।

८. प्रोक्सी फाराम यस कोषको वेवसाईट www.nlk.org.np बाट समेत डाउनलोड गर्न सकिनेछ ।

९. सभा शुरू हुनु भन्दा १ घण्टा अगावै अनलाइन (भर्चुअल) माध्यम खुल्ला गरिने छ । अनलाइन (भर्चुअल) माध्यम गुगल मिट (Google Meet) वा Zoom को माध्यमबाट हुनेछ ।

१०. विविध शीर्षक अन्तर्गत छलफल गर्न इच्छुक शेयरधनीहरूले सभा हुनु भन्दा ७ (सात) दिन अगावै छलफलको बिषय संचालक समितिका सचिव मार्फत संचालक समितिका अध्यक्षलाई कोषको केन्द्रीय कार्यालय, नयां बानेश्वर स्थित ब्लक डि भवनमा लिखित रूपमा प्रस्ताव पेश गर्नु पर्नेछ ।

११. कोषको आर्थिक बर्ष २०७६।७७ को लेखापरीक्षण गरिएको संक्षिप्त वित्तीय अवस्थाको विवरण तथा आय विवरण संचालक समितिको प्रतिवेदन लगायतका कागजातहरू निरीक्षण गर्न वा प्रतिवेदन नै आवश्यक भएमा कार्यालय समय भित्र कोषको केन्द्रीय कार्यालय नयां बानेश्वरमा सम्पर्क राख्न सकिनेछ । साथै, कोषको वेवसाईट www.nlk.org.np मा पनि हेर्न सक्नुहुनेछ ।

१२. अन्य जानकारी आवश्यक परेमा कार्यालय समय भित्र कोषको केन्द्रीय कार्यालय, नयां बानेश्वर, काठमाण्डौमा सम्पर्क राख्न हुन समेत अनुरोध गरिन्छ ।

नबराज खड्का
संचालक समितिका सचिव
नागरिक लगानी कोष

अनुसूची १६

दफा ६(४) संग सम्वन्धित

साधारणसभामा भाग लिन तथा मतदान गर्न आफनो प्रतिनिधि नियुक्त गर्ने निवेदनको ढाँचा

प्रोक्सी

श्री नागरिक लगानी कोष,

केन्द्रीय कार्यालय, नयाँ वानेश्वर, काठमाण्डौ ।

विषयः प्रतिनिधि नियुक्त गरेको वारे ।

..................जिल्ला .... पालिका वडा नं................बस्ने म/हामी...ले त्यस कोषको शेयरधनीको हैसियतले संवत् २०.........साल..............महिना......गतेका दिन हुने वार्षिक / विशेष साधारणसभामा म/हामी स्वयं उपस्थित भई छलफल तथा निर्णयमा सहभागी हुन नसक्ने भएकाले उक्त सभामा मेरा /हाम्रो तर्फबाट भाग लिन तथा मतदान गर्नका लागि..................... जिल्ला................................. पालिका वडा नं...........बस्ने श्री..लाई मेरा /हाम्रो प्रतिनिधि नियुक्त गरी पठाएको छु / पठाएका छौं ।

प्रतिनिधि नियुक्त भएको व्यक्तिको,-

हस्ताक्षरको नमुना :

शेयर संख्या :

शेयरधनी परिचय नं. :

DMAT BOID No : ....

मिति :

निवेदक

दस्तखत :

नाम :

ठेगाना :

शेयरधनी परिचय नं. :

शेयर संख्या :

DMAT BOID No. : ....

द्रष्टव्य :-

१) यो प्रतिनिधि पत्र साधारण सभा हुन भन्दा ९६ घण्टा अगावै कार्यालय समयभित्र कोषको केन्द्रीय कार्यलय, नयाँ बानेश्वर, काठमाडौमा दर्ता गरिसक्नु पर्नेछ ।

२) समुह 'ख' अन्तरगतका शेयरधनी अन्य वित्तीय संस्थाहरूले संस्थाको तर्फवाट संचालकमा उम्मेदवारी दिने कार्य समेतका लागी प्रतिनिधि मुकरर गरि पठाउदा संस्थाको संचालक समितिको निर्णयको प्रमाणित प्रतिलिपि साथै राखी संस्थाको लेटर प्याडमा अधिकार प्राप्त व्यक्तिले दस्तखत गरी पत्र पठाउनु पर्ने छ ।

३) उमेदवार हुने वाहेक साधारण सभामा भाग लिन तथा मतदान गर्न कार्यका लागी संचालक समितिको निर्णयको प्रतिलीपि सम्लग्न गर्न अनिवार्य हुने छैन । संस्थाको पत्रमा विवरण खुलाई पठाएमा पर्याप्त मानिने छ ।

विषय सूची

१.	सञ्चालक समितिको अध्यक्षको मन्तव्य	१
२.	महालेखा परीक्षकको अन्तिम लेखापरिक्षण प्रतिवेदन	१३
३.	अन्तिम लेखा परीक्षण प्रतिवेदनमा व्यवस्थापनको जवाफ	१७
४.	केन्द्रीय हिसाव वित्तीय अवस्थाको विवरण	१८
५.	केन्द्रीय हिसाव नाफा/नोक्सान विवरण	१९
६.	केन्द्रीय हिसाव अन्य विस्तृत आम्दानीको विवरण	२०
७.	केन्द्रीय हिसाव नगद प्रवाह विवरण	२१
८.	केन्द्रीय हिसाव इक्वीटीमा भएको विवरण	२२
९.	केन्द्रीय हिसाव इक्वीटीमा भएको परिवर्तनको एकिकृत विवरण	२४
९.	टिप्पणी (अनुसूची)	२६
१०.	लेखा सम्बन्धी टिप्पणीहरु	४१
११.	संयुक्त वासलात	६५
१२.	संयुक्त आय विवरण	६६
१३.	सारांश विवरण	६७
१४.	चार्टहरु	६८

नागरिक लगानी कोषको २६औं वार्षिक साधारण सभामा सञ्चालक समितिको तर्फबाट अध्यक्षद्वारा प्रस्तुत प्रतिवेदन आर्थिक वर्ष २०७६/७७

आदरणीय शेयरधनी महानुभावहरु तथा आमन्त्रित अतिथिज्यूहरु,

नागरिक लगानी कोषको २६औं वार्षिक साधारणसभामा उपस्थित सम्पूर्ण शेयरधनी, नियामक निकायका प्रतिनिधि, कोषका बाह्य लेखापरीक्षक, विभिन्न संस्थाका प्रतिनिधि, आमन्त्रित अतिथि, पत्रकार, कोषका कर्मचारी एवम् सहभागी सम्पूर्ण महानुभावहरूलाई म यस गरिमामय सभामा संचालक समितिको तर्फबाट हार्दिक स्वागत गर्दछु । यहाँहरूबाट निरन्तर रूपमा प्राप्त भएको सहयोग र सदभावका लागि हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु । कोभिड-१९ को दोस्रो लहरको महामारी बीच सरकारले निर्धारण गरेका स्वास्थ्य सम्बन्धी मापदण्डहरूको पालना गर्नु पर्ने परिस्थितिका कारण यस साधारण सभाको संचालन सूचना प्रविधिको उपयोग गरी भर्चुअल माध्यमबाट गर्नु परेको व्यहोरा यहाँहरूलाई विदितै छ । आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को यो बार्षिक साधारणसभा शेयरधनी महानुभावहरूको भौतिक उपस्थिति बीच गर्न नसकेको भएतापनि यहाँहरूको नागरिक लगानी कोष प्रतिको सम्बन्ध प्रगाढ रहने विश्वास लिएको छु । आजको यस गरिमामय साधारण सभामा कोष संचालक समितिको तर्फबाट म यहाँहरू समक्ष कोषको आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को वार्षिक प्रतिवेदन तथा हालसम्म कोषले सम्पादन गरेका प्रमुख कार्यको समीक्षा एवम् भावी कार्यक्रमहरूको बारेमा जानकारी प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

नागरिक लगानी कोषले राष्ट्रिय बचत परिचालन तथा पुँजीबजार विकासको लागि एक अग्रणी वित्तीय संस्थाको रूपमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दै आएको छ । कोषको बचत परिचालन, लगानी व्यवस्थापन र पुँजीबजार सम्बन्धी गतिविधिले अर्थतन्त्रमा पारेको प्रभावको सम्बन्धमा विश्लेषण प्रस्तुत गर्नु सान्दर्भिक हुने हुनाले कोषले अर्थतन्त्रको विकासमा पुऱ्याएको प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष योगदान र यसको अन्तरसम्बन्ध सन्दर्भमा संक्षिप्त रूपमा प्रकाश पार्न चाहन्छु ।

१. राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा कोषको भूमिका

कोषले सर्वसाधारणहरूलाई बचत गर्न प्रोत्साहित गर्ने, विभिन्न बचत कार्यक्रम मार्फत बचत संकलन गर्ने तथा संकलित रकमलाई उपयुक्त क्षेत्रमा प्रभावकारी ढंगले लगानी व्यवस्थापन गरी प्रत्यक्ष वा परोक्ष रूपमा अर्थतन्त्रमा सकारात्मक प्रभाव पार्दै आएको छ । कोषको लगानी राष्ट्रिय प्राथमिकताका आयोजनामा विस्तार हुनु, समय समयमा बैंक तथा वित्तीय संस्थामा देखिने तरलताको संकटलाई न्यून गर्न सहयोगीको भूमिका खेल्नु र पुँजीबजारको विकासका लागि शेयर निष्काशन, प्रत्याभूति तथा बिक्री प्रबन्धकको भूमिका निर्वाह गर्नु लगायत दोस्रो बजारमा समेत कारोबार विस्तार गरी पुँजी निर्माण गर्ने कार्यमा योगदान पुऱ्याई रहेको हुँदा यसले मुलुकको अर्थतन्त्रको विकासमा प्रत्यक्ष वा परोक्ष रूपमा योगदान पुऱ्याईरहेको छ । नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७ को मूलभूत उद्देश्य पुरा गर्न पुँजीबजारको विकास, विस्तार र स्थायीत्वको लक्ष्य लिई सहायक कम्पनी नागरिक स्टक डिलर स्थापना गरी कारोबार समेत शुरू भइसकेको छ । सामाजिक सुरक्षासँग सम्वन्धित कार्यक्रमको सञ्चालनबाट दीर्घकालिन प्रकृतिका पुँजी निर्माण हुनाले उक्त पुँजीलाई उत्पादनमुलक तथा भौतिक पुर्वाधार विकासको क्षेत्रमा लगानी गरी अर्थतन्त्रमा थप योगदान दिन सक्ने सम्भावना पनि कोषसँग रहेको छ ।

२. मुद्रा तथा पुँजीबजारको अवस्था :

आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा निक्षेप तथा कर्जाको औसत भारित व्याजदर क्रमशः ६.४६ र १२.२० प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक बर्ष २०७६/७७ मा यस्तो व्याजदर क्रमशः ४.८१ र ८.५३ प्रतिशत रहेको थियो । यसप्रकार विगत दुई आर्थिक बर्षलाई तुलना गर्दा निक्षेपको भारित औसत व्याजदर तथा कर्जा तर्फको भारित औसत व्याजदर घटेको छ । पुँजीबजार तर्फ नेप्से परिसूचक आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को अन्त्यमा १२५९.०२ विन्दुमा रहेकोमा आर्थिक बर्ष २०७६/७७ मा ८.२१ प्रतिशतले बढेर वर्षान्तमा १३६२.३५ विन्दुमा पुगेको थियो भने २०७७ चैतमा कारोबार भएको अन्तिम दिनमा उक्त सूचकांक बढेर २७१४.७९ विन्दुमा पुगेको देखिन्छ ।

तालिका नं १: मुद्रा तथा पुँजीबजारको स्थिति

क्र.स.	विवरण	आर्थिक वर्ष २०७५/७६	आर्थिक वर्ष २०७६/७७
१.	भारित औसत व्याज दर (निक्षेप)	६.६४	४.८१
२.	भारित औसत व्याज दर (कर्जा)	१२.२०	८.५३
३.	बजार पुँजीकरण (रकम रू. अर्वमा)	१५६७.५०	१७९२.७७
४.	नेप्से परिसुचक (NEPSE Index)	१२५९.०२	१३६२.३५

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक, नेपाल धितोपत्र बोर्ड तथा नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लि.

आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को अन्त्यसम्ममा बजार पुँजीकरण रू. १५ खर्ब ६७ अर्ब ५० करोड बराबरको रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा रू. १७ खर्ब ९२ अर्ब ७७ करोड रहेको देखिन्छ । २०७७ चैत मसान्तसम्ममा बजार पुँजीकरण वृद्धि भई रू. ३७ खर्ब ५८ अर्ब ९८ करोड पुगेको देखिन्छ ।

अब म यहाँहरू समक्ष कोषको आर्थिक वर्ष २०७६/७७ सम्मको कारोबारको विवरण तथा यस आ.व. मा हासिल गरेको प्रगति तथा सञ्चालनमा ल्याएका कार्यक्रमहरूको संक्षिप्त जानकारी प्रस्तुत गर्दछु ।

३. कोषका गतिविधि एवं क्रियाकलापहरुको संक्षिप्त स्थिति :

आदरणीय शेयरधनी महानुभावहरु,

कोषका गतिविधि तथा क्रियाकलापहरू ५ वर्षे दीर्घकालीन रणनीतिक योजना (२०७२/७३ देखि २०७६/७७ सम्म)ले निर्दिष्ट गरेका लक्ष्य तथा उद्देश्य अनुसार तीन खम्बे व्यवसायिक क्षेत्र (3 Pillars Business Plan) मा आधारित रहेको व्यहोरा यहाँहरूलाई अवगत नै छ । कोभिड-१९ को पहिलो तथा दोस्रो महामारी लगायत विविध कारणले कोषको दोस्रो रणनीतिक योजना हालसम्म तयार गर्न नसकिएको हुँदा २०७८/७९ देखि शुरू गर्ने अवस्था सिर्जना भएकोले हाल कार्यान्वयनमा रहेको रणनीतिक योजना अन्तर्गत सञ्चालन तथा व्यवस्थापन भएका कार्यक्रमहरूबाट समीक्षा अवधिमा कोषले हाँसिल गरेको प्रगति विवरणलाई संक्षिप्त रूपमा यहाँ प्रस्तुत गर्दछु ।

३.१. कोष परिचालनको स्थिति :

कोषबाट सञ्चालित विभिन्न बचत कार्यक्रमहरूबाट २०७७ असार मसान्त सम्ममा आ.व. २०७५/७६ को तुलनामा १३.४० प्रतिशतले वृद्धि भई रू.१ खर्ब ४० अर्ब ५१ करोड ४२ लाख खुद कोष रकम

संकलन भएको छ । यस्ता कार्यक्रमका सहभागीहरूलाई कार्यक्रमको प्रकृति अनुसार ६ देखि ८ प्रतिशतसम्म प्रतिफल प्रदान गरिएको छ ।

तालिका नं २ः आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को कोष संकलनको तुलनात्मक स्थिति

(रकम रू. करोडमा)

क्र.सं.	विवरण	आर्थिक वर्ष २०७५/७६	आर्थिक वर्ष २०७६/७७	बृद्धि %
१.	कर्मचारी बचत वृद्धि स्वीकृत अवकाश कोष	८,८४६.६६	१०,३०६.१७	१६.५०%
२.	नागरिक एकांक योजना	९४.८२	८६.३७	-८.९१%
३.	पेन्सन/उपदान कोष योजना	१,९६३.५३	२,१३२.२३	८.५९%
४.	लगानीकर्ता हिसाब योजना	४७५.२८	५७०.६२	२०.०६%
५.	बीमा कोष योजनाहरू			
५.क	निजामती बीमा कोष	४३८.११	४०४.६९	-७.६३%
५.ख	शिक्षक बीमा कोष	३४६.३४	३२८.८९	-५.०४%
५.ग	सैनिक बीमा कोष	१५७.८२	१५३.३५	-२.८३%
५.घ	नार्क बीमा कोष	७.१८	८.२५	१४.९०%
५.ङ	नेपाल प्रहरी वीमा कोष	४०.३९	४०.१२	-०.६७%
५.च	सशस्त्र प्रहरी वीमा कोष	१८.००	१७.८२	-१.००%
५.छ	अनुसन्धान वीमा कोष	३.०६	२.९१	-४.९०%
	खुद कोष	१२,३९१.१९	१४,०५१.४२	१३.४०%

नोट : २०७५ श्रावण १ पश्चात राष्ट्र सेवक कर्मचारीहरूको बीमा कोष राष्ट्रिय बीमा संस्थानले व्यवस्थापन गर्ने नेपाल सरकारको निर्णयानुसार विगतमा जम्मा भएको बीमा कोषको रकम अवकाश पश्चात भुक्तानी गर्दा प्रत्येक बर्ष घट्दै गएको छ।

कोषद्वारा सञ्चालित त्यस्ता कार्यक्रमहरू मार्फत कोषको दायरा विस्तार गरी राष्ट्रिय बचतमा अभिवृद्धि गराउन तथा सार्वजनिक तथा निजी संस्थाले बहन गर्नुपर्ने कर्मचारीहरूसँग सम्बन्धित दीर्घकालिन दायित्व व्यवस्थापन गर्न कोषले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दै आएको छ ।

३.२ लगानी व्यवस्थापनको अवस्थाः

कोषको लगानीलाई विविधीकरण गर्दै लैजाने सन्दर्भमा लगानी नीति, २०७५ अन्तर्गत मुद्दती निक्षेप, सरकारी ऋणपत्र, संगठीत संस्थाको धितोपत्र, समयकालीन कर्जा र सहभागी सापटी तथा आवास कर्जामा समेत लगानी गर्ने व्यवस्था रहेको छ । कोषको शेयर पुँजी, जगेडा रकम तथा विभिन्न कार्यक्रमहरूबाट संकलित रकम आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा रू.१ खर्ब २४ अर्ब ८७ करोड ९९ लाख लगानी भएकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कुल लगानी १७.४३ प्रतिशतले वृद्धि भई रू.१ खर्ब ४६ अर्ब ६४ करोड ५६ लाख पुगेको छ ।

तालिका नं ३: आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को लगानीको तुलनात्मक स्थिति

(रकम रू. करोडमा)

क्र.सं.	लगानी संरचना	आर्थिक वर्ष २०७५/७६	आर्थिक वर्ष २०७६/७७	वृद्धि %
१.	नेपाल सरकारको ऋणपत्र	६०.००	६०.००	०.००%
२.	बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको निक्षेप	७८.७६६९	५७.८९६९	१६.९५%
३.	समयकालीन कर्जा	४२.१६६३	८९.१८६५	१२.१७%
४.	संगठीत संस्थाको शेयर⁄ धितोपत्र	१८.६९३	४९.१०७८	५५.५९%
५.	सहभागी सापटी⁄आवास कर्जा	६१.२४०१	६१.२६९०	१२.०३%
	कुल लगानी	१२४८७.९९	१४६६४.५६	१७.४३%

कोषले लगानी गर्दा लगानी नीति, २०७५ को परिधिभित्र रही लगानीका क्षेत्र र अवसरहरूको पहिचान तथा जोखिम विश्लेषण गरी लगानी गर्ने गरेको छ । लगानीका क्षेत्रहरू मध्ये न्यासधारी कोषहरूको रकम न्यून जोखिमयुक्त क्षेत्रको पहिचान गरी लगानी गर्नु पर्ने भएकोले अझै पनि बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुद्दती निक्षेपमा केन्द्रित रहेको छ । लगानीको वातावरण सुधार हुदै आएकोले आगामी दिनमा लगानीलाई विविधीकरण गरी उत्पादनशील तथा पूर्वाधार विकासको क्षेत्रमा विस्तार गर्ने तर्फ पहल गरिने जानकारी गराउन चाहन्छु ।

३.३ पुँजीबजार सेवाको स्थिति :

यस अन्तर्गत मर्चेन्ट बैंकिङ्ग सम्बन्धी सेवा प्रदान गरी आर्थिक वर्ष २०७५⁄७६ मा शेयर निष्काशन, बिक्री प्रबन्धक र शेयर रजिष्ट्रार रू. ४ अर्व २९ करोड ७३ लाख बराबरको कारोबार गरी रू. १ करोड ७८ लाख आम्दानी भएकोमा आर्थिक वर्ष २०७६⁄७७ मा प्रत्याभूति र शेयर रजिष्ट्रार सेवा समेत रू.१० अर्ब ६३ करोड ९७ लाख बराबरको सेवा प्रदान गरी रू. ६० लाख ४८ हजार आम्दानी भएको छ ।

तालिका नं ४: पुँजीबजार सेवाको कारोबार विवरण

(रकम रू. करोडमा)

क्र.सं.	विवरण	आर्थिक वर्ष २०७५/७६	आर्थिक वर्ष २०७५/७६
१.	निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धक सेवा	३१९.५०	-
२.	रजिष्ट्रार सेवा	११०.२३	१६४.०७
३.	प्रत्याभुती सेवा	-	८९९.९०
	जम्मा	४२९.७३	१०६३.९७
	मर्चेन्ट बैंकिङ्ग सेवाबाट प्राप्त आम्दानी	१.७८	०.६०४८

४. आर्थिक बर्ष २०७६/७७ मा कोषले आर्जन गरेको मुनाफा तथा उक्त मुनाफाको बाँडफाँड स्थिति देहाय बमोजिम रहेको छ ।

४.१. सञ्चालन तथा मुनाफाको स्थिति :

आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा रू.८४ करोड ३३ लाख कूल आम्दानी भएकोमा रू.२२ करोड ८१ लाख सञ्चालन तथा अन्य खर्च भई कर पछिको खुद मुनाफा रू.४६ करोड २३ लाख रहेको थियो भने आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कोषले रू.१ अर्ब १० करोड ५४ लाख कुल आम्दानी गरेकोमा रू.२७ करोड ८१ लाख सञ्चालन तथा अन्य खर्च भई कर पछिको खुद मुनाफा रू. ६१ करोड ९७ लाख रहेको छ ।

तालिका नं ५ः सञ्चालन तथा मुनाफाको स्थितिः

(रकम रू. लाखमा)

क्र.सं.	विवरण	आर्थिक वर्ष २०७५/७६	आर्थिक वर्ष २०७६/७७	बृद्धि/न्युन प्रतिशत
१.	कुल आय	८४३३	११०५४	३१.०८%
२.	कुल खर्च	२२८१	२७८१	२१.९२%
३.	खुद नाफा (करअघि)	६१५२	८२७३	३४.४८%
४.	आयकर	१५२९	२०७६	३५.७८%
५.	करपछिको नाफा	४६२३	६१९७	३४.०५%

४.२. नाफा-नोक्सान बाँडफाँडको स्थिति :

कोषको आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को करपछिको खुद नाफा रू.६१ करोड ९६ लाख ७० हजार रहेको छ । बाँडफाँड योग्य रकम रू.५५ करोड ३६ लाख ७२ हजार रहेको छ । उक्त रकमबाट नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७ को दफा ४० र ४१ मा भएको व्यवस्था अनुसार रू.१२ करोड ३९ लाख ३४ हजार साधारण जगेडामा राखी बाँकी रकम मध्येबाट आ.व. २०७६/७७ मा ९ प्रतिशत बोनस शेयर र ८.८९४७ प्रतिशत नगद लाभांश वितरणको लागि शेयरधनी समक्ष प्रस्ताव गरिएको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु ।

५. आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा कोषमा भएका गतिविधि तथा क्रियाकलापहरु :

आदरणीय शेयरधनी महानुभावहरू,

आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा कोषमा बचत वृद्धि स्वीकृत अवकाश कोष कार्यक्रम, पेन्सन/उपदान कोष योजना, लगानीकर्ता हिसाब योजना, नागरिक एकांक योजना, बीमा कोष योजना तथा पुँजी बजार सम्बन्धी सेवालाई निरन्तर रूपमा सञ्चालन गरिएको छ ।

५.१ बचत परिचालनः

कोषको वित्तीय विवरण अनुसार २०७७ असार मसान्त सम्ममा रू.१ खर्ब ४० अर्ब ५१ करोड कोष संकलन रहेकोमा २०७८ जेठ मसान्तसम्ममा २२.४१ प्रतिशतले वृद्धि भई रू.१ खर्ब ७२ अर्ब पुगेको छ । कोभिड-१९ माहामारीको रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि २०७८ बैशाख १६ पश्चात् गरिएको निषेधाज्ञाका कारण कोष संकलनको वृद्धिदर सामान्य दरमा न्यून हुने देखिएको छ ।

५.२ नयाँ कार्यक्रम संचालन :

नयाँ कार्यक्रमको रूपमा कोषले संचालन गरेको नागरिक पेन्सन योजना कार्यक्रमले स्वरोजगारमा रहेका र वैदेशिक रोजगारमा रहेका नागरिकहरूलाई पनि नागरिक पेन्सन योजनामा समावेश गरी सामाजिक सुरक्षा प्रदान गर्ने तथा सहभागीहरूलाई विविध प्रकारका सेवा तथा सुविधाद्वारा लाभान्वित बनाउने उद्देश्य अनुरूप आफ्ना क्रियाकलापहरू संचालन गरिरहेको छ ।

५.३ लगानी व्यवस्थापन :

२०७७ असार मसान्तसम्ममा कोषले विभिन्न क्षेत्रमा गरी रू.१ खर्ब ४६ अर्ब ६५ करोड लगानी गरेको थियो भने २०७८ जेठ मसान्तसम्ममा यस्तो लगानी अघिल्लो वर्षको तुलनामा १७.२७ प्रतिशतले वृद्धि भई रू.१ खर्ब ७१ अर्ब ९७ करोड पुगेको छ ।

५.४ पुँजीबजार सेवा :

कोषले पुँजीबजारको दीगो विकास तथा विस्तारको लागि हालसम्म विभिन्न संगठित संस्थाहरूको संस्थापक तथा साधारण शेयर दुवैको प्राथमिक निष्काशनका लागि विक्री प्रबन्धकको कार्य गरिरहेको छ भने कोषले विभिन्न संस्थाबाट निष्काशन गरिएका शेयरहरूको प्रत्याभूति समेत गर्दै आएको छ । यसै गरी कोषले दोस्रो बजारबाट शेयर खरीद बिक्रीको कार्य पनि निरन्तर रूपमा लक्ष्यभन्दा बढी प्रतिफल प्राप्त गरिरहेको छ ।

५.५ कोषको सहायक कम्पनी नागरिक स्टक डिलर कम्पनीको स्थापना :

देशको पुँजीबजारलाई गतिशिल तथा प्रभावकारी बनाउनका लागि स्टक डिलरको रूपमा कार्य गर्नका लागि ५१ प्रतिशत शेयर स्वामित्व नागरिक लगानी कोषको रहने र बाँकी शेयर स्वामित्व नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी, नेपाल टेलिकम र सर्वसाधारणको रहने गरी कोषको सहायक कम्पनी नागरिक स्टक डिलर कम्पनी स्थापना भई विभिन्न नियमनकारी निकायबाट स्वीकृति प्राप्त गरी मिति २०७७/१२/१६ गतेदेखि नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लि. ले प्रदान गरेको सिष्टमबाट आफ्नो कारोबार शुरू गरी हालसम्म करिब रू.३ अर्ब भन्दा बढीको शेयर कारोबार गरी सकेको छ ।

५.६ समस्याग्रस्त बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको निक्षेप असुली :

समस्याग्रस्त वित्तीय संस्थामा रहेको कोषको निक्षेप मध्ये रू.४४ लाख १५ हजार (सावाँ व्याज सहित) असुली भएको छ भने बाँकी रकम असुल उपर गर्न निरन्तर प्रयत्न भईरहेको छ । कतिपय यस्ता संस्थाहरू विघटन गर्ने प्रक्रियामा रहेको र कतिपय संस्था कानूनी उपचारका लागि अदालती प्रक्रियामा रहेकोले थप रकम असुल गर्न कठिनाई भइरहेको छ ।

५.७ बैंक रिकन्सिलेसन सम्बन्धमा :

कोषको अन्तर योजना लेनदेन सम्बन्धी हिसाव मिलान यस आर्थिक वर्षमा सम्पन्न गरिएको छ भने आ.व. २०७६/७७ को बैंक रिकन्सिलेसन कार्य समेत सम्पन्न भएको छ । विगत आ.व.को बैंक रिकन्सिलेसन गर्न बाँकी बैंक खाताहरूको रिकन्सिलेसन कार्य गर्न छुट्टै टोली बनाएर आगामी आ.व. भित्र सम्पन्न गर्ने गरी कार्य अगाडी बढाईएको छ । राष्ट्र सेवक कर्मचारीहरूले कोषमा जम्मा गर्नुपर्ने रकम नेपाल सरकारको Central Government Accounting System (CGAS) मार्फत जम्मा हुने भएकोले अधिकांश कोष संकलनका कारोबार स्वतः बैंक रिकन्सिलिएसन हुने व्यवस्था गरिएको छ ।

५.८ सुचना प्रविधि :

कोषद्वारा संचालित सम्पूर्ण कार्यक्रमहरूमा NLK Web Base Software पूर्ण रूपमा लागू गरिएको छ। साथै नेपाल सरकारको CGAS सफ्टवेयरमा Data आदान प्रदान गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ। नयाँ सफ्टवेयरको प्रयोगको लागि आवश्यक उपकरणहरू खरिद गरी कोषको प्रणालीमा जडान गरिसकिएको छ।

५.९ भवन निर्माण सम्वन्धमाः

नयाँ बानेश्वर स्थित आफ्नो स्वामित्वको जग्गामा कोषको कर्पोरेट भवनको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको तथा कोष र शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग बीचको सम्झौता र शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग र ठेकेदार कम्पनी बीच भएको सम्झौता अनुसार यही असार भित्र हस्तान्तरण भई केन्द्रीय कार्यालय स्थानान्तरण गर्ने कार्य शुरू गर्न सकिने देखिएको छ।

५.१० कोषको हकप्रद शेयर सम्बन्धमा :

गत बार्षिक साधारण सभाबाट स्वीकृत भई कोषले तत्काल कायम चुक्ता पुँजीको ८२.८४ प्रतिशत अर्थात् १:०.८२८४ अनुपातमा हकप्रद शेयर निष्काशन गरी पुँजी रू. ३ अर्ब पुऱ्याएको छ। हकप्रद निष्काशन पश्चात बाँकी रहेका शेयर बोलकबोलको माध्यमबाट बिक्रि गर्दा कोषलाई थप रू.१ अर्ब २६ करोड ४८ लाख ७८ हजार आम्दानी भएको छ।

५.११ लेखापरीक्षण कार्य :

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को कोषको लेखापरीक्षण कार्य सम्पन्न गरी महालेखा परीक्षकबाट प्रतिवेदन प्राप्त भई साधारण सभाबाट पारित गर्न प्रस्ताव गरिएको छ भने आ.व.२०७७/७८ को आन्तरिक लेखापरीक्षण कार्य भइरहेको छ। आगामी वार्षिक साधारण सभा नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७ को प्रावधान अनुरूप नै नियमित रूपमा गर्न प्रयत्नरत रहेका छौं।

५.१२ सामाजिक उत्तरदायित्व सम्बन्धमा :

सामाजिक उत्तरदायित्व अन्तर्गत कोषले नागरिक पेन्सन योजनामा पहिलो चरणमा सहभागी भएका पर्वतको फलेवास नगरपालिकाका असंगठित क्षेत्रका बिपन्न प्रत्येक मजदुरलाई सामाजिक उत्तर दायित्व अर्न्तगत कोषको तर्फबाट प्रत्येक सहभागीलाई एक सय रूपैया सहभागीको खातामा निजहरूको रकम जम्मा भए पश्चात थप गरिने व्यवस्था गरिएको छ। यसैगरी कोषले सामाजिक उत्तरदायित्व अर्न्तगत नै राजधानीको शान्तिनगरस्थित निःसहाय सेवा सदन ज्येष्ठ नागरिक आवासगृहलाई रू. दुई लाख पचास हजार आर्थिक सहयोग गरिएको छ भने रू.१ लाख राष्ट्रिय आविष्कार केन्द्रलाई प्रदान गरिएको छ।

५.१३ शाखा कार्यालय स्थापनाः

कोषले आ.व. २०७७/७८ को बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा गरेको व्यवस्था बमोजिम चालु आ.व.मा थप दुई शाखा कार्यालयहरू संचालन गर्ने लक्ष्य लिएकोमा कोभिड प्रकोपका कारण लक्षित समयमा नै शाखा कार्यालय संचालन गर्न कठिनाई उत्पन्न भएको छ। कोषको बुटवलमा शाखा संचालनको लागि आवश्यक सम्पूर्ण प्रक्रिया पुरा गरी सकेको छ। कोभिड सक्रमण कम भई निषेधाज्ञा अन्त्य भए पश्चात उक्त स्थानबाट शाखा कार्यालय संचालन गरिने छ। त्यसैगरी अत्तरीयामा शाखा कार्यालय संचालनको

लागि आवश्यक घरभाडाको सूचना प्रकाशित गरिएकोमा आवेदन प्राप्त नभएकोले निषेधाज्ञा अन्त्य भए पश्चात शाखा कार्यालय खोल्न पहल गरिने छ ।

५.१४ नेपाल सरकारको राजश्वमा योगदानः

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को नियमानुसार कायम हुन आएको आर्जित मुनाफामा कोषले नेपाल सरकारलाई संस्थागत आयकर र स्रोतमा कर कट्टी गरी जम्मा रू. २० करोड ७६ लाख योगदान गरेको छ ।

६. भावी योजना तथा कार्यक्रमः

नागरिक लगानी कोष ऐनले निर्दिष्ट गरेका काम, कारवाही र अधिकारको उचित प्रयोगबाट संस्थालाई प्रभावकारी ढंगबाट अगाडि बढाउँदै सहभागी तथा शेयरधनीहरूलाई अधिकतम प्रतिफल तथा गुणस्तरीय सेवा उपलब्ध गराउन निम्नानुसारको भावी योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको छ ।

६.१ बचत संकलनको क्षेत्र विस्तारः

कोषले सामाजिक सुरक्षाको क्षेत्रमा नसमेटिएका स्वरोजगार तथा वैदेशिक रोजगारमा रहेका सर्वसाधारणहरूलाई समेट्ने गरी गरेको नागरिक पेन्सन योजनालाई प्रवर्द्धन गर्दै लैजाने योजना रहेको छ । हालसम्म यस योजना प्रति सर्वसाधारणको आकर्षण राम्रो देखिएता पनि कोभिड प्रभावका कारण अपेक्षाकृत रूपमा प्रवर्द्धनात्मक कार्यहरू हुन सकेको छैन । सामाजिक सुरक्षणका कार्यक्रमको दायरालाई थप फराकिलो बनाउनका लागि कोषले स्वरोजगारमा रहेका पेशा व्यवसायी तथा कृषकहरूलाई पनि यस कार्यक्रममा आवद्ध गर्ने योजनाका साथ कोष अगाडि बढेको छ ।

६.२ लगानीको क्षेत्र तथा दायरा विस्तारः

नेपाल सरकारका योजनामा पर्ने विभिन्न परियोजनाहरूमा कोषले लगानी गर्ने तथा कोषले सहभागीहरूलाई प्रदान गर्दै आएको आवाश कर्जाको क्षेत्र विस्तार गर्ने कोषको योजना रहेको छ ।

६.३ पुँजी बजार सेवा विस्तारः

पुँजीबजारका क्षेत्रमा देखिएको अप्रत्यासित उतार चढावलाई स्थिरता दिई पुँजी बजारमा कोषको भूमिका स्थापित गर्न कोषले आफ्नो सहायक कम्पनी स्थापना गरी कार्य अगाडि बढाइसकेको छ । पुँजीबजारका औजारलाई थप प्रभावकारी बनाउनका लागि बन्दमुखी सामूहिक कोष संचालन गर्ने कोषको योजना रहेको छ ।

६.४ मानव संसाधन विकासः

कोषको कार्य प्रकृतिको आधारमा सक्षम कर्मचारी व्यवस्थापन गर्न दीर्घकालिन लक्ष्य राखी जनशक्ति योजना तयार गरिने छ । कोषका कर्मचारीहरूलाई कोषले गर्ने कार्यहरूमा सक्षमता तथा प्रभावकारिता अभिबृद्धि गर्न आवश्यकता अनुसार स्वदेश तथा विदेशमा तालिम दिने व्यवस्था मिलाइने छ । कोषको संगठन तथा व्यवस्थापन (O & M) सर्भे तयार भएपछि सोही अनुसार मानव संसाधन विकासका कार्यहरू गरिने छ ।

६.५ सूचना प्रविधिको विकासः

कोषले कार्यान्वयनमा ल्याएको NLK Web Based Software पूर्ण रूपमा लागू भएको छ । सम्पूर्ण सहभागीहरूको KYC अद्यावधिक गरी कोषको संकलन तथा भुक्तानी प्रणालीलाई e-payment द्वारा व्यवस्थित गर्ने दिशातर्फ कोष अगाडि बढिरहेको छ ।

६.६ शाखा कार्यालयहरुको सुदृढीकरण एवं सेवा विस्तारः

हाल पोखरा र विराटनगरमा संचालनमा रहेका दुई प्रदेशका शाखा कार्यालयहरू बाहेक प्रदेश ५ र ७ (सुदुर पश्चिम)मा शाखा कार्यालय संचालनको चरणमा रहेको तथा प्रदेशस्तरीय शाखा खोल्न बाँकी दुई प्रदेशहरू प्रदेश नं. २ र ६ (कर्णाली) मा सम्भाव्यता अध्ययन गरिने छ ।

६.७ भवन निर्माण :

कोषको निर्माणाधिन नयाँ भवनको निर्माण कार्य सम्पन्न भएकोले आगामी आ.व.को शुरूवात देखि नै कोषका सम्पूर्ण कार्यहरू नयाँ भवनबाट संचालन गर्ने गरी कार्यालय स्थानान्तरण गरिने छ । कार्यालय स्थानान्तरण पश्चात् हाल कार्यालय संचालन भएको स्थानमा नयाँ भवन निर्माणको कार्य प्रारम्भ गरिने छ ।

६.८ सामाजिक उत्तरदायित्वः

कोषले सामाजिक उत्तरदायित्व प्रतिको सिद्धान्तलाई अनुसरण गर्दै विगतदेखि विभिन्न क्षेत्रमा कार्यक्रमहरू संचालन गर्दै आएकोमा आगामी दिनमा पनि नयाँ क्षेत्र पहिचान गरी सामाजिक उत्तरदायित्वका कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिनेछ ।

७. गत वर्षको साधारण सभामा शेयरधनीले उठाएका विषयहरु :-

गत साधारणसभामा शेयरधनी महानुभावहरूले उठान गर्नुभएका महत्वपूर्ण विषय, दृष्टिकोण र सुझावहरूको कार्यान्वयनको अवस्था तथा तत्सम्वन्धमा भइरहेको प्रगतिहरू निम्न अनुसार रहेको जानकारी गराउन चाहन्छु ।

- कोषको रिकन्सिलेसन तथा हिसाबहरू अद्यावधिक गर्ने सम्बन्धमा कोषले हालसम्म केन्द्र तथा कार्यक्रमहरूको अन्तर हिसाब मिलान गरिसकेको छ भने आ.व. २०७७/७८ को बैंक रिकन्सिलेसन कार्य नियमित रूपमा गर्ने गरिएको छ । विगत बर्षहरूको बैंक रिकन्सिलिएसन कार्य आ.व. २०७८/७९ भित्र सम्पन्न गरिसक्ने गरी व्यवस्था गरिएको छ ।
- सबै प्रदेशमा कोषको प्रादेशिक शाखा कार्यालय खोल्नुपर्ने यहाँहरूको सुझावलाई मध्यनजर गर्दै कोषले यही आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा दुई वटा प्रदेशमा शाखा कार्यालय खोल्ने कार्ययोजना रहेकोमा कोभिड-१९ को संक्रमण रोकथामका लागि निषेधाज्ञाको अवस्थाले गर्दा लक्ष्य अनुरूप शाखा कार्यालय स्थापना गर्न नसकिएतापनि बुटवलमा शाखा संचालनको कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको र अत्तरीयामा घरभाडाको माग गरी सूचना प्रकाशित गरिएको व्यहोरा जानकारी गराउँदै आगामी आर्थिक वर्षमा समेत बाँकी दुई प्रदेशमा शाखा विस्तारको कार्य अगाडि बढाउने व्यहोरा अवगत गराउन चाहन्छु ।
- कोषले संस्थागत लगानीकर्ता/स्टक डिलरको कार्य गर्नुपर्ने यहाँहरूको सुझाव अनुसार उक्त कार्य गर्न

एक सहायक कम्पनी नागरिक स्टक डिलर कम्पनी लि. स्थापना गरी कार्य शुरू गरिसकेको जानकारी गराउन चाहन्छु ।

- कोषले NFRS लागू गरी परिस्कृत वित्तीय विवरण ल्याउनुपर्ने यहाँहरूको सुझावलाई मध्यनजर गर्दै कोषले NFRS अनुसारको वित्तीय विवरण तयार गरेको जानकारी दिन चाहन्छु ।

८. सम्भावना र चुनौतीहरुः

कोषको सम्भावना र अवसरहरू तथा समस्या र चुनौतीहरू निम्न अनुसार रहेको व्यहोरा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

८.१ सम्भावना एवं अवसरः

- कोषले संचालन गरिरहेका अवकाश कोष कार्यक्रमका सहभागीहरू विशेष गरी सरकारी, गैर सरकारी एवं निजी प्रतिष्ठानमा कार्यरत कर्मचारी मात्र रहेको हुँदा कोषद्वारा नसमेटिएका अन्य क्षेत्रका नेपाली नागरिकहरूलाई पनि सामाजिक सुरक्षाको प्रत्याभूति सहितको बचत कार्यक्रमले समेट्न सकिने सम्भावना रहेको छ ।
- अवकाश कोष कार्यक्रमका सहभागीहरूलाई सेवाबाट निवृत्त भएपछि Annuity मा आधारित पेन्सन कार्यक्रम संचालन गर्न सकिने सम्भावना रहेको छ ।
- आर्थिक गतिविधिमा संलग्न स्वरोजगारहरूको ठूलो हिस्सा कोषको कार्यक्रमहरूको परिधिभन्दा बाहिर रहेको हुँदा त्यस्ता व्यक्तिहरूलाई कोषको बचत कार्यक्रममा आवद्ध गरी बचत वृद्धि गर्ने प्रचुर सम्भावना रहेको छ र सो कार्यक्रम संचालनमा आइसकेको छ ।
- वैदेशिक रोजगारमा रहेका नेपालीहरूलाई लक्षित गरी एकांक योजना तथा अन्य उपयुक्त बचत कार्यक्रमहरू संचालन गरी पुँजी निर्माण गर्न सकिने अवसर कोषसँग रहेको छ ।
- कोषले संकलन गरेको बचत रकमलाई राष्ट्रिय गौरवको आयोजनाहरूमा लगानी गरी "समृद्ध नेपाल सुखी नेपाली"को परिकल्पना पूरा गर्ने एवम् लगानी विविधीकरण गरी प्रतिफलको अभिवृद्धि गर्न सकिने अवसरहरू रहेका छन् ।
- कोषसँग पुँजी व्यवस्थापन (Fund Management) को लामो अनुभव तथा सर्वसाधारणको अगाध विश्वास र भरोसा रहेको हुँदा सार्वजनिक संस्थान तथा अन्य निकायहरूको पेन्सन कोष जस्ता कार्यक्रम संचालन गर्न सकिने सम्भावना रहेको छ ।
- वित्तीय बजार र पुँजीबजारमा कोषले नेतृत्वदायी भूमिका खेल्न सक्ने सम्भावना रहेको छ ।

८.२ समस्या तथा चुनौतीः

- नेपाल सरकारद्वारा संचालित सामाजिक सुरक्षा कोषले निजी तथा संगठित संस्थाका कर्मचारीहरूलाई अनिवार्य रूपमा कोष कट्टी गराउने प्रावधान तथा अवकाश कोष सामाजिक सुरक्षा कोषमा हस्तान्तरण गर्नुपर्ने प्रावधानले अझ बढी अन्यौलको वातावरण सिर्जना गरेकोले कोषको बचत वृद्धि अवकास कोष र उपदान कोष कार्यक्रमका सहभागीहरूको संख्याको वृद्धि दरमा कमी आइरहेकोले कोषले नयाँ कार्यक्रम मार्फत दायरा फराकिलो बनाउनुपर्ने चुनौति रहेको छ ।

- नेपाल सरकारको निर्णय बमोजिम कोषले संचालन गरिरहेको वीमा कोष कार्यक्रम राष्ट्रिय बीमा संस्थानलाई हस्तान्तरण गर्दा कोषको सहभागी संख्या तथा बचत रकमको परिमाणमा घट्ने प्रवृत्ति देखिएकोले त्यसको सट्टा अन्य त्यस्तै कार्यक्रमहरू ल्याउन चुनौतिपुर्ण रहेको छ ।
- प्रतिस्पर्धी बजारमा कोषको प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता बढाउनका लागि आवश्यक जनशक्ति व्यवस्थापन गर्न चुनौति रहेको छ ।
- कोषको संकलित रकमलाई लगानी विविधीकरण गरी उत्पादनशील क्षेत्रहरूमा लगानी विस्तार गर्न चुनौतिपूर्ण रहेको छ ।
- गत आर्थिक बर्षको उत्तरार्ध र यस आर्थिक वर्षको उत्तरार्द्धमा विश्वव्यापी रूपमा फैलिएको कोरोना भाइरस कोभिड १९ को पहिलो तथा दास्रो लहर तथा उक्त महामारीको संक्रमण विस्तारलाई रोक्न गरिएको बन्दाबन्दी तथा निषेधाज्ञाका कारण देशको आर्थिक गतिविधि संचालनमा प्रतिकुल अवस्था सिर्जना भएकोले कोषको कारोवारलाई समेत असर पर्ने देखिएको छ ।
- लगानीको नयाँ क्षेत्र पहिचान गर्न नसक्दा कोषको लगानीको अधिक हिस्सा बैंकको मुद्दती निक्षेपमा केन्द्रित रहेकोले उत्पादनमूलक क्षेत्रमा लगानी विस्तार गरी लगानी विविधीकरण गर्नुपर्ने चुनौति रहेको छ ।
- कोषको यान्त्रिकीकरणलाई समयानुकुल आधुनिकीकरण गर्दै प्रतिस्पर्धी एवम् ग्राहकमैत्री बनाउनु आवश्यक छ भने विद्युत्तीय कारोवारलाई सुरक्षित बनाउनु पनि उत्तिकै चुनौतिपूर्ण रहेको छ ।

कोषमा विद्यमान उपरोक्त सम्भावना तथा अवसरको उपयोग गर्दै समस्या एवम् चुनौतीहरूलाई समाधान गरी लगानीको विविधीकरण गर्दै उत्पादनशील क्षेत्रमा लगानी गरी कोषलाई नाफामुलक बनाउन प्रयास गरिने छ । साथै, कोषको उद्देश्य हासिल गर्न शेयरधनी महानुभावहरूबाट विगतमा जस्तै उपयुक्त सल्लाह, सुझाव र सहयोग प्राप्त भइरहने छ भन्ने विश्वास लिएको छु ।

९. सञ्चालक समितिमा भएको हेरफेरः

कोषको सञ्चालक समितिमा देहाय बमोजिम हेरफेर भएको व्यहोरा शेयरधनी महानुभावहरूलाई जानकारी गराउन चाहन्छु ।

कोषको संचालकमा नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयका सह-सचिव श्री यज्ञ प्रसाद ढुंगेल अन्य मन्त्रालयमा सरूवा भई गए पश्चात उक्त स्थानमा नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयको निर्णय बमोजिम नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७ को दफा २५ बमोजिम सह सचिव श्री रामेश्वर दंगाल नियुक्त भई आउनु भएको व्यहोरा जानकारी गराउँदछु । साथै, नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयको निर्णय बमोजिम डा. रामशरण खरेलको सट्टामा डा. गंगाराम विश्वकर्मा कोषको संचालक समितिको सदस्यमा मनोनयन भई आउनु भएको व्यहोरा अनुरोध छ । त्यसैगरी कोषको संचालक समितिमा राष्ट्रिय वीमा संस्थानबाट प्रशासक श्री कवि प्रसाद पाठकले प्रतिनिधित्व गर्दै आउनु भएकोमा उहाँको कार्यकाल समाप्त भई उक्त संस्थानका निमित्त प्रशासक श्री महेश रिमालले प्रतिनिधित्व गर्नु भएकोमा पूर्व संचालक श्री कवि प्रसाद पाठक प्रशासकमा नियुक्त भई आउनु भएकाले पुनः निजले प्रतिनिधित्व गरी आउनु भएको तथा नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७ मा भएको संशोधन पश्चात कोषको संचालक समिति सात जनामा सिमित भएको र कार्यकारी निर्देशक संचालक नरहने व्यवस्था गरेको जानकारी गराउँदछु ।

१०. धन्यवाद ज्ञापन :

कोषलाई समयको गतिसँगै सक्षम, सुदृढ र गतिशील बनाउन शेयरधनी महानुभावहरूबाट निरन्तर रूपमा प्राप्त भइरहेको अमुल्य सहयोग, सद्भाव र सुझावको निमित्त म हार्दिक कृतज्ञता तथा धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

कोषको प्रगतिमा सदैव सहयोग पुऱ्याउने महालेखा परीक्षकको कार्यालय, नेपाल सरकार अर्थमन्त्रालय, नेपाल राष्ट्र बैंक, नेपाल धितोपत्र बोर्ड, राष्ट्रिय वीमा संस्थान, नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लिमिटेड, विभिन्न वित्तीय संस्थाहरू एवम् अन्य सहयोगी संस्थाहरू प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु । कोषलाई प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रूपमा मार्गदर्शन र सुझाव प्रदान गर्न' हुने सम्पूर्ण शुभेच्छुक तथा सहभागीहरूप्रति संचालक समिति र मेरो व्यक्तिगत तर्फबाट समेत धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

कोष परिवारको रूपमा कार्यरत रहँदै कोषको उन्नति र प्रगतिमा लगनशीलताका साथ लागिरहनुभएका कोष व्यवस्थापन तथा सम्पूर्ण कर्मचारी वर्गलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु । आगामी दिनमा यहाँहरू सबैबाट विगतमा जस्तै सद्भाव र सहयोगको निरन्तरतासँगै कोषको प्रगतिका लागि अझ थप रचनात्मक सहयोग, सद्भाव र सुझाव प्राप्त भइरहने छ भन्ने अपेक्षा गरेको छु ।

धन्यवाद !

प्रा.डा. रामचन्द्र भट्टराई
अध्यक्ष
कोष सञ्चालक समिति
मितिः २०७८ आषाढ १८

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General

बबरमहल, काठमाण्डौं, नेपाल
Babar Mahal, Kathmandu, Nepal
(सार्वजनिक संस्थान लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय)

प.सं.२०७७/७८
च.नं. २०५

मितिः २०७८।१।२२

श्री अध्यक्षज्यु,
नागरिक लगानी कोष,
नयाँबानेश्वर, काठमाडौं।

विषय : स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन।

लेखापरीक्षकको राय

हामीले नागिरक लगानी कोषको यसै साथ संलग्न २०७७ असार मसान्तको वासलत, सोही मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको नाफा नोक्सान हिसाव, नगद प्रवाह विवरण, इक्विटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण एवं प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धी टिप्पणीहरुको लेखापरीक्षण कार्य सम्पन्न गरेका छौं।

हाम्रो रायमा यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएको विषयले पार्ने असर बाहेक कोषको वित्तीय विवरणले २०७७ असार मसान्तको वित्तीय स्थिति तथा उक्त अवधिको आय व्यय विवरण तथा नगद प्रवाहको प्रचलित लेखा तथा प्रतिवेदन सिद्दान्त बमोजिम यथार्थ चित्रण गर्दछ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधारहरु

१. **बैंक हिसाब मिलानः** नागरिक लगानी कोषको केन्द्रीय कोषतर्फ २०७७ असार मसान्तमा विभिन्न १४ वटा बैंकका ४१ बैंक खातामा कोषको लेखा अनुसार लेजर मौज्दात रु. १,५९,१८,५८,८५९.६१ देखिए तापनि बैंक स्टेटमेन्ट अनुसारको रु. १,४०,०७,८८,८३६.७८ रहेकोमा सो फरक बैंक मौज्दात हिसाब भिडान गरेको पाइएन। नागरिक लगानी कोषको केन्द्र तर्फको हिसाबमा २९ बैंक खाताहरुमा रु. २,४४,८१,२२,४७८.०३ मौज्दात् (डेबिट) रहेकोमा १२ बैंक खाताहरुमा रु. ८५,६२,६३,६१८.४२ ऋणत्मक (क्रेडिट) मौज्दात रहेको छ र सो ऋणत्मक (क्रेडिट) मौज्दात समायोजन गरि खुद डेबिट बैंक मौज्दात रु. १,५९,१८,५८,८५९.६१ वित्तीय विवरणमा प्रस्तुत गरिएको छ। यसै गरि नागरिक लगानी कोषले संचालन गरेका विभिन्न योजनाहरुतर्फको वित्तीय विवरणमा १४४ बैंक खाताहरुमा रु. १५,४६,१०,५२,४३८.९७ मौज्दात् (डेबिट) रहेकोमा ४२ बैंक खाताहरुमा रु. ११,९३,४४,२४,८८८.५८ ऋणत्मक (क्रेडिट) मौज्दात रहेको र सो ऋणत्मक (क्रेडिट) मौज्दात् समायोजन गरि खुद डेबिट बैंक मौज्दात रु. ३,५२,६६,२७,५५०.३९ योजना तर्फका वित्तीय विवरणमा प्रस्तुत गरिएको छ।

२. **लगानीः** नेपाल वायु सेवा निगमसँग २०७४.०२.२९ मा गरेको ऋण सम्झौता अनुसार वाइडबडि बीमानको खरिद गर्न नेपाल सरकारको जमानीमा कोषले कर्मचारी बचत बृद्धि अवकाश योजनाबाट रु. १२ अर्वको दिर्घकालिन ऋण प्रवाह गरेको छ। निगमसँग २०७७ असार मसान्त सम्म पुंजीकृत गरिएको व्याज रकम रु. १,८१,७३,५५,८००।- समेत गरी जम्मा रु. १३,८१,७३,५५,८००।- ऋण लगानी देखिएको छ। सम्झौता बमोजिम उक्त बीमानको टिकट बिक्रीको ३० प्रतिशत रकम विशेष खातामा जम्मा गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेकोमा सोको पालना भएको छैन।

माथिल्लो तामाकोशी हाइड्रो पावर कम्पनीमा कोषले कर्मचारी बचत बृद्धि अवकाश योजनाबाट गरेको रु. २.८ अर्वको ऋण लगानी तथा रु. २१,९७,४२,५००।- को शेयर लगानीको प्रतिफल शुन्य रहेको छ। कोषले उक्त कम्पनीसँग २०७७ असार मसान्तमा कर्जा र सोको व्याज रु. १,९१,८०,६२,४५०।- समेत गरि रु. ४,७१,८०,६२,४५०।- ऋण

Phone: 4258174, 4266034, 4255707, A.G. Fax: 977-1-4268309, Fax: 977-1-4262798, Post Box: 13328
email: aag.mgmt@oagnep.gov.np Web Page: www.oagnep.gov.np

"जनहितका लागि जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्धनमा विश्वसनीय लेखापरीक्षण संस्था"

लगानी देखाएको छ। कोषले १५ वर्षको लागि गरेको ऋण सम्झौताको अवधिमध्ये १० वर्ष परियोजना निमार्ण कार्यमै व्यतीत भै सकेको छ। ऋण लगानीको शर्त अनुसार बाँकी ५ वर्षभित्र उक्त ऋण चुक्ता हुने अवस्था रहेको छैन। आर्थिक वर्षको अन्त्यमा लिनु पर्ने देखाएको मौज्दात सम्बन्धित संस्थाले समर्थन गरेको पत्र लिएको पाइएन।

कर्मचारी बचत बृद्धि अवकाश योजनाबाट नेपाल वायु सेवा निगम तथा माथिल्लो तामाकोशी हाइड्रो पावर कम्पनीमा गरिएको उक्त ऋण लगानीको सावा रकममा नेपाल सरकारको जमानत रहेता पनि व्याज रकममा भने जमानत नरहेको, लेखांकन गरिएको आम्दानी प्राप्त हुने विश्वशता समेत नरहेको साथै समान्य लेखा सिद्दान्तको विवेकि अवधारणा (Prudence Concept) को आधारमा प्राप्त नभएको व्याज रकम आय लेखांकन गरि आम्दानी अनावश्यक रुपमा बृद्धि हुन नदिन ऋण लगानी बाट नगद प्राप्त नभएको ब्याज रकम नेपाल वायु सेवा निगम तथा माथिल्लो तामाकोशी हाइड्रो पावर कम्पनीमाको रु. १,८१,७३,५५,८००।- र रु. १,९१,८०,६२,४५०।- समेत रु. ३,७३,५४,१८,२५०।- को शत प्रतिशत शंकास्पद व्यवस्था गर्नुपर्ने हाम्रो राय रहेकोमा क्रमशः रु. ३६,३४,७१,१६०।०० र रु. १,१३,२४,०६,१६६।- समेत रु. १,४९,५८,७७,३२६।- मात्र शंकास्पद व्यवस्था गरिएको छ। उक्त कारणले कर्मचारी बचत बृद्धि अवकाश योजनाको रु. २,२३,९५,४१,९२४।- ले आय बृद्धि भएको छ।

माथि उल्लेखित संस्थाहरुमा ऋण लगानी प्रवाह गर्दा परियोजना तथा सोको प्रक्षेपण गरिएको वित्तीय तथा अन्य सुचांकहरु अध्ययन तथा विश्लेषण सम्बन्धित दक्ष जनशक्तिबाट नहुँदा परियोजनाको प्रस्तावित अवस्था तथा कार्यन्वयनको चरणमा आएको वास्तविक अवस्थामा सारभुत फरक पर्न गएको देखिन्छ।

३. **मुद्दति निक्षेप:** समस्याग्रस्त वित्तीय संस्थामा रहेको मुद्दती निक्षेप (बाँकी साँवा रु. ७३.६४ करोड) मा कायम गरिएको साधारण व्याज दर (४ प्रतिशत) कोष अन्तर्गत सहभागीहरुलाइ दिने प्रतिफल (बीमा कोषको हकमा ६.५ प्रतिशत) भन्दा पनि कम रहेको छ। साथै समस्याग्रस्त भनिएका वित्तीय संस्थाहरु हाल अन्य बैंकहरुमा मर्ज भैसकेका वा सामान्य सञ्चालनमा आई सकेको अबस्थामा पनि उक्त रकम समस्याग्रस्त राखी न्युन व्याज दरमा लगानी गर्नु कोष रकमको औचित्यपुर्ण लगानी भएको पाइएन। समस्याग्रस्त मुद्दती निक्षेप सम्बन्धमा वर्ष अन्त्यमा लिनु पर्ने देखाइएको मौज्दात (कोष तथा योजाना अन्तर्गत देखाइएको रु. ७३.६४ करोड) मा सम्बन्धित संस्थाले समर्थन गरे नगरेको यकिन गर्न समर्थन पत्र लिएको पाइएन।

४. **नेपाल राष्ट्र बैंकसंगको कारोवार:** बचत पत्रमा प्राप्त व्याज आम्दानी नेपाल लेखामान १८ बमोजिम प्रोदभावी आधारमा लेखांकन गर्नु पर्नेमा कोषले गत विगत वर्ष देखिनै नगद आधारमा आम्दानी लेखांकन गरेको पाइयो। राष्ट्रिय बचत पत्र र नागरीक बचत पत्रको अवधि पुरा तथा समाप्त भैसक्दा पनि विगत वर्षहरु देखिनै नेपाल राष्ट्र बैंक संग सोधभर्ना लिन बाँकि देखिएको रकम रु. १,५०,४७,६०३.९८ यथावत रहेको छ। उक्त मौज्दात अन्तर्गत ऋणत्मक मौज्दात (तिर्नु पर्ने) रकम रु. ४,९२,४३८.४६ समेत समावेश गरिएको छ। लिनु पर्ने देखाइएको मौज्दात रकम राष्ट्र बैंकसँग सोधभर्ना लिनु पर्ने तथा तिर्नु पर्ने देखाइएको रकम वास्तवमा तिर्नु पर्ने रहेको वा आम्दानी लेखांकन छुटेको यकिन गरि लेखा अध्यावधिक गर्नु पर्ने देखिन्छ। कोषको लेखामा पाउनु पर्ने रु. २,५१,३१०।- तथा तिर्नु पर्ने रु. १,३६,६९१.२५ गरी कुल रु. १,१४,६१८.७५ मौजदात राष्ट्र बैंकको विवरण सँग फरक परेको पाइयो।

५. **प्रस्तावित वोनस तथा लाभांश:** चालु आर्थिक वर्षमा खुद मुनाफा रु. ६१,९६,७०,५८९।- आर्जन गरेकोमा संचालक समितिले शेयरधनिहरुलाई ९ प्रतिशत बोनस शेयर र ८.८९४७ प्रतिशत नगद लाभांश प्रस्ताव गरेको छ। त्यस्तै कर्मचारीहरुलाई नाफामा आधारित रु. ४,१३,६५,३७७।- कर्मचारी वोनस व्यवस्था गरेको पाईयो। केन्द्रीय कोषले अन्य योजनाहरु व्यवस्थापन गरेवापत नियमानुसार प्राप्त गर्ने सेवा शुल्क कोषको मुख्य आम्दानीको श्रोत रहेको छ। कोष तथा कोष अन्तर्गतका योजनाहरु वीचको लेनदेन भिडान नभएको, बैक खाताहरु भिडान नभएको तथा ऋणात्मक रहेको अवस्थामा कोषले सो हिसाब भिडान नगरि वोनस शेयर, नगद लाभांश तथा कर्मचारी बोनस बितरण गरेको छ। उक्त हिसाब भिडानको लागि सम्बन्धित पदाधिकारीलाई जिम्मेवार बनाउनु पर्दछ।

हामीले नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमानको आधारमा लेखापरीक्षण कार्य सम्पादन गर्यौं। ती मान अनुरुपको हाम्रो दायित्व वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण प्रति लेखापरीक्षकको उत्तरदायित्व खण्डमा उल्लेख गरिएको छ। कोषको वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित आचार संहिता अनुसार हामी स्वतन्त्र छौं र हामीले हाम्रो उत्तरदायित्व

महालेखा परीक्षकको कार्यालय
नेपाल
२०१६

निर्वाह गरेका छौं। हामीले व्यक्त गर्ने कैफियतसहितको रायको लागि हाम्रो लेखा परीक्षणले यथोचित आधार प्रदान गरेकोमा हामी विश्वस्त छौं।

लेखा परीक्षणका प्रमुख विषयहरु (Key Audit Matters)

संस्थाको वित्तीय विवरणको लेखा लेखापरीक्षणलाई असर गर्ने प्रमुख विषयहरु लेखा परीक्षणको मुख्य विषयको रुपमा लिइएको छ। यस्ता प्रमुख विषयहरु लेखापरिक्षण तथा सोको राय व्यक्त गर्दा समग्रमा लिइएको छ, साथै उक्त प्रमुख विषयहरुका लागि बेग्लै राय व्यक्त गरिएको छैन। लेखापरिक्षणका यी प्रमुख विषयहरु देहाय बमोजिम पहिचान गरि, लेखा परीक्षण गरिएको छः

लेखा परीक्षणका प्रमुख विषयहरु	लेखापरीक्षकको प्रतिक्रिया
१. **लगानीको पहिचान, मापन तथा क्षयीकरणः** संस्थाको लगानी अन्तर्गत विभिन्न संस्थाहरुमा रहेको मुद्दती लगानी, नेपाल राष्ट्र बैंकको बचत तथा ऋण पत्रमा गरेको लगानी र विभिन्न संस्थाहरुको ऋण तथा शेयरमा गरिएको लगानी रहेको छ। लगानी मापनका विभिन्न आधारहरु रहेको तथा सो हिसाबको जटिलताका आधारमा लगानीको पहिचान, मापन तथा क्षयीकरणको विषयलाई लेखा परिक्षणमा प्रमुख बुँदाकोरुपमा लिइएको छ।	• लगानीको मापन नेपाल लेखामान बमोजिम रहे नरहेको समीक्षा गरीएको। • संस्थाको Business Model तथा अपेक्षित नगद प्रवाह को समिक्षा गरीएको। • सुचिकृत लगानीको मापन २०७७ आषढ ३१ को बजार मुल्य बमोजिम रहे नरहेको चेक जाँच गरिएको, तथा सुचिकृत नरहेको लगानीको मुल्यांकन परल मुल्यको आधारमा गरिएको।
२. **सुचना प्रविधि प्रणाली तथा उक्त प्रणालीबाट निस्कने तथ्यांक तथा विवरण :** संस्थाको वित्तिय प्रस्तुतिकरण, संस्थाले अपनाएको सुचना तथा तथ्यांक प्रणालीबाट निस्कने तथ्यांक तथा विवरणमा आश्रित रहेको छ। तथ्यांक प्रणाली अन्तर्गतको तथ्यांक तथा विवरण लेखा प्रयोजनको आवश्यक्ता बमोजिम रहे नरहेको सुनिश्चीत गर्न सुचना प्रणालीको आन्तरिक नियन्त्रण आवश्यकता बमोजिम प्रयाप्त तथा उपयुक्त हुनु पर्दछ। लेखा परिक्षण प्रकृया तथा सो को नतिजा समेत सुचना प्रणालीको उपयुक्ततामा आश्रित रहने भएकाले उक्त विषयलाई लेखा परीक्षणको मुख्य बुँदाको रुपमा लिइएको छ।	• संस्थाले अपनाएको सुचना प्रविधि प्रणाली संस्थाको लेखा प्रयोजनका लागी उपयुक्त रहे नरहेको नेपाल लेखा परीक्षण मानको आधारमा जाँच गरिएको छ। • संस्थाले प्रयोजनमा ल्याएको PCS, Fox Pro तथा n\LK Web Based Software ले दिने तथ्यांक तथा विवरणहरु नमुना आधारमा रुजु गरिएको।

विशेष रुपमा ध्यान दिनु पर्ने कुराहरु (Emphasis of Matter)

नागरिक लगानी कोषबाट व्यवस्थापन गरिएका योजना तथा कार्यक्रमहरुको वित्तीय शांरास संलग्न वित्तीय विवरणको अनुसुचि ४.३० मा समावेश गरिएको छ।

व्यवस्थापन पत्र

व्यवस्थापनले सुधार गर्नुपर्ने थप व्यहोराहरु यसैसाथ संलग्न व्यवस्थापन पत्रमा उल्लेख गरिएको छ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापनको जिम्मेबारी

नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान अनुसार वित्तीय विवरण तयार गर्ने जिम्मेबारी कोषको व्यवस्थापनको हो। साथै, वित्तीय विवरणहरु गहन रुपले गलत प्रस्तुती हुनबाट बञ्चित छन् भन्ने विश्वस्त हुनको लागि आवश्यक पर्ने आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली स्थापना गर्नको लागि पनि व्यवस्थापन जिम्मेवार हुन्छ।

वित्तीय विवरणहरु तयार गर्दा व्यवस्थापनले कोषको अविच्छिन्न व्यवसाय गर्न सक्ने अवस्थाको आंकलन गर्नुपर्दछ र सो सम्वन्धि आवश्यक कुराहरुको खुलासा गर्नुपर्दछ साथै कोषलाई लिक्विडेट गर्न वा संचालन बन्द गर्ने नियत भएको वा सो बाहेकको कुनै यथार्थपरक विकल्प नभएको अवस्थामा बाहेक अविछिन्न फर्मलाई लेखापालनको आधारको रुपमा प्रयोग गर्नुपर्दछ। कोषको व्यवस्थापनको लागि उत्तरदायी पक्षले कोषको वित्तीय सम्प्रेषण प्रकृयालाई निरीक्षण गर्नुपर्दछ।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

हाम्रो उद्देश्य समग्र वित्तीय विवरणहरु, गलत विवरण, जालसाजी वा त्रुटीबाट मुक्त छन् छैनन् भन्ने कुरा उचित रुपमा सुनिश्चित गरेर उपयुक्त निष्कर्षमा पुगी मनासिव आश्वासन प्राप्त गरी आफ्नो राय सहित लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु हो। मनासिव

महालेखा परीक्षकको कार्यालय
नेपाल
२०१६

आश्वासन प्राप्त भएता पनि नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान अनुसार लेखापरीक्षण गर्दा वित्तीय विवरणहरुमा कुनै किसिमको गलत विवरण भएमा सो सधैं पत्ता लाग्छ भन्ने छैन। गलत विवरण, जालसाजी वा त्रुटिबाट निम्तिन्छ र त्यस्ता गलत विवरण जसले सरोकारवालाहरुले सो गलत विवरण भएको वित्तीय विवरणलाई आधार मानि गरिएको निर्णयलाई प्रभाव पार्न सक्दछ, सोलाई प्राथमिकता दिइन्छ। लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी सम्बन्धी अन्य कुराहरुः

१. वित्तीय विवरणहरुमा उल्लेख गरिएका रकमहरु तथा खुलासा गरिएका सूचना लगायत अन्य विवरण बारे पुष्ट्याइएका येथेष्ट प्रमाण संकलन गर्ने, प्रमाणको पूर्ण वा आंशिक वा छड्के परीक्षण गर्ने कार्यविधि लेखापरीक्षणमा समावेश हुन्छ। यसरी अवलम्बन गरिएका लेखापरीक्षण कार्यविधिमा वित्तीय विवरण जालसाजी वा त्रुटीबाट सारभूत रुपमा गलत आँकडासहित प्रस्तुत हुन सक्ने कुरामा अवलम्बन गरिने लेखापरीक्षणको जोखिम मूल्याङ्कन व्यवसायिक विवेकमा निर्भर हुन्छ। जालसाजीबाट निम्त्याइएको सारभूत गलत विवरण पत्ता नलाग्ने जोखिम त्रुटीबाट निम्तिएको भन्दा अधिक हुन्छ।

२. लेखापरीक्षणबाट जोखिम मूल्याङ्कन गर्ने क्रममा संस्थाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको उपयुक्तता बारेमा परीक्षण गरिए तापनि यस्तो आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारिता बारे लेखापरीक्षकबाट राय व्यक्त गर्ने प्रयोजन रहेको छैन।

३. व्यवस्थापनले वित्तीय विवरण तयार गर्दा प्रयोग गरेका लेखा नीतिको सान्दर्भिकता विश्लेषण तथा लेखा अनुमानको औचित्यताको साथै वित्तीय बिवरणहरुको समष्टिगत प्रस्तुतीकरणको मूल्याङ्कन पनि लेखापरीक्षणमा समावेश हुन्छ।

४. लेखापरीक्षणका क्रममा संस्थाले चालु रुपमा निरन्तरता पाउने आधारमा शंका उत्पन्न भइ घटनाहरु वा परिस्थितिहरुमा सारभूत अनिश्चितता रहेको वा नरहेको बारेमा प्रमाणका आधारमा व्यवस्थापनले प्रयोग गरेको अविछिन्नताको आधार उचित भएको निस्कर्ष निकालिन्छ। सारभूत अनिश्चितता रहेको निस्कर्ष भएमा वित्तीय विवरणमा भएका खुलासाका बारेमा लेखापरीक्षण प्रतिबेदनमा ध्यानाकर्षण गराइन्छ र ती खुलासा अपर्याप्त भएमा हाम्रो रायलाइ संसोधन गरिन्छ। हाम्रो निस्कर्ष लेखापरीक्षण प्रतिबेदन जारी भएको मिति सम्म प्राप्त भएका प्रमाणहरुमा आधारित हुन्छ। तर भविष्यका घटनाहरु वा परिस्थितिहरुका कारण संस्था अविछिन्न नरहन पनि सक्दछ।

५. व्यवस्थापनले तयार पारेको वित्तीय विवरणहरुको समग्र प्रस्तुति, ढाँचा र वित्तीय विवरण सम्बन्धी खुलासाहरुका अनुसार सो वित्तीय विवरणले संस्थाको कारोवार र घटनाहरुलाई उचित रुपमा प्रस्तुत गरेको वा नगरेको मूल्याङ्कन गरिन्छ।

६. अन्य विषयका साथसाथै लेखापरीक्षण योजना अनुसारको कार्यक्षत्र, कार्य समय र लेखापरीक्षणको क्रममा पाइएका महत्वपूर्ण कैफियतहरू शासकीय कार्यभार बहन गर्ने व्यक्तिहरुलाई सम्प्रेषण गरिन्छ।

७. शासकीय कार्यभार बहनगर्ने व्यक्तिलाई हामीले स्वतन्त्रता सम्बन्धी आचार संहिताको परिपालना गरेको पत्र दिइन्छ र स्वतन्त्रतालाई असर गर्ने सबै सम्बन्धहरु र अन्य बिषयहरु जसले हाम्रो स्वतन्त्रतालाई समग्र रुपमा असर गर्न सक्दछ, सो बिषयहरुलाई निराकरण गरेको बारे पनि शासकीय कार्यभार बहन गर्ने व्यक्तिलाई सम्प्रेषण गरिन्छ।

बाबुराम गौतम
उप-महालेखापरीक्षक

आ.ब. २०७६/७७ को महालेखा परीक्षकको कार्यालयको अन्तिम लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेखित कैफियतहरुको सम्बन्धमा व्यवस्थापनको प्रत्युत्तर

प्रतिवेदनको कैफियत नं. १ सम्बन्धमा

- कोषको केन्द्र तर्फको हिसाबमा रहेका बैक खाताको आ.ब. २०७६/७७ को फरक रकम समायोजन गरी सकिएको र अ.व.२०७७/७८ को बैंक रिकन्सिलेसन कार्य नियमित भईरहेको छ।
- आ.ब.२०७५/७६ र २०७४/७५ को रिकन्सिलेशन कार्य समेत भईरहेकोले २०७८ आषाढ मसान्तसम्ममा आ.ब. २०७५/७६ को र २०७८ कार्तिक मसान्तसम्म आ.ब.२०७४/७५ सम्मको बैंक मौज्दात हिसाब अध्यावधिक गरिने छ ।
- सम्बन्धित कार्यक्रममा कारोबार हुने बैंकहरूलाई उक्त कार्यक्रममै देखाइने ब्यवस्था मिलाइएको छ।

प्रतिवेदनको कैफियत नं. २ सम्बन्धमा

- लेखापरीक्षणबाट उठाईएका कैफियत सुधार गर्न अवश्यक पहल गरिनेछ।

प्रतिवेदनको कैफियत नं. ३ सम्बन्धमा

- समस्याग्रस्त वित्तीय संस्थामा रहेको निक्षेप तथा ब्याजदर सम्बन्धमा संचालक समितिको मिति २०७५/०९/३० को निर्णय अनुसार नै ब्याजदर गणना गरिएको छ।
- साबा तथा ब्याजदर निर्धारणमा एकरूपता कायम गरी सम्बन्धित संस्थासंग समर्थन पत्र लिइने छ।

प्रतिवेदनको कैफियत नं. ४ सम्बन्धमा

- नेपाल राष्ट्र बैंकबाट जारी ना.व.प. तथा रा.ब.प.को किस्ता ब्याज सोधभर्ना बाँकी रहेकोमा ब्याज हिसाव एकीन गरी आ.व.२०७७/७८ भित्र मिलान गरिनेछ।

प्रतिवेदनको कैफियत नं. ५ सम्बन्धमा

- कोष तथा कोष अन्तर्गतका योजनाहरूको हिसाब मिलान, आ.ब. २०७७/७८ को बैक खाताहरूको रिकन्सिलेशन कार्य नियमित रूपमा भइरहेको छ।

नागरिक लगानी कोष

केन्द्रिय हिसाब

एकीकृत वित्तिय अवस्थाको विवरण

आषाढ मसान्त २०७७ (१५ जुलाई २०२०)

रकम रु.मा

		समूह		केन्द्रिय हिसाब	
सम्पत्ति	**टिप्पणी**	**२०७७ अषाढ ३१**	**२०७६ अषाढ ३१**	**२०७७ अषाढ ३१**	**२०७६ अषाढ ३१**
नगद तथा नगद समान	४.१	१,६८९,१३७,६२८	१,१०४,२९०,५२१	१,४५७,८२४,५०७	१,१०४,२९०,५२१
नेपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको मौज्दात तथा लिनु पर्ने	४.२	१३४,०३४,३५३	११२,३१९,६७८	१३४,०३४,३५३	११२,३१९,६७८
बैंक तथा वित्तिय संस्थामा रहेको मुद्धति निक्षेप	४.३	३,०८४,४०९,०००	-	२,४४४,४०९,०००	-
अन्य व्यापारिक सम्पत्तिहरु	४.४	३७,४४९,३७५	४४,५१९,३७५	३७,४४९,३७५	४४,५१९,३७५
कर्मचारीलाई दिएको कर्जा र सापट	४.५	१२९,५११,८८७	३१,८८३,५२७	१२९,५११,८८७	३१,८८३,५२७
धितोपत्रहरुमा लगानी	४.६	१,१०२,५३३,७३१	५३१,०६८,१६५	१,१०२,५३३,७३१	५३१,०६८,१६५
चालु कर सम्पत्ति	४.७	२८,२५५,१८०	-	२८,२५५,१८०	-
सहायक कम्पनीमा लगानी	४.८	-	-	४००,०००,०००	-
सम्बद्ध कम्पनीमा लगानी	४.९	-	-	-	-
सम्पत्तिहरुमा लगानी	४.१०	-	-	-	-
सम्पत्ति तथा उपकरण	४.११	१,८२९,४१३,०५२	१,३७९,७०३,३०४	१,८२९,४१३,०५२	१,३७९,७०३,३०४
ख्याती र अमूर्त सम्पत्ति	४.१२	८,०६६,८०३	४,५३४,१७५	८,०६६,८०३	४,५३४,१७५
स्थगन कर सम्पत्ति	४.१३	-	-	-	-
अन्य सम्पत्ति	४.१४	४,००४,४४३,००७	२,७८४,३५७,३३१	४,००४,४४३,००७	२,७८४,३५७,३३१
कुल सम्पत्ति		**१२,०४७,२५४,०१४**	**५,९९२,६७६,०७६**	**११,५७५,९४०,८९३**	**५,९९२,६७६,०७६**

दायित्व	**टिप्पणी**	**२०७७ अषाढ ३१**	**२०७६ अषाढ ३१**	**२०७७ अषाढ ३१**	**२०७६ अषाढ ३१**
चालु कर दायित्व	४.७	-	३,५८५,०८४	-	३,५८५,०८४
व्यवस्था	४.१५	९,७५६,८११	-	९,७५६,८११	-
स्थगन कर दायित्व	४.१३	३४८,२७२,३८५	२०२,१४६,०२८	३४८,२७२,३८५	२०२,१४६,०२८
अन्य दायित्व	४.१६	७,१५९,९७५,०८०	२,७२५,७५२,०४३	७,१५९,९१४,००३	२,७२५,७५२,०४३
कुल दायित्व		**७,५१८,००४,२७६**	**२,९३१,४८३,१५५**	**७,५१७,९४३,१९९**	**२,९३१,४८३,१५५**
इक्विटी					
शेयर पूंजी	४.१७	१,७७६,६६६,७९६	१,२६७,८६५,१५४	१,७७६,६६६,७९६	१,२६७,८६५,१५४
शेयर प्रिमियम		-	-	-	-
संचित मुनाफा		५५१,९५८,३९०	६३८,६७१,९९९	५५३,६७१,७४२	६३८,६७१,९९९
जगेडा तथा कोषहरु	४.१८	१,७२७,६५९,१५६	१,१५४,६५५,७६८	१,७२७,६५९,१५६	१,१५४,६५५,७६८
शेयर धनीहरुलाई बाँडफाँड योग्य इक्विटी		**४,०५६,२८४,३४३**	**३,०६१,१९२,९२१**	**४,०५७,९९७,६९४**	**३,०६१,१९२,९२१**
गैर नियन्त्रित स्वार्थ		४७२,९६५,३९५		-	-
कुल इक्विटी		**४,५२९,२४९,७३८**	**३,०६१,१९२,९२१**	**४,०५७,९९७,६९४**	**३,०६१,१९२,९२१**
कुल दायित्व र इक्विटी		**१२,०४७,२५४,०१४**	**५,९९२,६७६,०७६**	**११,५७५,९४०,८९३**	**५,९९२,६७६,०७६**
संभावित दायित्व तथा प्रतिवद्धता	४.१९	१८९,०२९,५२५	६३९,०२९,५२५	१८९,०२९,५२५	६३९,०२९,५२५
प्रति शेयर खुद सम्पत्ति		२२८.३१	२४१.४४	२२८.४१	२४१.४४

आजको मितिको संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

सी.ए.जिवन कुमार बुढाथोकी
लेखापरीक्षक

सी.ए.शिव हरि शर्मा
लेखापरीक्षक

सी.ए. बि.के. मान सिंह
लेखापरीक्षक

बाबुराम गौतम
उप महालेखापरीक्षक

प्रा.डा. रामचन्द्र भट्टराई
अध्यक्ष

रामेश्वर दंगाल
संचालक

कवि प्रसाद पाठक
संचालक

चन्द्र सिंह साउद
संचालक

कमलेश कुमार अग्रवाल
संचालक

अशोक बुढाथोकी
संचालक

डा. गंगाराम विश्वकर्मा
संचालक

रमण नेपाल
कार्यकारी निर्देशक

डा. इन्द्र कुमार कट्टेल
नायब कार्यकारी निर्देशक

हेमन्त पोखरेल
का.मु. निर्देशक

यम कुमार श्रेष्ठ
उप निर्देशक

मितिः
स्थानः

नागरिक लगानी कोष

केन्द्रिय हिसाब

एकीकृत नाफा नोक्सान विवरण

१ श्रावण २०७६ देखि ३१ आषाढ २०७७ सम्म(१६ जुलाई २०१९ देखि १५ जुलाई २०२० सम्म)

रकम रु.मा

		समुह		केन्द्रिय हिसाब	
विवरण	**टिप्पणी**	**यस वर्ष**	**गत वर्ष**	**यस वर्ष**	**गत वर्ष**
ब्याज आम्दानी	४.२०	१३१,७५२,५२७	३१,२६१,५०८	१३१,७५२,५२७	३१,२६१,५०८
ब्याज खर्च	४.२१	४८८,७६७	-	४८८,७६७	-
खुद ब्याज आम्दानी		**१३१,२६३,७५९**	**३१,२६१,५०८**	**१३१,२६३,७५९**	**३१,२६१,५०८**
शुल्क तथा कमिशन आम्दानी	४.२२	९४७,५४३,१५९	७९३,१४७,१४०	९४७,५४३,१५९	७९३,१४७,१४०
शुल्क तथा कमिशन खर्च	४.२३	-	-	-	-
खुद शुल्क र कमिशन आम्दानी		**९४७,५४३,१५९**	**७९३,१४७,१४०**	**९४७,५४३,१५९**	**७९३,१४७,१४०**
खुद ब्याज, शुल्क र कमिशन आम्दानी		**१,०७८,८०६,९१८**	**८२४,४०८,६४८**	**१,०७८,८०६,९१८**	**८२४,४०८,६४८**
अन्य संचालन आम्दानी	४.२४	२६,७०४,१८०	१२,३९८,४२३	२६,६३६,२७४	१२,३९८,४२३
जम्मा संचालन आम्दानी		**२६,७०४,१८०**	**१२,३९८,४२३**	**२६,६३६,२७४**	**१२,३९८,४२३**
कर्जा तथा नोक्सानी व्यवस्था/(फिर्ता)	४.२५		६,४९२,२४४	-	६,४९२,२४४
खुद संचालन आम्दानी		**१,१०५,५११,०९८**	**८४३,२९९,३१४**	**१,१०५,४४३,१९२**	**८४३,२९९,३१४**
संचालन खर्च					
कर्मचारी खर्च	४.२६	१९७,५६४,१८८	१५९,९७६,६०३	१९७,५६४,१८८	१५९,९७६,६०३
अन्य संचालन खर्च	४.२७	७७,७२२,९८८	५०,१३२,८३०	७३,९०७,१२६	५०,१३२,८३०
ह्रासकट्टी/परिषोधन	२.२८	६,६६४,३३०	१८,०११,११६	६,६६४,३३०	१८,०११,११६
संचालन मुनाफा		**८२३,५५९,५९२**	**६१५,१७८,७६६**	**८२७,३०७,५४८**	**६१५,१७८,७६६**
आय कर अघिको मुनाफा		**८२३,५५९,५९२**	**६१५,१७८,७६६**	**८२७,३०७,५४८**	**६१५,१७८,७६६**
आयकर खर्च					
चालु कर	४.२९	२००,८७२,५१६	१५५,३३७,४०७	२००,८७२,५१६	१५५,३३७,४०७
स्थगन कर	४.१३	६,७६४,४४३	२,४४२,८२८	६,७६४,४४३	२,४४२,८२८
यस अवधिको मुनाफा		**६१५,९२२,६३३**	**४६२,२८४,१८७**	**६१९,६७०,५८९**	**४६२,२८४,१८७**
नाफा बाँडफाँड					
कोषका शेयरधनी		६१७,९५७,२३८	४६२,२८४,१८७	६१९,६७०,५८९	४६२,२८४,१८७
गैर नियन्त्रित स्वार्थ		(२,०३४,६०५)	-	-	-
यस अवधिको मुनाफा		**६१५,९२२,६३३**	**४६२,२८४,१८७**	**६१९,६७०,५८९**	**४६२,२८४,१८७**
प्रति शेयर आम्दानी					
आधारभुत प्रति शेयर आम्दानी		**२१.४६**	**१९.८७**	**२१.४६**	**१९.८७**
डाइलुटेड प्रति शेयर आम्दानी		**२१.४६**	**१९.८७**	**२१.४६**	**१९.८७**

आजको मितिको संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

सी.ए.जिवन कुमार बुढाथोकी
लेखापरीक्षक

सी.ए.शिव हरि शर्मा
लेखापरीक्षक

सी.ए. बि.के. मान सिंह
लेखापरीक्षक

बाबुराम गौतम
उप महालेखापरीक्षक

प्रा.डा. रामचन्द्र भट्टराई
अध्यक्ष

रामेश्वर दंगाल
संचालक

कवि प्रसाद पाठक
संचालक

चन्द्र सिंह साउद
संचालक

कमलेश कुमार अग्रवाल
संचालक

अशोक बुढाथोकी
संचालक

डा. गंगाराम विश्वकर्मा
संचालक

रमण नेपाल
कार्यकारी निर्देशक

डा. इन्द्र कुमार कट्टेल
नायब कार्यकारी निर्देशक

हेमन्त पोखरेल
का.मु. निर्देशक

यम कुमार श्रेष्ठ
उप निर्देशक

मितिः
स्थानः

नागरिक लगानी कोष
केन्द्रिय हिसाब
एकीकृत अन्य विस्तृत आम्दानीको विवरण
१ श्रावण २०७६ देखि ३१ असाढ २०७७ सम्म (१६ जुलाई २०१९ देखि १५ जुलाई २०२० सम्म)

रकम रु.मा

	समुह		केन्द्रिय हिसाब	
विवरण	**यस वर्ष**	**गत वर्ष**	**यस वर्ष**	**गत वर्ष**
यस वर्षको मुनाफा	**६१५,९२२,६३३**	**४६२,२८४,१८७**	**६१९,६७०,५८९**	**४६२,२८४,१८७**
आयकर पछिको अन्य विस्तृत आम्दानी				
क)नाफा/नोक्सानमा पुन:वर्गिकरण नगरिने बुँदाहरु				
फेयर मूल्यमा मापन गरिएका इक्विटी उपकरणका लगानीबाट भएका नाफा/(नोक्सान)	५७१,४६५,५६५	(८९,६२८,६०४)	५७१,४६५,५६५	(८९,६२८,६०४)
पुन:मूल्याङ्कनबाट भएका नाफा/(नोक्सान)	-	-		
परिभाषित लाभ योजनाबाट बिमाङ्किक नाफा/(नोक्सान)	(१४,०१७,९११)	(५,७०२,६७०)	(१४,०१७,९११)	(५,७०२,६७०)
माथि उल्लेख गरिएका बुँदाहरुको आयकर	(१३९,३६१,९१४)	२३,८३२,८१९	(१३९,३६१,९१४)	२३,८३२,८१९
नाफा/नोक्सानमा पुन:वर्गिकरण नगरिएका खुद अन्य विस्तृत आम्दानी	-	-	-	-
नाफा/नोक्सानमा पुन:वर्गिकरण गरिएका वा गर्न सकिने खुद अन्य विस्तृत आम्दानी				
आयकर पछिको यस वर्षको अन्य विस्तृत आम्दानी	४१८,०८५,७४१	(७१,४९८,४५६)	४१८,०८५,७४१	(७१,४९८,४५६)
कुल यस वर्षको विस्तृत आम्दानी	**१,०३४,००८,३७४**	**३९०,७८५,७३१**	**१,०३७,७५६,३३०**	**३९०,७८५,७३१**
कुल विस्तृत आम्दानीको बाँडफाँड				
बैंकको इक्विटी शेयर धनी				
गैर नियन्त्रित स्वार्थ				
कुल विस्तृत आम्दानी	**१,०३४,००८,३७४**	**३९०,७८५,७३१**	**१,०३७,७५६,३३०**	**३९०,७८५,७३१**

आजको मितिको संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

सी.ए.जिवन कुमार बुढाथोकी लेखापरीक्षक	**सी.ए.शिव हरि शर्मा** लेखापरीक्षक	**सी.ए. बि.के. मान सिंह** लेखापरीक्षक	**बाबुराम गौतम** उप महालेखापरीक्षक
प्रा.डा. रामचन्द्र भट्टराई अध्यक्ष	**रामेश्वर दंगाल** संचालक	**कवि प्रसाद पाठक** संचालक	**चन्द्र सिंह साउद** संचालक
कमलेश कुमार अग्रवाल संचालक	**अशोक बुढाथोकी** संचालक	**डा. गंगाराम विश्वकर्मा** संचालक	
रमण नेपाल कार्यकारी निर्देशक	**डा. इन्द्र कुमार कट्टेल** नायब कार्यकारी निर्देशक	**हेमन्त पोखरेल** का.मु. निर्देशक	**यम कुमार श्रेष्ठ** उप निर्देशक

मिति:
स्थान:

नागरिक लगानी कोष

केन्द्रिय हिसाब

एकीकृत नगद प्रवाह विवरण

१ श्रावण २०७६ देखि ३१ आषाढ २०७७ सम्म(१६ जुलाई २०१९ देखि १५ जुलाई २०२० सम्म)

रकम रु.मा

	समुह		केन्द्रिय हिसाब	
विवरण	**यस वर्ष**	**गत वर्ष**	**यस वर्ष**	**गत वर्ष**
कारोवार संचालनबाट नगद प्रवाह				
आयकर पछिको नाफा	**६१५,९२२,६३३**	**४६२,२८४,१८७**	**६१९,६७०,५८९**	**४६२,२८४,१८७**
अन्य विस्तृत आम्दानी नाफा/नोक्सान	४१८,०८५,७४१	(७१,४९८,४५६)	४१८,०८५,७४१	(७१,४९८,४५६)
गत वर्षको लाभांश आम्दानी	११,७९१,४९५		११,७९१,४९५	
पुन मूल्याङ्कन	-	-	-	-
कर्मचारी खर्च	-	(२३,११४,२०९)	-	(२३,११४,२०९)
पूर्व अवधि समायोजन	-	-	-	-
आयकर खर्च	-	-	-	-
ह्रास कट्टी तथा परिशोधन	६,६६४,३३०	१८,०११,११६	६,६६४,३३०	१८,०११,११६
शेयर समायोजन	-	-	-	-
अन्य कोष	३०,९८३,५२९	-	३०,९८३,५२९	-
लगानीहरुको लागि व्यवस्था	-	-	-	-
स्थगन कर	-	-	-	-
लाभांश आम्दानी	-	-	-	-
संचित मुनाफाको समायोजन	(२३,१५५,९२४)	(९,२७१,९५८)	(२३,१५५,९२४)	(९,२७१,९५८)
लगानी		-	-	-
संचालन सम्पत्ति तथा दायित्वको परिवर्तन अघिको संचालन नगद प्रवाह	**१,०६०,२९१,८०६**	**३७६,४१०,६८०**	**१,०६४,०३९,७६२**	**३७६,४१०,६८०**
संचालन सम्वसन्धि चालु सम्पत्तिमा कमि/(बृद्धि)				
नपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको मौज्दात	(२१,७१४,६७५)	२८,९३२,१३४	(२१,७१४,६७५)	२८,९३२,१३४
बैंक तथा वित्तिय संस्थारुमा रहेको मौज्दात	-	-	-	-
अन्य व्यापारिक सम्पत्ति	७,०७०,०००	(४,३६०,३७५)	७,०७०,०००	(४,३६०,३७५)
बैंक तथा वित्तिय संस्थारुलाई दिएको कर्जा तथा सापट	-	-	-	-
कर्मचारीलाई दिएको कर्जा तथा सापट	(९७,६२८,३६०)	३,५३०,९०९	(९७,६२८,३६०)	३,५३०,९०९
अन्य सम्पत्ति	(१,२२०,०८५,६७६)	(७३९,३८२,८६३)	(१,२२०,०८५,६७६)	(७३९,३८२,८६३)
संचालन सम्वन्धि चालु दायित्वमा (कमि)/बृद्धि	-	-	-	-
ऋण तथा सापटी		-		-
अन्य दायित्व	४,५५९,१२२,६७५	४७४,६९४,८६०	४,५५९,०६१,५९८	४७४,६९४,८६०
चालु कर सम्पत्तिमा परिवर्तन	(३१,८४०,२६३)	-	(३१,८४०,२६३)	-
कारोवार संचालनबाट खुद नगद प्रवाह	**४,२५५,२१५,५०७**	**१३९,८२५,३४४**	**४,२५८,९०२,३८६**	**१३९,८२५,३४४**
लगानी कारोबारबाट नगद प्रवाह				
धित्तो पत्र लगानी खरिद	(५७१,४६५,५६५)	७९,८०६,७८३	(५७१,४६५,५६५)	७९,८०६,७८३
धित्तो पत्र लगानी विक्रीबाट प्राप्ती	-	-	-	-
सम्पत्ति तथा उपकरणहरुको खरिद	(४५५,२८०,४८६)	(१२,६८६,४५२)	(४५५,२८०,४८६)	(१२,६८६,४५२)
सम्पत्ति तथा उपकरणहरुको विक्रीबाट प्राप्ती	-	-	-	-
अर्मूत सम्पत्तिको खरिद	(४,६२६,२२०)	(३,४३०,८७१)	(४,६२६,२२०)	(३,४३०,८७१)
लाभांश आम्दानी	-	-	-	-
मुद्धति निक्षेप लगानी	(३,०८४,४०९,०००)		(२,४४४,४०९,०००)	
लगानी कारोबारमा खुद नगद प्रवाह	**(४,११५,७८१,२७१)**	**६३,६८९,४६०**	**(३,४७५,७८१,२७१)**	**६३,६८९,४६०**
वित्तीय कारोबारबाट नगद प्रवाह				
शेयर निष्काशनबाट प्राप्ती	-	-	-	-
लाभांश खर्च	-	-	-	-
ब्याज खर्च	-	-	-	-
अन्य प्राप्ती/भुक्तानी	४४५,४१२,८७१	१६५,५१३,०४३	(४२९,५८७,१२९)	१६५,५१३,०४३
वित्तीय कारोवारबाट खुद नगद प्रवाह	४४५,४१२,८७१	१६५,५१३,०४३	**(४२९,५८७,१२९)**	**१६५,५१३,०४३**
नगद प्रवाहमा भएको खुद (कमी)/बृद्धि	**५८४,८४७,१०७**	**३६९,०२७,८४७**	**३५३,५३३,९८६**	**३६९,०२७,८४७**
नगद तथा नगद समानमा रहेको शुरुवाती मौज्दात	१,१०४,२९०,५२१	७३५,२६२,६७४	१,१०४,२९०,५२१	७३५,२६२,६७४
नगद तथा नगद समानमा विनिमय दर परिवर्तनको असर	-	-	-	-
नगद तथा नगद समानमा रहेको अन्तिम मौज्दात	**१,६८९,१३७,६२८**	**१,१०४,२९०,५२१**	**१,४५७,८२४,५०७**	**१,१०४,२९०,५२१**

आजको मितिको संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

सी.ए.जिवन कुमार बुढाथोकी
लेखापरीक्षक

सी.ए.शिव हरि शर्मा
लेखापरीक्षक

सी.ए. बि.के. मान सिंह
लेखापरीक्षक

बाबुराम गौतम
उप महालेखापरीक्षक

प्रा.डा. रामचन्द्र भट्टराई
अध्यक्ष

रामेश्वर दंगाल
संचालक

कवि प्रसाद पाठक
संचालक

चन्द्र सिंह साउद
संचालक

कमलेश कुमार अग्रवाल
संचालक

अशोक बुढाथोकी
संचालक

डा. गंगाराम विश्वकर्मा
संचालक

रमण नेपाल
कार्यकारी निर्देशक

डा. इन्द्र कुमार कट्टेल
नायब कार्यकारी निर्देशक

हेमन्त पोखरेल
का.मु. निर्देशक

यम कुमार श्रेष्ठ
उप निर्देशक

मितिः

स्थानः

नागरिक लगानी कोष

केन्द्रिय हिसाब

इक्विटीमा भएको परिवर्तनको एकीकृत विवरण

१ श्रावण २०७६ देखि ३१ आषाढ २०७७ सम्म(१६ जुलाई २०१९ देखि १५ जुलाई २०२० सम्म)

	समुह								
विवरण	शेयर पूजिं	शेयर प्रिमियम	साधारण जगेडा कोष	फेयर मूल्य कोष	पुन: मूल्याङ्कन कोष	अन्य कोष	संचित मुनाफा	नियन्त्रण नहुने स्वार्थ	जम्मा इक्विटी
१ श्रावण २०७५ को मौज्दात	**९०३,१२३,१४५**		**३९५,१८२,८०६**	**३६९,२६४,९४६**	**३३२,०६०,२३५**	**११,८६३,१५२**	**५००,४५९,७८३**		**२,५११,९५४,०६६**
समायोजन/पुन:स्थापना	-	-	-	-	-	२,२१२,०३९	(२२,९९५,११४)	-	-
यस वर्षको विस्तृत आम्दानी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
यस वर्षको मुनाफा	-	-	-	-	-	-	४६२,२८४,१८७	-	-
कर पछिको अन्य विस्तृत आम्दानी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
पूर्व समायोजन	-	-	-	-	-	-	१३,७२३,१५६	-	-
पुन: मापनबाट परिभाषित लाभ योजनाको दायित्व/(सम्पत्ति)	-	-	-	-	-	(४,२७७,००३)	-	-	-
फेयर मूल्यमा मापन गरिएका इक्विटी उपकरणका लगानीबाट भएको नाफा/(नोक्सान)	-	-	-	(६७,२२१,४५३)	-	-	-	-	-
खुद फेयर मूल्यमा परिवर्तन	-	-	-	-	-	-		-	-
नाफा/नोक्सान खुद रकमबाट स्थानान्तरण भएको	-	-	-	-	-	-		-	-
कर्मचारी कल्याण कोष	-	-	-	-	-	२३,११४,२०९	(२३,११४,२०९)	-	-
पुन: मूल्याङ्कनबाट भएको नाफा/(नोक्सान)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
यस वर्षको विस्तृत आम्दानी	-	-	-	-	-	-	(९२,४५६,८३७)	-	-
जगेडा कोषमा सारिएको रकम	-	-	९२,४५६,८३७	-	-	-	-	-	-
जगेडा कोषबाट स्थाान्तरण भएको रकम	-	-	-	-	-	-	-	-	-
इक्विटीमा सिधैं देखाइएको शेयरधनीसंगको कारोबार	-	-	-	-	-	-	-	-	-
शेयर निष्काशन (Right share)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
शेयरमा आधारित भुक्तानी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
शेयरधनीलाई लाभांस वितरण	-	-	-	-	-	-	-	-	-
बोनस शेयर निष्काशन ७१।७२	१९९,२२८,९६६	-	-	-	-	-	(१९९,२२८,९६६)	-	-
बोनस शेयर निष्काशन ७२।७३		-	-	-	-	-	-	-	-
अग्रिम कल प्राप्ती	१६५,५१३,०४३	-	-	-	-	-	-	-	-
नगद लाभांश भुक्तानी		-	-	-	-	-	-	-	-
आषाढ मसान्त २०७६ को मौज्दात	**१,२६७,८६५,१५४**	**-**	**४८७,६३९,६४३**	**३०२,०४३,४९३**	**३३२,०६०,२३५**	**३२,९१२,३९८**	**६३८,६७१,९९९**		**३,०६१,१९२,९२१**

सी.ए.जिवन कुमार बुढाथोकी
लेखापरीक्षक

सी.ए.शिव हरि शर्मा
लेखापरीक्षक

सी.ए. बि.के. मान सिंह
लेखापरीक्षक

बाबुराम गौतम
उप महालेखापरीक्षक

प्रा.डा. रामचन्द्र भट्टराई
अध्यक्ष

रामेश्वर दंगाल
संचालक

कवि प्रसाद पाठक
संचालक

चन्द्र सिंह साउद
संचालक

कमलेश कुमार अग्रवाल
संचालक

अशोक बुढाथोकी
संचालक

डा. गंगाराम विश्वकर्मा
संचालक

रमण नेपाल
कार्यकारी निर्देशक

डा. इन्द्र कुमार कट्टेल
नायब कार्यकारी निर्देशक

हेमन्त पोखरेल
का.मु. निर्देशक

यम कुमार श्रेष्ठ
उप निर्देशक

मितिः
स्थानः

	समुह								
विवरण	शेयर पूजिं	शेयर प्रिमियम	साधारण जगेडा कोष	फेयर मूल्य कोष	पुनः मूल्याङ्कन कोष	अन्य कोष	संचित मुनाफा	नियन्त्रण नहूने स्वार्थ	जम्मा इक्विटी
१ श्रावण २०७६ सालको मौज्दात	**१,२६७,८६५,१५४**	-	**४८७,६३९,६४३**	**३०२,०४३,४९३**	**३३२,०६०,२३५**	**३२,९१२,३९८**	**६३८,६७१,९९९**	-	**३,०६१,१९२,९२१**
समायोजन/पुन:स्थापना	-	-	-	-	-	-	(२३,३४०,४२४)	-	-
गत वर्षको लाभांश आम्दानी							११,७९१,४९५		
गत वर्षको ह्रासकट्टी समायोजन	-	-	-	-	-	-	१८४,५००	-	-
सहायक कम्पनीको शेयर पुजी	-	-	-	-	-	-	-	४७५,०००,०००	-
यस वर्षको विस्तृत आम्दानी	-	-	-	-	-	-	-		-
यस वर्षको मुनाफा	-	-	-	-	-	-	६१७,९५७,२३८	(२,०३४,६०५)	-
कर पछिको अन्य विस्तृत आम्दानी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
पूर्व समायोजन	-	-	-	-	-	-	-	-	-
पुनः मापनबाट परिभाषित लाभ योजनाको दायित्व/(सम्पत्ति)	-	-	-	-	-	(१०,५१३,४३३)	-	-	-
फेयर मूल्यमा मापन गरिएका इक्विटी उपकरणका लगानीबाट भएको नाफा/(नोक्सान)	-	-	-	४२८,५९९,१७४	-	-	-	-	-
खुद फेयर मूल्यमा परिवर्तन	-	-	-	-	-	-		-	-
कर्मचारी कल्याण कोष	-	-	-	-	-	३०,९८३,५२९	(३०,९८३,५२९)	-	-
पुनः मूल्याङ्कबाट भएको नाफा/(नोक्सान	-	-	-	-	-	-		-	-
पूनः मूल्याङ्कबाट भएको नाफा/(नोक्सान	-	-	-	-	-	-		-	-
जगेडा कोषमा सारिएको रकम	-	-	-	-	-	-	(१२३,९३४,११८)	-	-
जगेडा कोषबाट स्थान्तरण भएको रकम	-	-	१२३,९३४,११८	-	-	-		-	-
इक्विटीमा सिधैं देखाइएको शेयरधनीसंगको कारोबार									
	-	-	-	-	-	-		-	-
शेयर निष्काशन(Right share)	-	-	-	-	-	-		-	-
शेयरधनीलाई लाभांस वितरण	-	-	-	-	-	-		-	-
बोनस शेयर निष्काशन ७४।७५	२४२,५१७,४६४	-	-	-	-	-	(२४२,५१७,४६४)	-	-
बोनस शेयर निष्काशन ७५।७६	२९५,८७१,३०७	-	-	-	-	-	(२९५,८७१,३०७)	-	-
अग्रिम कल प्राप्ती	(२९,५८७,१२९)	-	-	-	-	-	-	-	-
नगद लाभांश भुक्तानी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
आषाढ मसान्त २०७७ को मौज्दात	**१,७७६,६६६,७९६**	-	**६११,५७३,७६१**	**७३०,६४२,६६७**	**३३२,०६०,२३५**	**५३,३८२,४९४**	**५५१,९५८,३९०**	**४७२,९६५,३९५**	**४,५२९,२४९,७३८**

आजको मितिको संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

सी.ए.जिवन कुमार बुढाथोकी
लेखापरीक्षक

सी.ए.शिव हरि शर्मा
लेखापरीक्षक

सी.ए. बि.के. मान सिंह
लेखापरीक्षक

बाबुराम गौतम
उप महालेखापरीक्षक

प्रा.डा. रामचन्द्र भट्टराई
अध्यक्ष

रामेश्वर दंगाल
संचालक

कवि प्रसाद पाठक
संचालक

चन्द्र सिंह साउद
संचालक

कमलेश कुमार अग्रवाल
संचालक

अशोक बुढाथोकी
संचालक

डा. गंगाराम विश्वकर्मा
संचालक

रमण नेपाल
कार्यकारी निर्देशक

डा. इन्द्र कुमार कट्टेल
नायब कार्यकारी निर्देशक

हेमन्त पोखरेल
का.मु. निर्देशक

यम कुमार श्रेष्ठ
उप निर्देशक

मिति:
स्थान:

नागरिक लगानी कोष

केन्द्रिय हिसाब

इक्विटीमा भएको परिवर्तनको एकीकृत विवरण

१ श्रावण २०७६ देखि ३१ आषाढ २०७७ सम्म(१६ जुलाई २०१९ देखि १५ जुलाई २०२० सम्म)

केन्द्रिय हिसाब

विवरण	शेयर पूजिं	शेयर प्रिमियम	साधारण जगेडा कोष	फेयर मूल्य कोष	पुन: मूल्याङ्कन कोष	अन्य कोष	संचित मुनाफा	जम्मा इक्विटी
१ श्रावण २०७५ को मौज्दात	९०३,१२३,१४५		३९५,१८२,८०६	३६९,२६४,९४६	३३२,०६०,२३५	११,८६३,१५२	५००,४५९,७८३	२,५११,९५४,०६६
समायोजन/पुन:स्थापना	–	–	–	–	–	२,२१२,०३९.२१	(२२,९९५,११४)	–
यस वर्षको विस्तृत आम्दानी	–	–	–	–	–	–	–	–
यस वर्षको मुनाफा	–	–	–	–	–	–	४६२,२८४,१८७	–
कर पछिको अन्य विस्तृत आम्दानी	–	–	–	–	–	–	–	–
पूर्व समायोजन	–	–	–	–	–	–	१३,७२३,१५६	–
पुन: मापनबाट परिभाषित लाभ योजनाको दायित्व/(सम्पत्ति)	–	–	–	–	–	(४,२७७,००३)	–	–
फेयर मूल्यमा मापन गरिएका इक्विटी उपकरणका लगानीबाट भएको नाफा/(नोक्सान)	–	–	–	(६७,२२१,४५३)	–	–	–	–
खुद फेयर मूल्यमा परिवर्तन	–	–	–	–	–	–		–
नाफा/नोक्सान खुद रकमबाट स्थानान्तरण भएको	–	–	–	–	–	–		–
कर्मचारी कल्याण कोष	–	–	–	–	–	२३,११४,२०९	(२३,११४,२०९)	–
पुन: मूल्याङ्कनबाट भएको नाफा/(नोक्सान)	–	–	–	–	–	–		–
यस वर्षको विस्तृत आम्दानी	–	–	–	–	–	–	(९२,४५६,८३७)	–
जगेडा कोषमा सारिएको रकम	–	–	९२,४५६,८३७	–	–	–	–	–
जगेडा कोषबाट स्थान्तरण भएको रकम	–	–	–	–	–	–	–	–
इक्विटीमा सिधैं देखाइएको शेयरधनीसंगको कारोबार	–	–	–	–	–	–	–	–
शेयर निष्काशन (Right share)	–	–	–	–	–	–	–	–
शेयरमा आधारित भुक्तानी	–	–	–	–	–	–	–	–
शेयरधनीलाई लाभांस वितरण	–	–	–	–	–	–	–	–
बोनस शेयर निष्काशन ७१।७२	१९९,२२८,९६६	–	–	–	–	–	(१९९,२२८,९६६)	–
बोनस शेयर निष्काशन ७२।७३		–	–	–	–	–	–	–
अग्रिम कल प्राप्ती	१६५,५१३,०४३	–	–	–	–	–	–	–
नगद लाभांश भुक्तानी		–	–	–	–	–	–	–
आषाढ मसान्त २०७६ को मौज्दात	**१,२६७,८६५,१५४**	**–**	**४८७,६३९,६४३**	**३०२,०४३,४९३**	**३३२,०६०,२३५**	**३२,९१२,३९८**	**६३८,६७१,९९९**	**३,०६१,१९२,९२१**

सी.ए.जिवन कुमार बुढाथोकी लेखापरीक्षक	**सी.ए.शिव हरि शर्मा** लेखापरीक्षक	**सी.ए. बि.के. मान सिंह** लेखापरीक्षक	**बाबुराम गौतम** उप महालेखापरीक्षक
प्रा.डा. रामचन्द्र भट्टराई अध्यक्ष	**रामेश्वर दंगाल** संचालक	**कवि प्रसाद पाठक** संचालक	**चन्द्र सिंह साउद** संचालक
कमलेश कुमार अग्रवाल संचालक	**अशोक बुढाथोकी** संचालक	**डा. गंगाराम विश्वकर्मा** संचालक	
रमण नेपाल कार्यकारी निर्देशक	**डा. इन्द्र कुमार कट्टेल** नायब कार्यकारी निर्देशक	**हेमन्त पोखरेल** का.मु. निर्देशक	**यम कुमार श्रेष्ठ** उप निर्देशक

मिति:

स्थान:

केन्द्रिय हिसाब								
विवरण	शेयर पूंजि	शेयर प्रिमियम	साधारण जगेडा कोष	फेयर मूल्य कोष	पुन: मूल्याङ्कन कोष	अन्य कोष	संचित मुनाफा	जम्मा इक्विटी
१ श्रावण २०७६ सालको मौज्दात	१,२६७,८६५,१५४	-	४८७,६३९,६४३	३०२,०४३,४९३	३३२,०६०,२३५	३२,९१२,३९८	६३८,६७१,९९९	३,०६१,१९२,९२१
समायोजन/पुन:स्थापना	-	-	-	-	-	-	(२३,३४०,४२४)	-
गत वर्षको लाभांश आम्दानी							११,७९१,४९५	
गत वर्षको ह्रासकट्टी समायोजन	-	-	-	-	-	-	१८४,५००	-
यस वर्षको मुनाफा	-	-	-	-	-	-	६१९,६७०,५८९	-
कर पछिको अन्य विस्तृत आम्दानी	-	-	-	-	-	-	-	-
पूर्व समायोजन	-	-	-	-	-	-	-	-
पुन: मापनबाट परिभाषित लाभ योजनाको दायित्व/(सम्पत्ति)	-	-	-	-	-	(१०,५१३,४३३)	-	-
फेयर मूल्यमा मापन गरिएका इक्विटी उपकरणका लगानीबाट भएको नाफा/(नोक्सान)	-	-	-	४२८,५९९,१७४	-	-	-	-
खुद फेयर मूल्यमा परिवर्तन	-	-	-	-	-	-	-	-
कर्मचारी कल्याण कोष	-	-	-	-	-	३०,९८३,५२९.४७	(३०,९८३,५२९)	-
पूनः मूल्याङ्कबाट भएको नाफा/(	-	-	-	-	-	-	-	-
पूनः मूल्याङ्कबाट भएको नाफा/(नोक्सान	-	-	-	-	-	-	-	-
जगेडा कोषमा सारिएको रकम	-	-	-	-	-	-	(१२३,९३४,११८)	-
जगेडा कोषबाट स्थान्तरण भएको रकम	-	-	१२३,९३४,११८	-	-	-	-	-
इक्विटीमा सिधैं देखाइएको शेयरधनीसंगको कारोबार	-	-	-	-	-	-	-	-
शेयर निष्काशन(Right share)	-	-	-	-	-	-	-	-
शेयरमा आधारित भुक्तानी	-	-	-	-	-	-	-	-
शेयरधनीलाई लाभांस वितरण	-	-	-	-	-	-	-	-
बोनस शेयर निष्काशन ७४।७५	२४२,५१७,४६४	-	-	-	-	-	(२४२,५१७,४६४)	-
बोनस शेयर निष्काशन ७५।७६	२९५,८७१,३०७	-	-	-	-	-	(२९५,८७१,३०७)	-
अग्रिम कल प्राप्ती	(२९,५८७,१२९)	-	-	-	-	-	-	-
नगद लाभांश भुक्तानी		-	-	-	-	-	-	-
आषाढ मसान्त २०७७ को मौज्दात	**१,७७६,६६६,७९६**	-	**६११,५७३,७६१**	**७३०,६४२,६६७**	**३३२,०६०,२३५**	**५३,३८२,४९४**	**५५३,६७१,७४२**	**४,०५७,९९७,६९४**

आजको मितिको संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

सी.ए.जिवन कुमार बुढाथोकी लेखापरीक्षक	**सी.ए.शिव हरि शर्मा** लेखापरीक्षक	**सी.ए. बि.के. मान सिंह** लेखापरीक्षक	**बाबुराम गौतम** उप महालेखापरीक्षक
प्रा.डा. रामचन्द्र भट्टराई अध्यक्ष	**रामेश्वर दंगाल** संचालक	**कवि प्रसाद पाठक** संचालक	**चन्द्र सिंह साउद** संचालक
कमलेश कुमार अग्रवाल संचालक	**अशोक बुढाथोकी** संचालक	**डा. गंगाराम विश्वकर्मा** संचालक	
रमण नेपाल कार्यकारी निर्देशक	**डा. इन्द्र कुमार कट्टेल** नायब कार्यकारी निर्देशक	**हेमन्त पोखरेल** का.मु. निर्देशक	**यम कुमार श्रेष्ठ** उप निर्देशक

मिति:
स्थान:

टिप्पणी

टिप्पणी ४.१ नगद तथा नगद समान

विवरण	समुह		केन्द्रिय हिसाब	
	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१
नगद मौज्दात	-	-	-	-
नेपाल बैंक लिमिटेड	६,४४५,९०७	६,४४५,९०७	६,४४५,९०७	६,४४५,९०७
बैंक अफ काठमाण्डौं	५,४५४,७८१	५,३५१,८११	५,४५४,७८१	५,३५१,८११
कुमारी बैंक लिमिटेड	९,३७९,६१२	(२४,९५६,४२९)	९,३७९,६१२	(२४,९५६,४२९)
राष्टिय वाणिज्य बैंक	१,२४५,२१६	-	-	-
हिमालयन बैंक लिमिटेड	२०४,१५६,६४२	(१०९,२९०,२२७)	२०४,१५६,६४२	(१०९,२९०,२२७)
प्रभू बैंक	२३०,०००,०००	-	-	-
प्रभू बैंक कल खाता	६७,९०६	-	-	-
एभरेष्ट बैंक लिमिटेड	६४६,९९९,९६८	७३९,१८०,४०६	६४६,९९९,९६८	७३९,१८०,४०६
एन सि.सि बैंक लिमिटेड	२२०,६८०,९८३	१२८,७९७,९७६	२२०,६८०,९८३	१२८,७९७,९७६
माछापुच्छे बैंक लिमिटेड	१८१,५९१,६६६	१४२,५२०,५०२	१८१,५९१,६६६	१४२,५२०,५०२
प्राइम कमर्सियल बैंक लिमिटेड	(१०,९३८,४२७)	१५,४२१,२२९	(१०,९३८,४२७)	१५,४२१,२२९
सनराईज बैंक लिमिटेड	२१२,८०८,७२४	१७७,०७९,९२६	२१२,८०८,७२४	१७७,०७९,९२६
जनता बैंक लिमिटेड	-	(५७,३१९,७६५)	-	(५७,३१९,७६५)
ग्लोबल आइएमई बैंक लिमिटेड	६३,२६१,४३१	(३३,४०२,९००)	६३,२६१,४३१	(३३,४०२,९००)
सिभिल बैंक लिमिटेड	(८२,०१६,७८०)	११४,४६२,०८४	(८२,०१६,७८०)	११४,४६२,०८४
जम्मा	**१,६८९,१३७,६२८**	**१,१०४,२९०,५२१**	**१,४५७,८२४,५०७**	**१,१०४,२९०,५२१**

टिप्पणी ४.२ नेपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको मौज्दात तथा लिनु पर्ने

विवरण	समुह		केन्द्रिय हिसाब	
	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१
नेपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको मौज्दात	१३३,९५५,९७८	१०९,७२२,१३३	१३३,९५५,९७८	१०९,७२२,१३३
नेपाल राष्ट्र बैंकबाट असुल हुन बाँकी ब्याज	७८,३७५	२,५९७,५४५	७८,३७५	२,५९७,५४५
जम्मा	**१३४,०३४,३५३**	**११२,३१९,६७८**	**१३४,०३४,३५३**	**११२,३१९,६७८**

टिप्पणी ४.३ बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको

विवरण	समुह		केन्द्रिय हिसाब	
	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१
स्वदेशी बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको मुद्धति निक्षेप	२,४६७,९१६,७५६	२३,५०७,७५६	२,४६७,९१६,७५६	२३,५०७,७५६
सहायक कम्पनिमा लगानी रहेका मुद्धति निक्षेप	६४०,०००,०००	-	-	-
न्यून: नोक्सानी व्यवस्था	(२३,५०७,७५६)	(२३,५०७,७५६)	(२३,५०७,७५६)	(२३,५०७,७५६)
जम्मा	**३,०८४,४०९,०००**	**-**	**२,४४४,४०९,०००**	**-**

Note : Full Impairment has been made of Nepal Share Market

टिप्पणी ४.३.१ स्वदेशी बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको मुद्धति निक्षेप

विवरण	चालू वर्ष (रु.)
कृषि विकास बैक लिमिटेड	२३०,०००,०००
सिटिजन बैक लिमिटेड	१५,०००,०००
सिटिजन बैक लिमिटेड	१५,०००,०००
सिटिजन बैक लिमिटेड	१४५,०००,०००
सिटिजन बैक लिमिटेड	७०,०००,०००
सिभिल बैंक लिमिटेड	१२,८००,०००
सिभिल बैंक लिमिटेड	५०,०००,०००
ग्लोबल आइएमई बैंक लिमिटेड	३५,०००,०००
ग्लोबल आइएमई बैंक लिमिटेड	२०,०००,०००
हिमालय बैक लिमिटेड	३५,०००,०००
कुमारी बैक लिमिटेड	२०,०००,०००
माछापुञ्छे बैक लिमिटेड	३२०,०००,०००
माछापुञ्छे बैक लिमिटेड	२२५,०००,०००
मेगा बैंक लिमिटेड	१५०,०००,०००
एन सिसि बैक लिमिटेड	११६,५००,०००
नेपाल बैंक लिमिटेड	१००,०००,०००
नेपाल एसबिआइ बैक लिमिटेड	४०,०००,०००
एनआइ सि एसिया	२५,०००,०००
एन. एम.वि. वैंक लिमिटेड	५०,०००,०००
प्रभु बैंक लिमिटेड	३२,२००,०००
प्रभु बैंक लिमिटेड	१००,०००,०००
प्रभु बैंक लिमिटेड	५०,०००,०००
प्राइम कमर्सियल बैंक लिमिटेड	८८,०००,०००
सिद्धार्थ वैंक लिमिटेड	२९०,०००,०००
सिद्धार्थ वैंक लिमिटेड	२०,०००,०००
सिद्धार्थ वैंक लिमिटेड	१०,३००,०००
सिद्धार्थ वैंक लिमिटेड	५०,०००,०००
स्टैंडरड चार्टरड वैंक लिमिटेड	८०,०००,०००
सनराइज बैक	४९,६०९,०००
नेपाल शेयर मार्केट्स लि.	२३,५०७,७५६
जम्मा	**२,४६७,९१६,७५६**

टिप्पणी ४.४ अन्य व्यापारिक सम्पत्तिहरु

विवरण	समुह		केन्द्रिय हिसाब	
	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१
शेयर (इक्विटी)		-		-
अन्य (National Saving Certificate)	३७,४४९,३७५	४४,५१९,३७५	३७,४४९,३७५	४४,५१९,३७५
जम्मा	**३७,४४९,३७५**	**४४,५१९,३७५**	**३७,४४९,३७५**	**४४,५१९,३७५**
धित्तो राखिएको (Pledged)	-	-	-	-
धित्तो नराखिएको (Non-pledged)	३७,४४९,३७५	४४,५१९,३७५	३७,४४९,३७५	४४,५१९,३७५

टिप्पणी ४.५ कर्मचारीलाई दिएको कर्जा तथा सापट

विवरण	समुह		केन्द्रिय हिसाब	
	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१
परिशोधित लागतमा मापन गरिएको कर्जा तथा सापट	१२९,५११,८८७	३१,८८३,५२७	१२९,५११,८८७	३१,८८३,५२७
घटाउने:कर्जा नोक्सानी व्यवस्था	-	-	-	-
खुद रकम	१२९,५११,८८७	३१,८८३,५२७	१२९,५११,८८७	३१,८८३,५२७
FVTPL मा मापन गरिएको कर्जा तथा सापट	-	-	-	-
जम्मा	**१२९,५११,८८७**	**३१,८८३,५२७**	**१२९,५११,८८७**	**३१,८८३,५२७**

टिप्पणी ४.६ धितोपत्रमा लगानी

विवरण	समूह		केन्द्रिय हिसाब	
	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१
परिशोधित लागतमा मापन गरिएको धितोपत्रमा लगानी	-	-	-	-
FVTOCI मा मापन गरिएको शेयर(इक्विटी) मा लगानी	१,१०२,५३३,७३१	५३१,०६८,१६५	१,१०२,५३३,७३१	५३१,०६८,१६५
जम्मा	**१,१०२,५३३,७३१**	**५३१,०६८,१६५**	**१,१०२,५३३,७३१**	**५३१,०६८,१६५**

टिप्पणी ४.६.३ इक्विटीमा गरिएको लगानीको जानकारी

विवरण	२०७७ अषाढ ३१		
		लागत	फेयर मल्य
अन्य विस्तृत आम्दानी मार्फत फेयर मूल्यमा मापन गरिएका सूचिकृत शेयर (इक्विटी) लगानी	**१,८०९,०३८**	**१२३,३३७,३२६**	**१,०९७,५२७,५४९**
सिद्धार्थ बैंक लिमिटेड	६६,०१०	३,५५३,७५५	१९,५३८,८४६
बैंक अफ काठमाण्डौं	३७३,३६०	४६५,५७२	८१,७६५,७७४
प्रिमियर इन्सुरेन्स लिमिटेड	७३४	७६,१६०	४५२,२०६
एभरेष्ट इन्सुरेन्स लिमिटेड	२,५२६	२३७,५००	१,०४०,५०६
सनराइज बैंक लिमिटेड	१	-	२११
यूनिलिभर लिमिटेड	८,९००	३,०२७,१५७	१६७,३२०,०००
प्रभु इन्सुरेन्स लिमिटेड	७३,८१४	५,१६०,७००	३५,०६१,६९८
सिटिजन इन्टरनेशनल बैंक	१४१	१८३,३००	२६,४३३
सिटिजन इन्टरनेशनल बैंक (संस्थापक शेयर)	२,५५३	२०८,४११	३८२,८७५
बैंक अफ काठमाण्डौ (संस्थापक शेयर)	६९०,०२१	४६,३५१,३००	१०१,४३३,०७२
लुम्विनी विकास बैंक	१,०२७	१२,२००	१८५,९४१
एन.आइ.सी.एशिया बैंक	१,७२१	८८,२८६	१,१०४,२०२
सिभिल बैंक लिमिटेड	७,९४४	८६७,४६६	१,२६७,६५०
हिमालयन बैंक लिमिटेड	२,३४८	१९,२००	२२,८४२,४५२
बुटवल पावर कम्पनी लिमिटेड	६३,६२८	१३,१९९,६८०	३,२७५,०००
नेपाल टेलिकम कम्पनी लिमिटेड	५,०००	३,०००,०००	२२,९२५,०००
नेपाल टेलिकम कम्पनी लिमिटेड (संस्थापक शेयर)	५०,०००	५,०००,०००	२८,१३६,७७४
एन.सि.सि बैंक लिमिटेड (संस्थापक शेयर)	२४२,५५८	३४,११७,३००	२३,५२०,६३०
एन.सि.सि बैंक लिमिटेड	१२६,४५५	-	१,३१८,५५४
प्राइम कमर्सियल बैंक लिमिटेड	५,१७१	२८२,८३५	३६,६९०,०३९
नेपाल इनभेष्टमेन्ट बैंक लिमिटेड	८५,१२८	७,४८६,५०३	५४९,२३९,६८६
अन्य विस्तृत आम्दानी मार्फत फेयर मूल्यमा मापन गरिएका सूचिकृत नभएका शेयर (इक्विटी) लगानी	**५,२८६**	**५,००६,१८२**	**५,००६,१८२**
नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लिमिटेड	२८६	६,१८२	६,१८२
नागरिक एकांक योजना	५,०००	५,०००,०००	५,०००,०००
श्री भृकुटी पल्प एण्ड पेपर	२,०००	२००,०००	-
सम्झना फाइनान्स कम्पनी लिमिटेड	१४,८८६	१,४२२,४४०	-
निकोन एयर लिमिटेड	१,०००	८१,२५०	-
हिमगिरि टेक्सटाइल लिमिटेड	६००	६०,०००	-
एस.लेबोटरी नेपाल लिमिटेड	१,१०४	११०,४००	-
जम्मा	**१,८१४,३२४**	**१२८,३४३,५०८**	**१,१०२,५३३,७३१**

Note:Investment in share of Shree Bhrikuti pulp and paper, Samjhana Finance Company Ltd, Necon Air Ltd, Himgiri textiles Ltd and S. Laborataries are Rs. 18 Lacs which is impaired to zero & Remaining Unquoted share is valued at cost. Hence Fairvalue reserve is calculated excluding such Investment.

टिप्पनी ४.६.१ परिशोधित(Amortized)लागतमा मापन गरिएको धित्तोपत्रमा लगानी

विवरण	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१
ऋणपत्र	-	-	-	-
सरकारी ऋणपत्र	-	-	-	-
नेपाल शेयर मार्केट्स लि.	-	-	-	-
न्यून: विशेष हानी नोक्सानी व्यवस्था	-	-	-	-
जम्मा	**-**	**-**		**-**

टिप्पणी ४.६.२ अन्य विस्तृत आम्दानी मार्फत फेयर मूल्यमा मापन गरिएका शेयर (इक्विटी) लगानी

विवरण	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१
इक्विटी उपकरणहरु	-	-	-	-
सूचिकृत शेयरहरु	१,०९७,५२७,५४९	५२६,०६१,९८३	१,०९७,५२७,५४९	५२६,०६१,९८३
सूचिकृत नभएका शेयरहरु	५,००६,१८२	५,००६,१८२	५,००६,१८२	५,००६,१८२
जम्मा	**१,१०२,५३३,७३१**	**५३१,०६८,१६५**	**१,१०२,५३३,७३१**	**५३१,०६८,१६५**

टिप्पणी ४.७ चालु कर सम्पत्ति/दायित्व

विवरण	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१
चालु कर सम्पत्ति	**१,१६२,२६०,८५२**	**९२९,५४८,०७३**	**१,१६२,२६०,८५२**	**९२९,५४८,०७३**
चालु वर्षको आय कर सम्पत्ति	२३२,७१२,७७९	१४३,४७८,४७७	२३२,७१२,७७९	१४३,४७८,४७७
अघिल्ला वर्षहरुका कर सम्पत्ति	९२९,५४८,०७३	७८६,०६९,५९६	९२९,५४८,०७३	७८६,०६९,५९६
चालु कर दायित्व	**१,१३४,००५,६७३**	**९३३,१३३,१५७**	**१,१३४,००५,६७३**	**९३३,१३३,१५७**
चालु वर्षको आयकर दायित्व	२००,८७२,५१६	१५५,३३७,४०७	२००,८७२,५१६	१५५,३३७,४०७
गत वर्षहरुको कर दायित्वहरु	९३३,१३३,१५७	७७७,७९५,७५०	९३३,१३३,१५७	७७७,७९५,७५०
जम्मा	**२८,२५५,१८०**	**(३,५८५,०८४)**	**२८,२५५,१८०**	**(३,५८५,०८४)**

टिप्पणी ४.८ सहायक कम्पनीमा लगानी

विवरण	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१
सूचिकृत सहायक कम्पनीमा लगानी	-	-	-	-
सचिकृत नभएको सहायक कम्पनीमा लगानी	-	-	४००,०००,०००	-
जम्मा लगानी	-	-	-	-
न्यून: नोक्सानी व्यवस्था	-	-	-	-
खुद कितावी मुल्य	**-**	**-**	**४००,०००,०००**	**-**

टिप्पणी ४.९ सम्बद्ध कम्पनीमा लगानी

विवरण	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१
सूचिकृत सम्बद्ध कम्पनीमा लगानी	-	-	-	-
सूचिकृत नभएका सम्बद्ध कम्पनीमा लगानी	-	-	-	-
जम्मा लगानी	-	-	-	-
न्यून: नोक्सानी व्यवस्था	-	-		-
खुद कितावी मुल्य	-	-	-	-

टिप्पणी ४.१० लगानी सम्पत्ति

विवरण	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१
फेयर मूल्यमा मापन गरिएको लगानी सम्पत्ति	-	-	-	-
१ श्रावण २०७४ को मौज्दात	-	-	-	-
यस वर्षको थप/बिक्री	-	-	-	-
समायोजन / स्थानान्तरण	-	-	-	-
संचित ह्रासकट्टी	-	-	-	-
संचित जोखिम व्यवस्था	-	-	-	-
खुद रकम	-	-	-	-
जम्मा	-	-	-	-

टिप्पणी ४.११ सम्पत्ति तथा उपकरण

विवरण	समुह					
	जग्गा	भवन	परिवहन साधन	फर्निचर तथा फिक्स्चर	अन्य उपकरणहरु	जम्मा
१ श्रावण २०७५ को मौज्दात	**१,२०८,७९१,४४०**	**१७,२८३,२४६**	**३०,२२०,१९७**	**१०,१२९,७९६**	**४३,७२७,८५१**	**१,३१३,८८१,०६९**
यस वर्ष थप:						
थप	-	७०,८७३	८,०८९,४४४	१,५१०,५६६	३,०१५,५६९	**१२,६८६,४५२**
पूंजीकृत	-	-		-	-	-
यस वर्षको विक्री	-	-		-	-	-
समायोजन/ पुन:मूल्याङ्कन	-	-		-	-	-
आषाढ मसान्त २०७६ को मौज्दात	**१,२०८,७९१,४४०**	**१७,३५४,११९**	**३८,३०९,६४१**	**११,६४०,३६२**	**४६,७४३,४२०**	**१,३२२,८३८,९८२**
यस वर्ष थप:						
थप		-	४६४,८००	८३४,२६६	३,९८१,४२०	**५,२८०,४८६**
पूंजीकृत	-	-	-	-	-	-
यस वर्षको विक्री	-	-	-	-	-	-
समायोजनर पुन:मूल्याङ्कन	-	-	-	-	-	-
आषाढ मसान्त २०७७ को मौज्दात	**१,२०८,७९१,४४०**	**१७,३५४,११९**	**३८,७७४,४४१**	**१२,४७४,६२८**	**५०,७२४,८४०**	**१,३२८,११९,४६८**
ह्रासकट्टी तथा हानी नोक्सानी						
१ श्रावण २०७५ को मौज्दात	-	**७,६१४,४३६**	**२०,४३७,३९६**	**७,४८४,६१२**	**३१,८४७,५६०**	**६८,०१९,३८३**
यस वर्षको ह्रासकट्टी	-	४,०६७,३८१	५,०३८,४२८	१,३८२,१४४	६,७६३,७२२	**१७,२५१,६७५**
यस वर्षको हानी नोक्सानी	-	-	-	-	-	-
विक्री	-	-	-	-	-	-
समायोजन	-	-	-	-	-	-
आषाढ मसान्त २०७६ को मौज्दात	-	**११,६८१,८१७**	**२५,४७५,८२४**	**८,८६६,७५६**	**३८,६११,२८१**	**८४,६३५,६७८**
यस वर्षको ह्रासकट्टी	-	५८६,८४३	१,५६३,८२२	८०६,४५४	२,६१३,६१९	**५,५७०,७३८**
यस वर्षको हानी नोक्सानी	-	-	-	-	-	-
विक्री	-	-	-	-	-	-
समायोजन	-	-	-	-	-	-
आषाढ मसान्त २०७७ को मौज्दात	-	**१२,२६८,६६०**	**२७,०३९,६४६**	**९,६७३,२१०**	**४१,२२४,९००**	**९०,२०६,४१६**
पूंजीगत निर्माण (२०७५-७६)	-	१४१,५००,०००				
पूंजीगत निर्माण (२०७६-७७)	-	५९१,५००,०००	-	-	-	-
खुद किताबी मूल्य	-	-	-	-	-	-
आषाढ मसान्त २०७६ को मौज्दात	**१,२०८,७९१,४४०**	**१४७,१७२,३०२**	**१२,८३३,८१७**	**२,७७३,६०६**	**८,१३२,१३९**	**१,३७९,७०३,३०४**
आषाढ मसान्त २०७७ को मौज्दात	**१,२०८,७९१,४४०**	**५९६,५८५,४५९**	**११,७३४,७९५**	**२,८०१,४१८**	**९,४९९,९४०**	**१,८२९,४१३,०५२**

टिप्पणी ४.११ सम्पत्ति तथा उपकरण

विवरण	केन्द्रिय हिसाब					
	जग्गा	भवन	परिवहन साधन	फर्निचर तथा फिक्स्चर	अन्य उपकरणहरु	जम्मा
१ श्रावण २०७५ को मौज्दात	१,२०८,७९१,४४०	१७,२८३,२४६	३०,२२०,१९७	१०,१२९,७९६	४३,७२७,८५१	१,३१३,८८१,०६९
यस वर्ष थप:						
थप	–	७०,८७३	८,०८९,४४४	१,५१०,५६६	३,०१५,५६९	१२,६८६,४५२
पूंजीकृत	–	–	–	–	–	–
यस वर्षको बिक्री	–	–	–	–	–	–
समायोजन/ पुन:मूल्याङ्कन	–	–	–	–	–	–
आषाढ मसान्त २०७६ को मौज्दात	**१,२०८,७९१,४४०**	**१७,३५४,११९**	**३८,३०९,६४१**	**११,६४०,३६२**	**४६,७४३,४२०**	**१,३२२,८३८,९८२**
यस वर्ष थप:						
थप	–	–	४६४,८००	८३४,२६६	३,९८१,४२०	**५,२८०,४८६**
पूंजीकृत	–	–	–	–	–	–
यस वर्षको बिक्री	–	–	–	–	–	–
समायोजनर पुन:मूल्याङ्कन	–	–	–	–	–	–
आषाढ मसान्त २०७७ को मौज्दात	**१,२०८,७९१,४४०**	**१७,३५४,११९**	**३८,७७४,४४१**	**१२,४७४,६२८**	**५०,७२४,८४०**	**१,३२८,११९,४६८**
ह्रासकट्टी तथा हानी नोक्सानी						
१ श्रावण २०७५ को मौज्दात	**–**	**७,६१४,४३६**	**२०,४३७,३९६**	**७,४८४,६१२**	**३१,८४७,५६०**	**६८,०१९,३८३**
यस वर्षको ह्रासकट्टी	–	४,०६७,३८१	५,०३८,४२८	१,३८२,१४४	६,७६३,७२२	**१७,२५१,६७५**
यस वर्षको हानी नोक्सानी	–	–	–	–	–	–
बिक्री	–	–	–	–	–	–
समायोजन	–	–	–	–	–	–
आषाढ मसान्त २०७६ को मौज्दात	**–**	**११,६८१,८१७**	**२५,४७५,८२४**	**८,८६६,७५६**	**३८,६११,२८१**	**८४,६३५,६७८**
यस वर्षको ह्रासकट्टी	**–**	**५८६,८४३**	**१,५६३,८२२**	**८०६,४५४**	**२,६१३,६१९**	**५,५७०,७३८**
यस वर्षको हानी नोक्सानी	**–**	**–**	**–**	**–**	**–**	**–**
बिक्री	**–**	**–**	**–**	**–**	**–**	**–**
समायोजन	**–**	**–**	**–**	**–**	**–**	**–**
आषाढ मसान्त २०७७ को मौज्दात	**–**	**१२,२६८,६६०**	**२७,०३९,६४६**	**९,६७३,२१०**	**४१,२२४,९००**	**९०,२०६,४१६**
पूंजीगत निर्माण (२०७५-७६)		१४१,५००,०००				
पूंजीगत निर्माण (२०७६-७७)	–	५९१,५००,०००	–	–	–	–
खुद किताबी मूल्य	–	–	–	–	–	–
आषाढ मसान्त २०७६ को मौज्दात	**१,२०८,७९१,४४०**	**१४७,१७२,३०२**	**१२,८३३,८१७**	**२,७७३,६०६**	**८,१३२,१३९**	**१,३७९,७०३,३०४**
आषाढ मसान्त २०७७ को मौज्दात	**१,२०८,७९१,४४०**	**५९६,५८५,४५९**	**११,७३४,७९५**	**२,८०१,४१८**	**९,४९९,९४०**	**१,८२९,४१३,०५२**

टिप्पणी ४.१२ ख्याती र अमूर्त सम्पत्ति

विवरण	समुह/केन्द्रीय हिसाब					
	ख्याती	सफ्टवेयर खरिद	सफ्टवेयर विकास	अन्य	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१
श्रावण २०७५ को मोज्दात		३,७२८,५३९			३,७२८,५३९	**३,६२९,०९९**
यस वर्ष थप					-	
थप		३,४३०,८७१			३,४३०,८७१	९९,४४०
पूंजीकृत		-	-		-	
यस वर्षको विक्रि		-			-	
समायोजन/पुन:मूल्याङ्कन					-	
आषाढ मसान्त २०७६ को मौज्दात		**७,१५९,४१०**	**-**	**-**	**७,१५९,४१०**	**३,७२८,५३९**
यस वर्ष थप					-	३,४३०,८७१
थप		-				
पूंजीकृत		-				
यस वर्षको विक्रि		-				
समायोजन/पुन:मूल्याङ्कन		-				
आषाढ मसान्त २०७७ को मौज्दात		७,१५९,४१०	-	-	७,१५९,४१०	७,१५९,४१०

परिषोधन र हानी नोक्सानी					-	
१ श्रावण २०७५		**१,८६५,७९४**			**१,८६५,७९४**	**१,११९,६१२**
यस वर्षको परिषोधन		७५९,४४१			७५९,४४१	७४६,१८२
यस वर्षको हानी नोक्सानी		-				
विक्री		-				
समायोजन		-				
अषाढ मसान्त २०७६ को मौज्दात		**२,६२५,२३५**			**२,६२५,२३५**	**१,८६५,७९४**
यस वर्षको परिषोधन		१,०९३,५९२			१,०९३,५९२	७५९,४४१
यस वर्षको हानी नोक्सानी		-				
विक्री		-				
समायोजन		-				
आषाढ मसान्त २०७७ को मौज्दात		३,७१८,८२७			३,७१८,८२७	२,६२५,२३५
पूंजीगत निर्माणकार्य		४,६२६,२२०				
खुद किताबी मूल्य		-				
आषाढ मसान्त २०७६ को मौज्दात		**४,५३४,१७५**		**-**	**४,५३४,१७५**	**१,८६५,७९४**
आषाढ मसान्त २०७७ को मौज्दात		**८,०६६,८०३**			**८,०६६,८०३**	**४,५३४,१७५**

टिप्पणी ४.१३ स्थगन कर

विवरण	समूह			केन्द्रिय हिसाब		
	स्थगन कर सम्पत्ति	स्थगन कर दायित्व	खूद स्थगन कर सम्पत्ति र (दायित्व)	स्थगन कर सम्पत्ति	स्थगन कर दायित्व	ागन कर सम्पत्ति र (दायित्व)
अस्थाई भिन्नतामा स्थगन कर						
धित्तोपत्रमा लगानी (Government Bond)	-	-	-	-	-	-
धित्तोपत्रमा लगानी	(१४२,८६६,३९१)	-	(१४२,८६६,३९१)	(१४२,८६६,३९१)	-	(१४२,८६६,३९१)
सहयोगीहरुमा लगानी	-	-	-	-	-	-
सम्पत्ति तथा उपकरण	(१,३९३,६१३)	-	(१,३९३,६१३)	(१,३९३,६१३)	-	(१,३९३,६१३)
परिभाषित कर्मचारी लाभ योजना	३,५०४,४७८	-	३,५०४,४७८	३,५०४,४७८	-	३,५०४,४७८
शुरुको अन्य विस्तृत आम्दानी	-	-	(२०७,५१६,८५८)	-	-	(२०७,५१६,८५८)
आषाढ मसान्त २०७७ मा खुद स्थगन कर सम्पत्ति/(दायित्व	-	-	**(३४८,२७२,३८५)**	-	-	**(३४८,२७२,३८५)**
१ श्रावण २०७६ स्थगन कर (सम्पत्ति)/दायित्व	-	-	२०२,१४६,०२८	-	-	२०२,१४६,०२८
यस वर्ष सिर्जना भएको/(फिर्ता भएको)	-	-	(२९,२०३,६४९)	-	-	(२०२,१४६,०२८)
नाफा नोक्सान हिसाबमा देखाइएको स्थगन कर खर्च/(आम्दानी)		-	६,७६४,४४३	-	-	६,७६४,४४३
अन्य विस्तृत आम्दानीमा देखाइएको स्थगन कर खर्च/(आम्दानी)		-	(१३९,३६१,९१४)	-	-	(१३९,३६१,९१४)
इक्विटीमा सिधै देखाइएको स्थगन कर खर्च/(आम्दानी)		-	-	-	-	

	स्थगन कर सम्पत्ति	स्थगन कर दायित्व	खूद स्थगन कर सम्पत्ति र (दायित्व)	स्थगन कर सम्पत्ति	स्थगन कर दायित्व	खूद स्थगन कर सम्पत्ति र (दायित्व)
अस्थाई भिन्नतामा स्थगन कर						
असुल हुन बाकी ब्याज	-	-	-	-	-	-
धित्तोपत्रमा लगानी (Government Bond)	-	-	-	-	-	-
धित्तोपत्रमा लगानी	२२,४०७,१५१	-	(२२,४०७,१५१)	२२,४०७,१५१	-	२२,४०७,१५१
सहयोगीहरुमा लगानी	-	-	-	-	-	-
सम्पत्ति तथा उपकरण	५,३७०,८३०	-	(५,३७०,८३०)	५,३७०,८३०	-	५,३७०,८३०
परिभाषित कर्मचारी लाभ योजना	१,४२५,६६८	-	(१,४२५,६६८)	१,४२५,६६८	-	१,४२५,६६८
शुरुको अन्य विस्तृत आम्दानी	-	-		-	-	(२३१,३४९,६७७)
आषाढ मसान्त २०७६ मा खुद स्थगन कर सम्पत्ति/(दायित्व	**२९,२०३,६४९**	-	**(२९,२०३,६४९)**	**२९,२०३,६४९**	-	**(२०२,१४६,०२८)**
१ श्रावण २०७५ स्थगन कर (सम्पत्ति)/दायित्व		-	**२२८,४२१,६७५**	-	-	**२२८,४२१,६७५**
यस वर्ष सिर्जना भएको/(फिर्ता भएको)		-	-	-	-	
नाफा नोक्सान हिसाबमा देखाइएको स्थगन कर खर्च/(आम्दानी)		-	**(२,४४२,८२८)**	-	-	**(२,४४२,८२८)**
अन्य विस्तृत आम्दानीमा देखाइएको स्थगन कर खर्च/(आम्दानी)		-	**(२३,८३२,८१९)**	-	-	**(२३,८३२,८१९)**
इक्विटीमा सिधै देखाइएको स्थगन कर खर्च/(आम्दानी)						

टिप्पणी ४.१४ अन्य सम्पत्ति

विवरण	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१
परिभाषित कर्मचारी लाभ योजना सम्बन्धि सम्पत्ति (खुद)	८,६५८,६००	-	८,६५८,६००	-
लिन बाँकी आसामी	१८४,४४५	३७२,६९०	१८४,४४५	३७२,६९०
अग्रिम भुक्तानी र धरौटी	१०१,०००	१०१,०००	१०१,०००	१०१,०००
अग्रिम इन्सुरेन्स प्रिमियम(गाडीको इन्सुरेन्स)	४४७,९२५	१,४८५,१७२	४४७,९२५	१,४८५,१७२
अग्रिम इन्सुरेन्स प्रिमियम(कर्मचारीको मेडिकल)	१,०७७,४७१	१,३६६,८१४	१,०७७,४७१	१,३६६,८१४
अन्य (स्टेशनरी मौज्दात)	२९६,९०५	१९१,७५५	२९६,९०५	१९१,७५५
कर्मचारीलाई अग्रिम भुक्तानी	५,९८४,२३२	१,३०९,५२३	५,९८४,२३२	१,३०९,५२३
कर्मचारीको स्थगन खर्च	८८,१४७,८१०	१५४,११९,४३२	८८,१४७,८१०	१५४,११९,४३२
ब्याज लिन बाँकी	५,१४३,४९३	५,४६३,३७१	५,१४३,४९३	५,४६३,३७१
आउनु पर्ने घर भाडा	१,५४६,९२८	-	१,५४६,९२८	-
राष्ट्रिय कल्याण कोष	-	१७६,८२०	-	१७६,८२०
अन्तर योजना लेनदेन	**३,८९२,८५४,१९९**	**२,६१९,७७०,७५४**	**३,८९२,८५४,१९९**	**२,६१९,७७०,७५४**
शिक्षक बीमा कोष योजना	२,८८९,२१८,५६८	७९७,८३५,०७२	२,८८९,२१८,५६८	७९७,८३५,०७२
नार्क बीमा कोष योजना	-	४२,९२४,६४२	-	४२,९२४,६४२
कर्मचारी बचतवृत्ति अवकाश योजना	-	१,७००,३११,०८८	-	१,७००,३११,०८८
नागरिक एकांक योजना	४०,९९९,४७१	-	४०,९९९,४७१	-
नेपाल प्रहरी बीमा कोष योजना	६,२६६,९८४	७८,५३७,२०३	६,२६६,९८४	७८,५३७,२०३
सशस्त्र प्रहरी बीमा कोष योजना	४,७०२,०५२	-	४,७०२,०५२	-
राष्ट्रिय अनुसन्धान बीमा योजना	-	१६२,७४९		१६२,७४९
निजामती बीमा योजना	७३२,९८७,३२२	-	७३२,९८७,३२२	-
उपदान कोष योजना	२१८,६७९,८०१	-	२१८,६७९,८०१	-
जम्मा	**४,००४,४४३,००७**	**२,७८४,३५७,३३१**	**४,००४,४४३,००७**	**२,७८४,३५७,३३१**

टिप्पणी ४.१५ व्यवस्था

विवरण	समुह		केन्द्रिय हिसाब	
	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१
भवन निर्माणको लागि व्यवस्था	९,७५६,८११	-	९,७५६,८११	-
कानुनी तथा करको मुद्धा मामिला	-	-	-	-
अन्य	-	-	-	-
जम्मा	**९,७५६,८११**	**-**	**९,७५६,८११**	**-**

टिप्पणी ४.१६ अन्य दायित्व

विवरण	समुह		केन्द्रिय हिसाब	
	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१
परिभाषित कर्मचारी लाभ योजना सम्बन्धि दायित्व	-	२१,३४७,१४५	-	२१,३४७,१४५
क्रेडिटर्स तथा बक्यौता	३,७८८,५४८	५,१८५,३८२	३,७८८,५४८	५,१८५,३८२
क.ब.बृ.का. ०४८ संगको मौज्दात	१०,०५५,९३७	१०,०५५,९३७	१०,०५५,९३७	१०,०५५,९३७
शेयर आवेदन दायित्व	-	७,७१६,४१३	-	७,७१६,४१३
जग्गा कर	(	२३,८८५,२८०	-	२३,८८५,२८०
तिर्न बांकी लाभाशं	३,५३७,८९५	७२२,९१५	३,५३७,८९५	७२२,९१५
तिर्नु पर्ने घरभाडा	५७२,०००	-	५७२,०००	-
अन्य खर्च (पानी तथा विजुली)	१७,६७६	-	१७,६७६	-
तिर्न बांकी कर्मचारी वोनस	६९,४८१,५४८	८५,७३७,८७५	६९,४८१,५४८	८५,७३७,८७५
तलब तथा भत्ताको व्यवस्था	१,८४६,५९५	९६८,४५४	१,८४६,५९५	९६८,४५४
सवारी साधनको लागि व्यवस्था	-	७,९३८,०००	-	७,९३८,०००
भुक्तानी दिनुपर्ने टि डि एस	४,०१९,३०४	९३९,०२९	३,९८६,१०२	९३९,०२९
अन्य निक्षेप	३६०,२२६	३७२,३६९	३६०,२२६	३७२,३६९
लेखापरिक्षण शुल्क	२८२,१२५	२५४,२५०	२५४,२५०	२५४,२५०
अन्य	२०९,६१५	२०९,६१५	२०९,६१५	२०९,६१५
अन्तर योजना लेनदेन	**७,०६५,८०३,६१०**	**२,५६०,४१९,३७९**	**७,०६५,८०३,६१०**	**२,५६०,४१९,३७९**
कर्मचारी बचतवृत्ति अवकाश योजना	६,३०८,९२८,७२८	-	६,३०८,९२८,७२८	-
निजामती बीमा योजना	-	४५८,६९६,९७९	-	४५८,६९६,९७९
नार्क बीमा योजना	२९,५९४,१४९	-	२९,५९४,१४९	-
उपदान कोष योजना	-	४१३,०५०,१८०	-	४१३,०५०,१८०
नागरिक एकांक योजना	-	२५९,१४९,६३१	-	२५९,१४९,६३१
लगानीकर्ता हिसाव योजना	३२९,२३४,६९५	८२५,२५१,१२०	३२९,२३४,६९५	८२५,२५१,१२०
सशस्त्र प्रहरी बीमा योजना	-	९८,२०६,८६२	-	९८,२०६,८६२
सेना बीमा योजना	३९०,२१३,४०८	४९८,३८८,६५१	३९०,२१३,४०८	४९८,३८८,६५१
राष्टिय अनूसन्धान बीमा कोष	४७,२८९	-	४७,२८९	-
पेन्सन कोष	७,७८५,३४०	७,६७५,९५४	७,७८५,३४०	७,६७५,९५४
जम्मा	**७,१५९,९७५,०८०**	**२,७२५,७५२,०४३**	**७,१५९,९१४,००३**	**२,७२५,७५२,०४३**

टिप्पणी ४.१६.१ कर्मचारीहरुको दायित्व परिभाषित लाभ दायित्वहरु

विवरण	समुह		केन्द्रिय हिसाब	
	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१
कर्मचारी उपदान कोष	२१,५१३,०६४	२९,६५६,९८५	२१,५१३,०६४	२९,६५६,९८५
औषधी उपचार खर्चको लागि व्यवस्था	(१५,६४८,७५४)	(६,१९७,२०६)	(१५,६४८,७५४)	(६,१९७,२०६)
संचित बिदाको लागि व्यवस्था	(१४,५२२,९१०)	(२,११२,६३४)	(१४,५२२,९१०)	(२,११२,६३४)
जम्मा	**(८,६५८,६००)**	**२१,३४७,१४५**	**(८,६५८,६००)**	**२१,३४७,१४५**

टिप्पणी ४.१६.२ परिभाषित लाभ योजना सम्बन्धि दायित्वहरु

वित्तीय अवस्थाको विवरणमा लेखाङ्कन गरिएका रकमहरु निम्न बमोजिम छन् ।

विवरण	समुह		केन्द्रिय हिसाब	
	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१
गैर कोषमा आधारित दायित्वको वर्तमान मूल्य				
कोषमा आधारित दायित्वको वर्तमान मूल्य	१५६,९७५,२०१	१३७,२७३,६७५	१५६,९७५,२०१	१३७,२७३,६७५
दायित्वको कूल वर्तमान मूल्य	**१५६,९७५,२०१**	**१३७,२७३,६७५**	**१५६,९७५,२०१**	**१३७,२७३,६७५**
सुविधा योजना सम्पत्ति (plan assets) को फेयर मूल्य	१६५,६३३,८०१	११५,९२६,५३०	१६५,६३३,८०१	११५,९२६,५३०
खुद दायित्वको हालको मूल्य	(८,६५८,६००)	२१,३४७,१४५	(८,६५८,६००)	२१,३४७,१४५
पारिभाषित लाभ योजना सम्बन्धि दायित्व				

टिप्पणी ४.१६.३ परिभाषित लाभ योजना सम्बन्धि दायित्वको वर्तमान मूल्यकमा परिवर्तन

विवरण	समुह		केन्द्रिय हिसाब	
	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१
श्रावण १मा परिभाषित लाभ योजना सम्बन्धि दायित्व	१३७,२७३,६७५	११७,८९०,२७२	१३७,२७३,६७५	११७,८९०,२७२
विमाङ्किक (actuarial) नोक्सानी	१२,०४०,७९७	४,९७५,६९३	१२,०४०,७९७	४,९७५,६९३
योजनाबाट प्राप्त लाभ	(१७,०९५,४५५)	(११,८५२,४५८)	(१७,०९५,४५५)	(११,८५२,४५८)
चालु सुविधा खर्च तथा व्याज	२४,७५६,१८४	२६,२६०,१६८	२४,७५६,१८४	२६,२६०,१६८
आषाढ मसान्तमा परिभाषित लाभ योजना सम्बन्धि दायित्व	**१५६,९७५,२०१**	**१३७,२७३,६७५**	**१५६,९७५,२०१**	**१३७,२७३,६७५**

टिप्पणी ४.१६.४ योजना सम्पत्तिको फेयर मूल्यमा परिवर्तन

विवरण	समुह		केन्द्रिय हिसाब	
	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१
श्रावण १ मा योजना सम्पत्तिको फेयर मूल्य	११५,९२६,५३०	११५,७९०,९४४	११५,९२६,५३०	११५,७९०,९४४
योजनामा प्रदान गरिएको योगदान	५६,८५१,५४४	२,२७८,७७६	५६,८५१,५४४	२,२७८,७७६
वर्षभरि तिरेको लाभ	(१७,०९५,४५५)	(११,८५२,४५८)	(१७,०९५,४५५)	(११,८५२,४५८)
विमाङ्किक नाफा /(नोक्सान)	१,१२३,८८५	८२८,९४०	१,१२३,८८५	८२८,९४०
योजना सम्पत्तिबाट अपेक्षित फाइदा	८,८२७,२९७	८,८८०,३२८	८,८२७,२९७	८,८८०,३२८
आषाढ मसान्तमा योजना सम्पत्तिको फेयर मूल्य	**१६५,६३३,८०१**	**११५,९२६,५३०**	**१६५,६३३,८०१**	**११५,९२६,५३०**

टिप्पणी ४.१६.५ नाफा नोक्सान विवरणमा लेखाङ्कन गरिएको रकम

विवरण	समुह		केन्द्रिय हिसाब	
	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१
चालु सुविधा खर्च	१६,३८८,९९८	१७,३०३,०४५	१६,३८८,९९८	१७,३०३,०४५
दायित्वमा व्याज	(४६०,१११)	७६,७९५	(४६०,१११)	७६,७९५
योजना सम्पत्तिबाट अपेक्षित फाइदा	(३,१००,९९९)	(१,५५५,९१७)	(३,१००,९९९)	(१,५५५,९१७)
जम्मा	**१२,८२७,८८८**	**१५,८२३,९२३**	**१२,८२७,८८८**	**१५,८२३,९२३**

टिप्पणी ४.१६.६ अन्य विस्तृत आयमा देखाइएको रकम

विवरण	समुह		केन्द्रिय हिसाब	
	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१
विमाङ्किक (नाफा)/नोक्सान	१४,०१७,९११	५,७०२,६७०	१४,०१७,९११	५,७०२,६७०
जम्मा	**१४,०१७,९११**	**५,७०२,६७०**	**१४,०१७,९११**	**५,७०२,६७०**

टिप्पणी ४.१६.७ विमाङ्किक अनुमानहरु

विवरण	समुह		केन्द्रिय हिसाब	
	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१	२०७७ अषाढ ३१	२०७६ अषाढ ३१
छुट दर	९.००%	६.५०%	९%	६.५०%
योजना सम्पत्तिबाट अपेक्षित फाइदा	७%	८%	७%	८%
भविष्यको तलव वृद्दि	६%	६%	६%	६%
Withdrawal दर	५%	५%	५%	५%

टिप्पणी ४.१७ शेयर पूंजी

विवरण	समुह		केन्द्रिय हिसाब	
	२०७७ असाढ ३१	२०७६ असाढ ३१	२०७७ असाढ ३१	२०७६ असाढ ३१
शेयर पूंजी	१,७७६,६६६,७९६	१,२६७,८६५,१५४	१,७७६,६६६,७९६	१,२६७,८६५,१५४
परिवर्त्य अग्राधिकार शेयर	-	-	-	-
चुक्ता नहुने अग्राधिकार शेयर	-	-		-
जम्मा	१,७७६,६६६,७९६	१,२६७,८६५,१५४	१,७७६,६६६,७९६	१,२६७,८६५,१५४

टिप्पणी ४.१७.१ साधारण शेयर

विवरण	समुह		केन्द्रिय हिसाब	
	२०७७ असाढ ३१	२०७६ असाढ ३१	२०७७ असाढ ३१	२०७६ असाढ ३१
अधिकृत पूंजी				
८०,०००,००० साधारण शेयर प्रति रु.१००	८,०००,०००,०००	८,०००,०००,०००	८,०००,०००,०००	८,०००,०००,०००
जारी पूंजी	-	-	-	-
८०,०००,००० साधारण शेयर प्रति रु.१००	८,०००,०००,०००	८,०००,०००,०००	८,०००,०००,०००	८,०००,०००,०००
चुक्ता पूंजी	-	-	-	-
१६,४०७,४०९ साधारण शेयर प्रति रु.१००	१,६४०,७४०,८८२	१,१०२,३५२,१११	१,६४०,७४०,८८२	१,१०२,३५२,१११
कल इन एड्भान्स	१३५,९२५,९१४	१६५,५१३,०४३	१३५,९२५,९१४	१६५,५१३,०४३
जम्मा	**१,७७६,६६६,७९६**	**१,२६७,८६५,१५४**	**१,७७६,६६६,७९६**	**१,२६७,८६५,१५४**

टिप्पणी ४.१७.२ साधारण शेयर स्वामित्व

विवरण	समुह		केन्द्रिय हिसाब	
स्वदेशी स्वामित्व	**प्रतिशत**	**शेयरको संख्या**	**प्रतिशत**	**शेयरको संख्या**
नेपाल सरकार	१०%	१,६४०,७४१	१०%	१,६४०,७४१
राष्ट्रिय बिमा संस्थान	३१.५५%	५,१७६,५३७	३१.५५%	५,१७६,५३७
नेपाल राष्ट्र बैंक	१३.३४%	२,१८८,७४८	१३.३४%	२,१८८,७४८
नेपाल स्टक एक्सचेन्ज	१०%	१,६४०,७४१	१०%	१,६४०,७४१
नेपाल लाईफ एण्ड जनरल ईन्सुरेन्स	४.४५%	७३०,१३०	४.४५%	७३०,१३०
प्रिमियर ईन्सुरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१.८९%	३१०,१००	१.८९%	३१०,१००
नेपाल बैंक लिमिटेड	२.८६%	४६९,२५२	२.८६%	४६९,२५२
एशियन लाईफ ईन्सुरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.७५%	१२३,०५६	०.७५%	१२३,०५६
नेपाल लाईफ ईन्सुरेन्स	३.११%	५१०,२७०	३.११%	५१०,२७०
एनआईसी एसिया बैंक लिमिटेड	१.२३%	२०१,८११	१.२३%	२०१,८११
लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेसन (नेपाल) लिमिटेड	०.८२%	१३४,५४१	०.८२%	१३४,५४१
सर्वसाधारण	२०.००%	३,२८१,४८२	२०.००%	३,२८१,४८२
जम्मा	**१००%**	**१६,४०७,४०९**	**१००%**	**१६,४०७,४०९**

टिप्पणी ४.१८ जगेडा तथा कोषहरु

विवरण	समुह		केन्द्रिय हिसाब	
	२०७७ असाढ ३१	२०७६ असाढ ३१	२०७७ असाढ ३१	२०७६ असाढ ३१
साधारण जगेडा कोष	६११,५७३,७६१	४८७,६३९,६४३	६११,५७३,७६१	४८७,६३९,६४३
फेयर मूल्य कोष	७३०,६४२,६६७	३०२,०४३,४९३	७३०,६४२,६६७	३०२,०४३,४९३
पूनमुल्याकंन कोष	३३२,०६०,२३५	३३२,०६०,२३५	३३२,०६०,२३५	३३२,०६०,२३५
अन्य कोष	५३,३८२,४९४	३२,९१२,३९८	५३,३८२,४९४	३२,९१२,३९८
जम्मा	१,७२७,६५९,१५६	१,१५४,६५५,७६८	१,७२७,६५९,१५६	१,१५४,६५५,७६८

As per CIT act 2049 has to set aside 20% of the net profit after tax as general reserve

टिप्पणी ४.१९ सम्भावित दायित्व तथा प्रतिवद्धता

विवरण				
	२०७७ असाढ ३१	२०७६ असाढ ३१	२०७७ असाढ ३१	२०७६ असाढ ३१
सम्भावित दायित्वहरु	-	-	-	-
अनुपयोग तथा अवितरित सुविधाहरु	-	-	-	-
पूजी प्रतिवद्धता(भवन निर्माण)	१८९,०२९,५२५	६३९,०२९,५२५	१८९,०२९,५२५	६३९,०२९,५२५
पट्टा प्रतिवद्धता	-	-	-	-
मुद्दा मामिला	-	-	-	-
जम्मा	१८९,०२९,५२५	६३९,०२९,५२५	१८९,०२९,५२५	६३९,०२९,५२५

टिप्पणी ४.२० व्याज आम्दानी

विवरण	समुह		केन्द्रिय हिसाब	
	यस वर्ष	गत वर्ष	यस वर्ष	गत वर्ष
बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्दात	९७,४८५,३२७	-	९७,४८५,३२७	-
बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई दिएको कर्जा तथा सापट	-	-	-	-
व्याज (call account)	१५,६९९,८०९	२२,८४५,०७०	१५,६९९,८०९	२२,८४५,०७०
कर्मचारी कर्जा तथा सापट	१७,८६९,५४७	६,२६४,३५८	१७,८६९,५४७	६,२६४,३५८
अन्य	६९७,८४४	२,१५२,०८०	६९७,८४४	२,१५२,०८०
जम्मा व्याज आम्दानी	**१३१,७५२,५२७**	**३१,२६१,५०८**	**१३१,७५२,५२७**	**३१,२६१,५०८**

टिप्पणी ४.२१ व्याज खर्च

विवरण	समुह		केन्द्रिय हिसाब	
	यस वर्ष	गत वर्ष	यस वर्ष	गत वर्ष
नेपाल राष्ट्र बैंकलाई तिर्न बांकी		-	-	-
अन्य	४८८,७६७	-	४८८,७६७	-
जम्मा	**४८८,७६७**	**-**	**४८८,७६७**	**-**

टिप्पणी ४.२२ शुल्क तथा कमिशन आम्दानी

विवरण	समुह		केन्द्रिय हिसाब	
	यस वर्ष	गत वर्ष	यस वर्ष	गत वर्ष
व्यवस्थापन शुल्क	९१०,०४६,१०१	७६९,९८३,२६७	९१०,०४६,१०१	७६९,९८३,२६७
सेवा शुल्क	३१,७७७,५१६	३,४९१,१७५	३१,७७७,५१६	३,४९१,१७५
शेयर प्रत्याभूति / जारीबाट कमिशन	१,४३४,८१३	१७,५०१,८१४	१,४३४,८१३	१७,५०१,८१४
अन्य शुल्क तथा कमिशन आम्दानी	४,२८४,७२८	२,१७०,८८४	४,२८४,७२८	२,१७०,८८४
जम्मा	**९४७,५४३,१५९**	**७९३,१४७,१४०**	**९४७,५४३,१५९**	**७९३,१४७,१४०**

टिप्पणी ४.२३ शुल्क तथा कमिशन खर्च

विवरण	समुह		केन्द्रिय हिसाब	
	यस वर्ष	गत वर्ष	यस वर्ष	गत वर्ष
जमानतपत्र कमिशन	-	-	-	-
विप्रेषण शुल्क तथा कमिशन	-	-	-	-
अन्य शुल्क तथा कमिशन खर्च	-	-	-	-
जम्मा	-	-	-	-

टिप्पणी ४.२४ अन्य संचालन आम्दानी

विवरण	समुह		केन्द्रिय हिसाब	
	यस वर्ष	गत वर्ष	यस वर्ष	गत वर्ष
धितोपत्रमा (securities) लगानी विक्रीबाट आम्दानी /(नं	-	-	-	-
लगानी सम्पत्तिको फेयर मूल्यमा आम्दानी / (नोक्सान)	-	-	-	-
इक्विटी उपकरणमा लाभांश	२६,४६९,८३०	१२,३९८,४२३	२६,४६९,८३०	१२,३९८,४२३
सम्पत्ति तथा उपकरण विक्रीमा आम्दानी / (नोक्सान)	-	-	-	-
लगानी सम्पत्तिको विक्रीमा आम्दानी / (नोक्सान)	-	-	-	-
अन्य	२३४,३५०	-	१६६,४४५	-
जम्मा	**२६,७०४,१८०**	**१२,३९८,४२३**	**२६,६३६,२७४**	**१२,३९८,४२३**

टिप्पणी ४.२५ कर्जाको नोक्सानी व्यवस्था/(फिर्ता) तथा अन्य नोक्सानी

विवरण	समुह		केन्द्रिय हिसाब	
	यस वर्ष	गत वर्ष	यस वर्ष	गत वर्ष
बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मौज्दातमा नोक्सानी व्यवस्था/ (फिर्ता)	-	६,४९२,२४४	-	६,४९२,२४४
सम्पत्ति तथा उपकरणमा नोक्सानी व्यवस्था/ (फिर्ता)	-	-	-	-
ख्याती र अमुर्त सम्पत्तिमा नोक्सानी व्यवस्था/ (फिर्ता)	-	-	-	-
लगानी सम्पत्तिमा नोक्सानी व्यवस्था/ (फिर्ता)	-	-	-	-
जम्मा	**-**	**६,४९२,२४४**	**-**	**६,४९२,२४४**

टिप्पणी ४.२६ कर्मचारी खर्च

विवरण	समुह		केन्द्रिय हिसाब	
	यस वर्ष	गत वर्ष	यस वर्ष	गत वर्ष
तलब तथा भत्ता	१०८,८६४,८२६	९३,७४८,४१३	१०८,८६४,८२६	९३,७४८,४१३
उपदान खर्च	९,९९२,९५२	११,९५९,८५८	९,९९२,९५२	११,९५९,८५८
संचय कोष	४,७३४,४६०	४,००८,५५१	४,७३४,४६०	४,००८,५५१
पोशाक	१,४३७,१२५	१,३९०,०००	१,४३७,१२५	१,३९०,०००
तालिम तथा विकास खर्च	९६४,०८५	१,३७५,४६९	९६४,०८५	१,३७५,४६९
संचित विदा वापतको खर्च	७७६,२४२	१,९९२,८६६	७७६,२४२	१,९९२,८६६
औषधी उपचार	२,०५८,६९५	१,८७१,१९९	२,०५८,६९५	१,८७१,१९९
बीमा	१०,३९७,२१२	७,३७२,९९२	१०,३९७,२१२	७,३७२,९९२
NFRS अन्तर्गत वित्तिय खर्च	१६,९७३,२१४	५,४९८,३१६	१६,९७३,२१४	५,४९८,३१६
जम्मा	**१५६,१९८,८११**	**१२९,२१७,६६४**	**१५६,१९८,८११**	**१२९,२१७,६६४**
कर्मचारी बोनस	४१,३६५,३७७	३०,७५८,९३८	४१,३६५,३७७	३०,७५८,९३८
जम्मा	**१९७,५६४,१८८**	**१५९,९७६,६०३**	**१९७,५६४,१८८**	**१५९,९७६,६०३**

टिप्पणी ४.२७ अन्य संचालन खर्च

विवरण	समुह		केन्द्रिय हिसाब	
	यस वर्ष	गत वर्ष	यस वर्ष	गत वर्ष
लेखापरिक्षण शुल्क	१,२६१,८३४	६५३,३२४	१,२३३,५८४	६५३,३२४
लेखापरिक्षण खर्च	१,६१३,४८४	-	१,६१३,४८४	-
कर लखापरिक्षण शुल्क	५०८,५००	५०६,१८४	५०८,५००	५०६,१८४
परामर्श खर्च	२,४८९,७४७	६३१,२५०	२,४८९,७४७	६३१,२५०
मसलन्द खर्च	२,३१७,८६६	२,३५३,५५९	२,३१७,८६६	२,३५३,५५९
छपाई खर्च	१,०९४,४००	६६४,९९०	१,०९४,४००	६६४,९९०
पत्रपत्रिका तथा पुस्तक	१६४,०१९	११८,१९२	१६४,०१९	११८,१९२
सञ्चार खर्च	१,१३९,७०९	१,४३२,१५६	१,१३९,७०९	१,४३२,१५६
पानी तथा बिजुली खर्च	१,६९२,२४७	१,६१९,५९५	१,६९२,२४७	१,६१९,५९५
विज्ञापन खर्च	३,२५२,५५१	३,१६७,४१३	३,१३८,९८६	३,१६७,४१३
व्यवसायिक प्रर्वधन	१,२७१,१४९	-	१,२७१,१४९	-
सामग्री खरिद (पांच हजार भन्दा कम)	५८८,४२४	९४१,३४९	५८८,४२४	९४१,३४९
मर्मत तथा सम्भार खर्च	१,५७१,२९८	२,३६५,१५३	१,५७१,२९८	२,३६५,१५३
ड्राफ्ट र बैंक कमिशन	६,५४४	२४,४२१	६,५४४	२४,४२१
बार्षिकोत्सब खर्च	८३२,०६७	१,७८६,३२३	८३२,०६७	१,७८६,३२३
वार्षिक साधारण सभा खर्च	९३५,६८४	२३७,२८०	९३५,६८४	२३७,२८०
भ्रमण खर्च	३,४१९,६२०	८,२८७,८४२	३,४१९,६२०	८,२८७,८४२
समिति तथा उप समिति खर्च	७,३२५,५७२	६,०९६,६३१	७,३२५,५७२	६,०९६,६३१
दर्ता तथा नविकरण	३,४६५,२४७	-	-	-
सदस्यता तथा नवीकरण खर्च	१,९५२,४३९	१,८८८,७८०	१,९५२,४३९	१,८८८,७८०
परिवहन खर्च	१,२३३,६५०	१,८९०,२८४	१,२३३,६५०	१,८९०,२८४
अतिथि खर्च	२,२४१,६५९	१,९४०,२९२	२,२४१,६५९	१,९४०,२९२
पदपुर्ति खर्च	१,६५५,४५६	-	१,६५५,४५६	-
सूचना प्रविधि खर्च	३,७२९,१९७	२,३१५,६२३	३,७२९,१९७	२,३१५,६२३
सामाजिक उत्तरदायित्व खर्च	२०,४५६,९३९	२१५,८००	२०,४५६,९३९	२१५,८००
विविध	२,१६९,०२९	१,१३८,६८१	२,१६९,०२९	१,१३८,६८१
घर भाडा खर्च	५,०९७,७३७	५,६२१,३८८	५,०९७,७३७	५,६२१,३८८
सुरक्षा खर्च	४,०२८,१२१	४,२३६,३२२	४,०२८,१२१	४,२३६,३२२
जम्मा	**७७,७२२,९८८**	**५०,१३२,८३०**	**७३,९०७,१२६**	**५०,१३२,८३०**

टिप्पणी ४.२८ ह्रासकट्टी र परिशोधन

विवरण	समुह		केन्द्रिय हिसाब	
	यस वर्ष	गत वर्ष	यस वर्ष	गत वर्ष
सम्पत्ति तथा उपकरणमा ह्रासकट्टी	५,५७०,७३८	१७,२५१,६७५	५,५७०,७३८	१७,२५१,६७५
लगानी सम्पत्तिमा ह्रासकट्टी	-	-	-	-
अमुर्त सम्पत्तिको परिशोधन	१,०९३,५९२	७५९,४४१	१,०९३,५९२	७५९,४४१
जम्मा	**६,६६४,३३०**	**१८,०११,११६**	**६,६६४,३३०**	**१८,०११,११६**

टिप्पणी ४.२९ आयकर खर्च

विवरण	समुह		केन्द्रिय हिसाब	
	यस वर्ष	गत वर्ष	यस वर्ष	गत वर्ष
चालु कर खर्च	२००,८७२,५१६	१५५,३३७,४०७	२००,८७२,५१६	१५५,३३७,४०७
अघिल्लो वर्षको समायोजन	-	-	-	-
करको दरमा परिवर्तन	-	-	-	-
पहिले लेखाङ्कन नगरिएको कर घाटाको लेखाङ्क	-	-	-	-
जम्मा	**२००,८७२,५१६**	**१५५,३३७,४०७**	**२००,८७२,५१६**	**१५५,३३७,४०७**

Note: Income tax has been calculated @ of 25% for taxable income from operation and 30% for income from capital market service.

नागरिक लगानी कोष (केन्द्रीय हिसाब)
नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७ बमोजिम स्थापित
लेखासम्बन्धी टिप्पणीहरु
आ.ब. २०७६/७७

१. नागरिक लगानी कोष

१.१ संगठनात्मक जानकारी

नागरिक लगानी कोष नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७ अन्तर्गत स्थापित एक वैधानिक र नेपाल सरकारको स्वामित्व रहेको सार्वजनिक संस्था हो । यो १८ मार्च १९९१ (चैत्र ४, २०४७ बि.सं.) एक स्वायत्त निकायको रूपमा स्थापित भएको हो । यसले औपचारिक रूपमा १५ जनवरी १९९२ (माघ १, २०४८ बि.सं.) बाट गतिविधिहरू संचालन गरिरहेको छ । यसले स्वदेशी तथा विदेशी लगानीकर्ताहरूलाई बचतका लागि प्रोत्साहित गरि विभिन्न प्रकारका सेवा निवृत योजना र बीमा साथै इकाई योजनाहरू संचालनमा ल्याएको छ । साथै लगानीका अवसरहरू वृद्धि गरि पूंजीबजार र देशको आर्थिक विकासमा पनि योगदान पुऱ्याएको छ ।

वर्तमानमा, यसले विभिन्न प्रकारका स्वैच्छिक अवकाश कोष, निवृत्तिभरण कोष, उपदान कोष, र अनिवार्य व्यक्तिगत बीमा कोष कार्यक्रम शुरूवात गर्दै आएको छ । नागरिक लगानी कोषको प्रमुख कार्यालय नयांबानेश्वर, काठमाण्डौ र शाखा कार्यालयहरू पोखरा र विराटनगरमा छन् ।

विभिन्न योजनाहरूको प्रबन्ध गरी नागरिक लगानी कोषले सबै योजनाहरूबाट व्यवस्थापन शूल्कहरू प्राप्त गर्दछ । सबै योजनाहरूको लगानी व्यवस्थापन नागरिक लगानी कोष मार्फत गरिन्छ ।

१.२ एकीकृत वित्तीय विवरण

नागरिक लगानी कोषको एकीकृत वित्तीय विवरणमा नागरिक लगानी कोष र सहायक कम्पनीको आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को संयुक्त वित्तीय अवस्थालाई प्रस्तुत गरिएको छ । वार्षिक प्रतिवेदन भित्र मुख्य संस्था नागरिक लगानी कोष र सहायक कम्पनी नागरिक स्टक डिलर कम्पनी लिमिटेड (Nagarik Stock Company Dealer Ltd.) रहेको छ ।

१.३ नागरिक लगानीको कोषको सहायक कम्पनीमा रहेको शेयर स्वामित्व

कम्पनीको नाम	मुख्य कम्पनीसँगको सम्बन्ध	स्वामित्व संरचना आषाढ मसान्त, २०७७	मुख्य कारोबार
नागरिक स्टक डिलर लिमिटेड	सहायक कम्पनी	५१%	धितोपत्र ऐन २०७४ अधिनमा रहेर धितो पत्र लगायत पूंजीबजारका उपकरण सम्बन्धी कारोबार र पूंजीबजारमा लगानीको लागि विशेषज्ञ सेवा उपलब्ध गराउने ।

१.४ सहायक कम्पनीको विवरण

नागरिक स्टक डिलर कम्पनी लिमिटेड, कम्पनी ऐन २०६३ अर्न्तगत स्थापित एक सीमित दायित्व रहेको कम्पनी हो । यस कम्पनीको रजिष्टर्ड कार्यालय काठमाण्डौ जिल्ला काठमाण्डौ महानगरपालिका वडा नं. ३१ मा रहेको छ । यो १२ फेब्रुवरी, २०२० (माघ २९, २०७६ बि.सं.) एक सीमित दायित्व कम्पनीको रूपमा स्थापित भएको हो । यस कम्पनीको अधिकृत शेयर रू १० अर्ब रहेको छ, जसमध्ये कम्पनीले तत्काल रू ५ अर्ब शेयर जारी गरेको छ । नागरिक लगानी कोषले नागरिक स्टक डिलर लिमिटेडमा २.५५ करोड शेयर संख्या समेटेको छ, जुन कम्पनीको शेयर अंकित मूल्य रू १०० को दरले जम्मा रू २.५५ अर्ब हुन्छ र नागरिक लगानी कोषले नागरिक स्टक डिलर लिमिटेडमा ओगटेको शेयरले ५१ प्रतिशत प्रतिनिधित्व गर्दछ । यसले धितो पत्र ऐन २०७४ को अधिनमा रहेर धितोपत्र लगायत पूंजीबजारका उपकरण सम्बन्धी कारोबार र पूंजीबजारमा लगानीको लागि विशेषज्ञ सेवा प्रदान गरिरहेको छ ।

१.५ नागरिक लगानी कोषको प्रमुख गतिविधिहरु

नागरिक लगानी कोषको प्रमुख गतिविधिहरूमा राष्ट्रसेवक कर्मचारीको सावधिक जीवन बीमा र नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद्

बीमा कोष, कर्मचारी बचत वृद्धि अवकाश कोष, उपदान योजना, लगानीकर्ता अवकाश कोष योजना, नागरिक एकांक योजना र नागरिक पेन्सन योजना सेवाहरू पर्दछन् ।

राष्ट्रसेवक कर्मचारीको सावधिक जीवन बीमा र नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद् बीमा कोषले कर्मचारीहरूको अवकाश जीवनपछिको सुरक्षा तथा सेवामा छदै मृत्यु भएका कर्मचारीहरूलाई आश्रित परिवारको सुरक्षा समेत प्रदान गर्दछ । राष्ट्रसेवक कर्मचारीको सावधिक जीवन बीमा अर्न्तगत निजामती बीमा कोष, सामुदायिक विद्यालयका शिक्षक बीमा कोष, नेपाल प्रहरी बीमा कोष, नेपाल सैनिक बीमा कोष, शसस्त्र प्रहरी बीमा कोष र राष्ट्रिय अनुसन्धान बीमा कोष पर्दछन ।

कर्मचारी बचत वृद्धि अवकाश कोषले कर्मचारीहरूको पारिश्रमिकबाट रकम कट्टा गरी प्राप्त रकम पूंजीबजारमा उपलब्ध साधनहरूमा लगानी गरी बचत परिचालनद्धारा आर्थिक विकासमा टेवा पुऱ्याउनको साथै सेवा निवृत्त भएपछि कर्मचारीलाई आर्थिक श्रोतको समेत व्यवस्था हुन सकोस भन्ने उद्देश्यले यो योजना संचालन गरिएको हो ।

उपदान कोष योजनाले विभिन्न संगठित संस्थाहरूमा रहेका कर्मचारीहरूको उपदान बापतको रकम संकलन गरी यसको कुशल लगानी प्रबन्ध गर्ने तथा कर्मचारीहरू सेवानिवृत्त भएपछि पाउने सुविधा रकम भुक्तानी गर्न संगठित संस्थालाई सहयोग गरी भविष्यमा एकैपटक पर्ने दायित्व घटाउने उद्देश्यले यो योजना संचालन गरिएको हो ।

लगानीकर्ता अवकाश कोष योजनाले विभिन्न संगठित संस्थाहरूमा रहेका कर्मचारीलाई सुविधा (अर्थातः औषधी उपचार खर्च, कल्याण कोष, संचित विदा) बापतको रकम संकलन गरी यसको कुशल लगानी प्रबन्ध गर्ने तथा कर्मचारीहरूलाई सेवानिवृत्त भएपछि पाउने सुविधा रकम भुक्तानी गर्न संगठित संस्थालाई सहयोग गरी भविष्यमा एकैपटक पर्ने दायित्व घटाउने उद्देश्यले यो योजना संचालन गरेको हो ।

नागरिक एकांक योजनाले खुल्ला अन्त (open-end) एकांक योजनाहरूको कारोबार गर्दछ ।

सर्वसाधारण जनतालाई बचत गर्न प्रोत्साहित गर्न, त्यस्तो बचतलाई देशको आर्थिक विकासमा परिचालन गर्न र सक्रिय जीवनकालमा जम्मा गरेको रकमबाट बचतकर्ताको जीवनयापनलाई सहजीकरण गर्ने उद्देश्यले कोषको बचत कार्यक्रमको दायरामा नसमेटिएका नेपाली नागरिकलाई आवद्ध गराई बृहत रूपमा "नागरिक पेन्सन योजना" संचालनमा ल्याइएको हो ।

१.६ सहायक कम्पनीको प्रमुख गतिविधिहरु

सहायक कम्पनीको प्रमुख गतिविधिहरू निम्न अनुसार छनः

क) धितोपत्र बजारमा सूचिकृत संगठित संस्थाको शेयर, वण्ड र डिवेञ्चर, डेरिभेटिभ्स उपकरण, सामूहिक लगानी कोषका इकाई वा अन्य धितो खरिद तथा बिक्री गर्ने,

ख) धितोपत्रको सार्वजनिक निष्काशन तथा लिलामी प्रकृयाबाट विभिन्न धितोपत्रको खरिद गर्ने,

ग) धितोपत्रको प्रारम्भिक तथा थप सार्वजनिक निष्काशनमा योग्य संस्थागत खरिदकर्ता वा लगानीकर्ता भई कार्य गर्ने,

घ) प्रचलित ऐन कानुनको अधिनमा रही सम्बन्धित निकायको स्वीकृति लिई धितोपत्रहरूको सापटी लिनेदिनेको कार्य गर्ने,

ङ) विभिन्न व्यक्ति वा संस्थाको लागि लगानी परामर्श सेवा प्रदान गर्ने,

च) संस्थापक संस्थाहरू र आफनो प्रयोजनको लागि धितोपत्र दलाल व्यवसायी भई धितोपत्र एंवम ऋणपत्रको कारोबार गर्ने,

२. लेखाङ्कनको आधार

२.१ बित्तीय विबरण तयार तथा प्रस्तुत गर्ने आधार

नागरिक लगानी कोषको आर्थिक वित्तीय विवरण प्रोदभावी आधारमा लेखामान बोर्ड (ASB) नेपालद्वारा प्रकाशित र नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्था (ICAN) द्वारा जारी गरेको नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान (NFRS) अनुसार तयार गरिएको छ ।

वित्तीय विवरणमा वित्तीय अवस्थाको विवरण, नाफा नोक्सानको विवरण र अन्य विस्तृत आम्दानीको विवरण, इक्विटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण, नगद प्रवाहको विवरण, लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरू तथा प्रमुख लेखानीतिहरू समावेश छन् ।

२.२ अनुपालन सम्बन्धी उद्‌घोषण (Statement of Compliance)

वित्तीय विवरण नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान (NFRS) अनुसार नेपाल लेखामान बोर्ड (ASB) द्वारा प्रकाशित र नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्था (ICAN) द्वारा मिति २०१८ सेप्टेम्बर २० र मिति २०१९ नोबेम्बर २० मा जारी गरेको Carve-outs in NFRS with Alternative Treatment अनुसार तयार गरिएको र संचालक समितिद्वारा अनुमोदन गरिएको छ ।

अन्यथा उल्लेख गरिएको बाहेक यी नीतिहरूको पालना निरन्तर रूपमा गरिएको छ ।

२.३ Reporting Pronouncements

नागरिक लगानी कोषले ASB ले १३ सेप्टेम्बर २०१३ मा घोषित गरेको NFRS अनुसारले वित्तीय विवरण तयार गरेको छ । NFRS, in all material respect अन्तर्राष्ट्रिय लेखा प्रणाली बोर्ड (IASB) द्वारा जारी गरिएको अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय प्रतिवेदन प्रणाली (IFRS) अनूरूप छ ।

२.३.१ नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान अनुपालनको सम्बन्धमा जारी वैकल्पिक व्यवस्था

लेखामान बोर्डले सिफारिस गरे बमोजिम नेपाल चार्टड एकाउण्टेन्टस संस्थाले २० सेप्टेम्बर २०१८ र २० नोबेम्बर २०१९ मा NFRS कार्यान्वयन गर्नको लागि प्रदान गरेको Carve outs हरू मध्ये कोषले निम्न Carve outs प्रयोग गरेको छ ।

क) NFRS 10 - Consolidated Financial Statement (एकीकृत वित्तीय विवरण)

NFRS 10 को Para 19 को प्रावधान बमोजिम मुख्य कम्पनीले आफ्नो सहायक कम्पनीको वित्तीय विवरण एकीकृत गर्दा समान लेखा नीतिहरू अवलम्बन गरी एकीकृत गर्नुपर्ने प्रावधान भएता पनि सो गर्न अव्यवहारिक भएको अवस्थामा वैकल्पिक व्यवस्था अवलम्बन गर्न सकिने छ । यो वैकल्पिक व्यवस्था अनुसार सहायक कम्पनीको वित्तीय विवरणहरू समान लेखा नीति अपनाई तयार नगरिएको भए तापनि मुख्य कम्पनीले सोही वित्तीय विवरणका आधारमा एकीकृत गरी एकीकृत वित्तीय विवरण तयार गर्न सक्ने हुन्छ । नागरिक स्टक डिलर कं.लि.ले GAAP अनुसार वित्तीय विवरण तयार गरेको छ ।

ख) NAS 39 - Financial Instruments (वित्तीय उपकरण – पहिचान तथा मापन)

NAS 39 को Para 63 को व्यवस्था बमोजिम वित्तीय संस्थाहरूले कर्जा नोक्सानी व्यवस्था गणना गर्दा 'Incurred Loss Model' अपनाएर गर्नुपर्ने, प्रावधान अनुसार गर्न नसकिने अवस्था हुँदा वैकल्पिक व्यवस्था अवलम्बन गर्न सकिने छ ।

तर पनि यो व्यवस्था अनुसार नागरिक लगानी कोषले कर्जा नोक्सानी व्यवस्था गणना गर्दा 'Incurred Loss Model' नै अपनाएको छ ।

ग) NAS 39 - Financial Instrument (वित्तीय उपकरण– पहिचान तथा मापन)

NAS 39 को Para 9 को व्यवस्था बमोजिम वित्तीय संस्थाहरूले कर्जा लगानीबाट हुने ब्याज आम्दानी गणना गर्दा सेवा शुल्क र कमिशनलाई समेत समायोजन गरी हुन आउने समायोजित ब्याज दर (Effective Interest Rate) मा गणना गर्ने व्यवस्था रहेको मा सो गर्न अव्यवहारिक भएको अवस्थामा वैकल्पिक व्यवस्था अवलम्बन गर्न सकिने छ ।

वैकल्पिक व्यवस्था बमोजिम कर्जा लगानी गर्दा प्राप्त हुने सेवा शुल्क तथा कमिशनलाई कर्जाबाट प्राप्त ब्याज आम्दानी लेखाङ्कनको लागि समायोजित ब्याज दरमा समायोजन नगरी प्रोदभावी (Accrual Basis) लेखाङ्कनका आधारमा सो सेवा शुल्क तथा कमिशन आम्दानी पाकेकै वर्ष लेखाङ्कन गर्न सकिने छ । कोषले उपरोक्त वैकल्पिक व्यवस्था अवलम्बन गरेको छ ।

२.४ सञ्चालक समितिबाट वार्षिक वित्तीय विवरणको स्वीकृति

संलग्न वित्तीय विवरणले मिति १ श्रावण २०७६ देखि मिति ३१ आषाढ २०७७ को अवधिलाई समेटि मिति ३१ आषाढ २०७७ को वित्तीय अवस्था प्रस्तुत गरेको छ । उक्त वित्तीय विवरण र सो को ३१ आषाढ २०७६ को वित्तीय अवस्थासँगको तुलनात्मक स्थितिको अवस्थाको प्रकाशन तथा वार्षिक साधारण सभामा स्वीकृतीको लागि पेश गरिएकोमा सञ्चालक समितिबाट स्वीकृत भएको छ ।

२.५ कार्यात्मक र प्रस्तुति मुद्रा (Functional & Presentation Currency)

नागरिक लगानी कोषको बित्तीय बिबरणहरू कार्यात्मक तथा प्रस्तुति मुद्रा, नेपाली रूपैयामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

२.६ अनुमान, धारणा तथा स्वविवेकमा आधारित निर्णयको प्रयोग (Use of estimates, assumptions & judgements)

NFRS को प्रावधान बमोजिम लेखा नीति अपनाएर वित्तीय प्रतिवेदन तयार गर्दा NFRS ले निर्दिष्ट गरे बमोजिम उपयुक्त तथा समुचित अनुमान (Estimate), धारणा (Assumption), तथा स्वविवेक (Judgement) हरूलाई आधार बनाएको हुन्छ । कोष व्यवस्थापनले उक्त अनुमान, धारणा तथा स्वविवेकको समय अनुकुल पुनरावलोकन गरी आवश्यक भएको अवस्थामा NFRS ले निर्दिष्ट गरे अनुसार समायोजन गर्ने गरेको छ ।

वित्तीय विवरणको तयारीमा निम्न क्षेत्रमा अनुमान, धारणा तथा स्वविवेकको प्रयोगले महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको हुन्छ :

- वित्तीय उपकरणको बजार मूल्य निर्धारण (Fair Value of Financial Instruments)
- वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको वर्गीकरण (Classification of Financial Assets and Financial Liabilities)
- वित्तीय सम्पत्तिको नोक्सानी व्यवस्था निर्धारण (Impairment Losses on Financial Assets)
- गैर वित्तीय सम्पत्तिको नोक्सानी व्यवस्था निर्धारण (Impairment Losses on Non-Financial Assets)
- स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरणको उपयोग अवधि निर्धारण (Useful Economic Life of Property and Equipment)
- आयकर तथा स्थगन कर निर्धारण (Taxation and Deferred Tax)
- परिभाषित लाभ दायित्व निर्धारण (Defined Benefit Obligations)
- सम्भावित दायित्व निर्धारण (Provisions for Liabilities, Commitments and Contingencies)

२.६.१ वित्तीय उपकरणको बजार मूल्य निर्धारण (Fair Value of Financial Instrument)

वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको बजार मूल्य निर्धारण बुँदा नं ३.३.६ मा उल्लिखित मुल्याङ्कन अनुसार निर्धारण गरिएको छ ।

२.६.२ वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको वर्गीकरण (Classification of Financial Assets and Liabilities)

वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको प्रस्तुति र मापन Amortized Cost अथवा बजार मूल्य मध्ये कुनै एकमा आधारित मूल्याङ्कन विधिका अनुसार गरी निम्न वर्गमा वगीकृत गरिएको छः

- Amortized Cost मा वर्गीकरण गरिएको
- Fair Value Through Profit or Loss (FVTPL) मा वर्गीकरण गरिएको
- Fair Value Through Other Comprehensive Income (FVTOCI) मा वर्गीकरण गरिएको

वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको वर्गीकरण अनुसार मूल्याङ्कन र लेखाङ्कन फरक पर्ने हुन सक्छ । कोषले वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको प्रस्तुति तथा मूल्याङ्कनलाई उपयुक्त लेखा नीति अवलम्बन गरी वर्गीकरण गर्ने गरेको छ ।

२.६.३ वित्तीय सम्पत्तिको नोक्सानी व्यवस्था (Impairment Losses on Financial Assets)

वित्तीय सम्पत्तिमा भएको नोक्सानीको व्यवस्था 'Incurred Loss Model' अपनाएर गरिएको छ ।

NAS 39 को Para 63 बमोजिम Amortized Cost मा वर्गीकरण गरिएका वित्तीय सम्पत्तिमा नोक्सानी व्यवस्था निर्धारण गर्न निम्न लिखित बुँदाहरूमा उपयुक्त स्वविवेक, अनुमान र धारणाहरू अवलम्बन गर्नुपर्ने हुन्छ ।

- नोक्सानी व्यवस्था मूल्याङ्कनको लागि उपयुक्त मूल्याङ्कन पद्धतिको छनौट
- एकल रूपमा महत्व राख्ने वित्तीय सम्पत्तिको परिभाषा
- नोक्सानी व्यवस्थाको मूल्याङ्कन गर्ने प्रश्नावलीको तयारी
- भविष्यमा वित्तीय सम्पत्तिबाट हुन सक्ने नगद प्रवाहको अनुमान
- Historical Data को विश्लेषणका अतिरिक्त बाह्य आर्थिक सूचकहरू तथा पोर्टफोलियोका सूचकहरूको समायोजन

नोक्सानी व्यवस्थाको मूल्याङ्कनको प्रक्रियामा व्यवस्थापनले अवलम्बन गर्ने स्वविवेक उक्त मूल्याङ्कनको अभिन्न अंग हुन्छ र यसरी मूल्याङ्कन गर्दा व्यवस्थापनले उपलब्ध तथ्याङ्क औचित्यताका आधारमा समायोजन गर्ने गरेको छ ।

२.६.४ स्थिर सम्पत्तिको उपयुक्त प्रयोग अवधि

कोषले उपयुक्त अनुमान, धारणा तथा स्वविवेकको आधारमा आवधिक रूपमा स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरणको ह्रास कट्टीको विधि, उपयुक्त प्रयोग अवधि तथा उक्त अवधिको अन्त्यमा बाँकी रहने मूल्य (Residual Value) पुनरावलोकन गर्ने गरेको छ ।

२.६.५ कर तथा स्थगन कर

आयकर खर्चमा यस वर्षको कर, स्थगन कर तथा विगत वर्षको कुनै थप कर दायित्व आएमा सो समेत समावेश गरिन्छ ।

चालु आयकर दायित्व भन्नाले चालु आर्थिक वर्षमा गरिएको मुनाफाबाट आन्तरिक राजश्व विभागलाई तिर्नु पर्ने आयकर रकम हो । आयकर गणना गर्ने प्रयोजनका लागि उपयोग हुने करका दर (तथा कर सम्बन्धी कानून) वित्तीय स्थितिको विवरण मितिमा लागू भएका दर हुन् । सोही अनुरूप चालु आयकरको गणना गर्दा आयकर ऐन २०५८ (संशोधन सहित) मा गरिएको व्यवस्था बमोजिम यस वर्षको नाफालाई आधार मानी गणना गरिन्छ ।

सम्पत्ति तथा दायित्वहरूको वित्तीय विवरणमा गणना गरिएको रकम तथा कर कानुनका हिसाबले गणना गरिएको रकममा हुने भिन्नतालाई वित्तीय विवरणमा स्थगन कर सम्पत्ति (वा स्थगन कर दायित्व) का रूपमा लेखाङ्कन गरी प्रत्येक वर्ष यस्तो सम्पत्ति (वा दायित्वमा) हुने परिवर्तनलाई नाफा नोक्सान हिसाबमा स्थगन कर आय (वा स्थगन कर खर्च को रूपमा लेखाङ्कन गरिन्छ । स्थगन कर सम्पत्तिलाई भविष्यमा हुने करयोग्य आयमा दावी गर्न सकिने पर्याप्त विश्वसनीय आधार नभएसम्म सम्पत्तिको रूपमा पहिचान गरिदैंन ।

२.६.६ परिभाषित लाभ दायित्व (Defined Benefit Obligation)

कोषले कर्मचारी प्रतिको निम्न तीन प्रकारका दायित्वहरूलाई परिभाषित लाभ दायित्व 'Defined Benefit Obligation' को रूपमा पहिचान गरेको छः

- उपदान वापतको दायित्व
- सञ्चित विदा वापतको दायित्व
- औषधी उपचार वापतको दायित्व

कोषले उक्त दायित्वको मूल्याङ्कन खर्च स्वतन्त्र एक्चुएरी (Actuary) Teja Ranade-Gadhoke बाट गराएको छ । एक्चुरियल मूल्याङ्कनको लागि Discount दर, सम्पत्तिको अनुमानित प्रतिफल दर, अनुमानित तलब बढोत्तरीको दर, मृत्यु दर आदिको बारेमा विभिन्न धारणाहरू (Assumptions) अवलम्बन गरिएको हुन्छ ।

कोषले उक्त परिभाषित लाभ दायित्वको अवधिसँग मिल्ने नेपाल सरकारद्वारा जारी ऋणपत्रको ब्याज दरलाई Discount दरको रूपमा लिएको हुन्छ । उपरोक्त धारणाहरू उपलब्ध भएसम्म मिल्दो जुल्दो सार्वजनिक रूपमा उपलब्ध आधिकारिक तथ्याङ्कहरूलाई आधार बनाई अवलम्बन गरिएको हुन्छ ।

२.६.७ सम्भावित दायित्वको लागि व्यवस्था

सम्भावित दायित्वहरूमा विगतका घटनाक्रमबाट उत्पन्न हुन सक्ने त्यस्ता दायित्वहरू जसको अस्तित्व तथा परिणाम भविष्यका एक वा एकभन्दा बढी तथा कोषको नियन्त्रण भन्दा बाहिर रहने अनिश्चित घटना क्रमहरूले निक्यौंल गर्ने तथा विगतका घटना क्रमबाट उत्पन्न भएका तर देहायका कारणले गर्दा हाल लेखाङ्कन नगरिएका दायित्वहरू पर्दछन् ।

- दायित्व निसर्ग गर्नका लागि आर्थिक लाभ हुने श्रोत बाहिरिने सम्भावना नरहेको, अथवा
- दायित्व मापन गर्न सकिने पर्याप्त विश्वसनीय आधार नभएको

२.७ लेखा नीतिहरुमा परिवर्तनः

नेपाल वित्तीय प्रतिबेदन मान (NFRS) अनूरूप नागरिक लगानी कोषले लेखा नीतिहरू लागु गरेको छ । लेखा नीतिहरू लगातार रूपमा लागु हुन्छन र यदि कुनै परिवर्तन भएमा सम्भव भएसम्म वित्तीय असरको साथ खुलासा गरिन्छ ।

२.८ नयां मानहरु जारी गरिएका तर हाल प्रभावकारी नभएका

नेपाल लेखामान बोर्डले सेप्टेम्बर २०१३ पश्चात् नेपाल प्रतिवेदन मानको नयाँ संस्करण जारी गरेको छैन । सन् २०१२ पश्चात अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय प्रतिवेदन मानहरूमा विभिन्न संशोधनहरू ल्याईएकोमा उक्त संशोधनहरू NFRS को रूपमा जारी भई बाध्यकारी नभएको हुँदा कोषले ती संशोधनहरू अङ्गिकार गरेको छैन । उक्त सम्शोधनहरू लेखामान बोर्ड नेपालले NFRS भित्र राखेपछि मात्र लागु हुन्छन् ।

२.९ अविछिन्न संचालन (Going Concern)

कोष व्यवस्थापनले संस्थाको निरन्तर सञ्चालन हुन सक्ने क्षमताको मूल्याङ्कन गर्दा संस्था अविछिन्न रूपमा सञ्चालन हुन सक्ने पाएको छ । साथै, व्यवस्थापनले कोषको अविछिन्न रूपमा सञ्चालन हुन सक्ने क्षमतामा ह्रास पुऱ्याउने खालको कुनै घटना वा अवस्था पाएको छैन । तसर्थ वित्तीय विवरण संस्थाको निरन्तरता र अविछन्नतामा आधारित रहेर तयार गरिएको छ ।

२.१० नयां मान र व्याख्या नअपनाएको

निम्न संशोधनहरू २०२०-२१ को लागि अनिवार्य छैन र कोषले प्रारम्भमा अपनाएको छैन र संशोधनहरूको विस्तृत प्रभावको आंकलन गरिरहेको छ ।

२.१०.१ IFRS 9 वित्तीय साधनहरु (Impairment)

IFRS 9 वित्तीय साधनहरू IASB ले जुलाई २०१४ मा जारी गरेको थियो र १ जनवरी २०१८ मा वा त्यस पश्चात वित्तीय विवरणको लागि अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा प्रभावकारी भएको हो । नेपालको लेखामान बोर्डले Impairment मा केही अपवाद (exception) सहित NFRS 9 वित्तीय साधनहरूको समर्थन गऱ्यो । हाल, NAS 39 मा तोकिए बमोजिम Incurred Loss Model प्रयोग गरिएको छ । तर IFRS 9 को आवश्यकतामा Expected Credit Loss Model छ ।

२.१०.२ IFRS-15: ग्राहकहरुसंग गरिएको करारबाट भएको आम्दानी (Revenue from contract with customers)

IASB ले राजस्व मान्यताका लागि नयां मान जारी गऱ्यो जसले अवस्थित राजस्व मान्यता मानलाई overhauls गर्दछ । राजस्व मान्यताका लागि निम्न पाँच चरण मोडेल फ्रेमवर्क अनुसरण गर्न आवश्यक छ :

- ग्राहकसंग गरिएको सम्झौताको पहिचान
- सम्भौतामा गरिएको प्रदर्शन दायित्वहरूको पहिचान
- कारोवार मुल्यको निर्धारण
- सम्झौताको प्रदर्शन दायित्वलाई लेनदेन मुल्यको बाडफाड
- आम्दानीको पहिचान, जब इकाईले प्रदर्शन दायित्व पुरा गर्दछ ।

नयाँ मान १ जनवरी २०१८ देखि प्रभावकारी हुनेछ र प्रारम्भिक लागू पनि गर्न सकिनेछ । व्यवस्थापनले IFRS 15 ले वित्तीय विवरणमा पार्ने सम्भावित प्रभावको आकलन गर्दैछ ।

IFRS 15 ग्राहकहरूसंग गरिएको समभौताबाट हुने आम्दानी अहिलेसम्म नेपालको लेखामान बोर्डले अपनाएको छैन ।

२.१०.३ IFRS 16 पट्टा (Leases)

IFRS 16 पट्टा (lease), १ जनवरी २०१९ मा वा त्यस पछाडिको वार्षिक समयावधिको लागि प्रभावकारी छ । IFRS 16 पट्टा नयाँ लेखामान हो जसले IAS 17 पट्टा र IFRIC 4 "एक व्यवस्थाले लीज समावेश गर्छ कि भनेर निर्धारण गर्ने" लाई प्रतिस्थापन (replace) गर्दछ । नयाँ प्रणालीले पट्टा लेखाको लागि operating वा finance लीजहरू बीचको भिन्नता हटाउँदछ र परिणम स्वरूप सबै लीजहरूलाई finance लीजको रूपमा लिइन्छ । छोटो अवधिको लीजहरू जस्तैः १२ महिना भन्दा कम अवधिका र कम मुल्य सम्पत्तिहरूको लीजहरू (उदाहरणका लागि मोबाइल फोन वा ल्यापटप) बाहेक सबै लीजहरू वित्तीय स्थितिको विवरणमा मान्यता दिइनेछ । पट्टेदारले प्रयोग गर्न अधिकार भएका अन्तर्निहित (underlying) पट्टे सम्पत्तिहरुलाई right-of –use assets मा र लीज भुक्तानी गर्ने दायित्वलाई पट्टा दायित्व अर्न्तगत पहिचान गर्न आवश्यक छ । यस परिवर्तनको दृष्टिकोणले अन्य संस्थाहरूको र एक पट्टेदारको सम्पत्ति र दायित्वहरूको अधिक तुलनात्मक प्रतिनिधित्वको परिणाम प्रदान गर्दछ र यदि उक्त नोटमा खुलासा गरिएको छ भने पट्टेदारको financial leverage र capital employed को पारदर्शिता प्रदान गर्दछ । मानले पट्टेदारलाई कि त full retrospective वा modified retrospective transition approach छनौट गर्न अनुमति दिएको छ ।

अहिलेसम्म नेपालको लेखामान बोर्डले IFRS 16 लीज अपनाएको छैन ।

२.११ NFRS कार्यान्वयनको सीमितता (Limitation of NFRS Implementation)

जहां पर्याप्त रूपमा जानकारी उपलब्ध छैन वा विकास गर्न अव्यावहारिक छ, NFRS कार्यान्वयनमा त्यस्तो अपवादहरू सम्बन्धित नोटमा खुलासा गरिएको छ ।

३. प्रमुख लेखानीतिहरु

३.१ मापनका आधार

निम्म उल्लेखित अवस्थामा बाहेक कोषको वित्तिय विवरण ऐतिहासिक लागत अवधारणा (Historical cost basis) को आधार मा तयार गरिएको छ ।

- वित्तिय उपकरणहरू नाफा वा घाटा मार्फत उचित मूल्य (fair value) मापन गरिएको छ ।
- लगानी गरिएको सम्पत्ति फेयर मुल्य (fair value) मा मापन गरिएको छ ।
- शेयरमा आधारित नगद भुक्तानी व्यवस्थाको दायित्वहरू फेयर मुल्य (fair value) मा मापन गरिएको छ ।
- कर्मचारीको लागि व्यवस्था गरिएको परिभाषित लाभ दायित्व (Defined Benefit Obligation) तथा Long Service Leave लाई NAS 19 बमोजिम बजार मूल्यका आधारमा मापन गरिएको छ ।

३.२ वित्तीय विवरण एकीकृत गर्ने आधार

समूहको एकीकृत वित्तीय विवरण NFRS 10 अनुसार तयार गरिएको छ । एकीकृत वित्तीय विवरण कोष तथा सहायक कम्पनीको छुट्टाछुटै वित्तीय विवरणमा उल्लेख गरिएका प्रत्येक मूल शीर्षक अन्तर्गतका समान प्रकृतिका सम्पत्ति, दायित्व, जेथा, आम्दानी तथा खर्चहरू जोडी संयोजन गरिएको छ । साथै, कोष र सहायक कम्पनीबीच भएका अन्तर-कम्पनी कारोबारबाट सिर्जित सबै सम्पत्ति तथा दायित्व र आम्दानी तथा खर्चलाई पूर्ण रूपमा हटाईएको छ ।

३.२.१ व्यवसाय प्राप्ति र साख (Business Combination and Goodwill)

व्यवसाय प्राप्ति र साखको लेखाङ्कन NFRS 3 बमोजिम 'Acquisition Method' अनुसार गरिएको छ । उक्त Acquisition Method अन्तर्गतः

- नियन्त्रण प्राप्त गर्नेको पहिचान हुनुपर्छ
- नियन्त्रण प्राप्तिको मिति तय भएको हुनुपर्छ
- सम्पत्ति, दायित्व तथा Non - Controlling Interest को मापन हुनुपर्छ
- नियन्त्रण प्राप्त गर्दा का Goodwill (साख) वा Bargain Purchase बाट हुने लाभको मापन हुनुपर्छ

Acquisition Method अनुसारको लेखाङ्कनमा Goodwill को रकम Negative आएमा सो रकमलाई NFRS 3 बमोजिम व्यापार प्राप्ति गर्दाको लाभको रूपमा नाफा नोक्सान खातामा आम्दानी जनाउने गरिन्छ ।

३.२.२ नियन्त्रण नहुने स्वार्थ (Non-Controlling Interest)

नियन्त्रण नहुने स्वार्थ भन्नाले कुनै पनि सहायक कम्पनी समूहको भन्दा बाहिरको पक्षले प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा धारण गरेको हिस्सा (दामाशाही जेथा र नाफा नोक्सान हिस्सा) जनाउँछ । कम्पनीबाट नियन्त्रित शेयर स्वामित्वमा भएको परिवर्तनलाई जेथा भित्रको कारोबारको रूपमा दुवै पक्ष (समूह र नियन्त्रण नहुने स्वार्थ) को समायोजन गरी लेखाङ्कन गर्ने गरिएको छ ।

३.२.३ सहायक कम्पनीमा भएको लगानी

नागरिक लगानी कोषको सहायक कम्पनीको रूपमा नागरिक स्टक डिलर लिमिटेड रहेको छ । सो कम्पनीको प्रबन्ध पत्र अनुसार नागरिक लगानी कोषको ५१% को शेयर स्वामित्व रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा ४५.७१ प्रतिशत रहेको छ ।

प्रस्तुत गरिएको एकीकृत वित्तीय विवरणमा सहायक कम्पनीको वित्तीय विवरणलाई एकीकृत गरिएको छ । यसरी एकीकृत वित्तीय विवरणहरू तयार गर्दा कोष र सहायक कम्पनी बीच एक आपसमा भएका अन्तर कम्पनी कारोबारहरूलाई समायोजन गरिएको छैन ।

३.३ वित्तीय सम्पत्ति तथा वित्तीय दायित्व

कुनै करार तथा सम्झौता अन्तर्गत भविष्यमा नगद आप्रवाह हुने गरी गरिएको लगानी तथा अरू संस्थाका Equity शेयरमा गरिएको लगानीबाट सिर्जित सम्पत्तिलाई वित्तीय सम्पत्ति भनिन्छ । वित्तीय सम्पत्ति सामान्यतया अन्य सम्पत्ति भन्दा बढी तरल हुने गर्दछ । वित्तीय सम्पत्तिमा नगद तथा सोही प्रकृतिको नगद मौज्दात, बैंक ब्यालेन्स, माग तथा अल्प सूचनामा प्राप्त हुने रकम, ऋणपत्र तथा Equity शेयरमा गरिएको लगानी, Derivative उपकरणमा गरिएको लगानी, कर्जा लगानी आदि पर्दछन् ।

कुनै करार तथा सम्झौता अन्तर्गत भविष्यमा नगद भुक्तानी गरी वा अन्य कुनै वित्तीय सम्पत्ति हस्तान्तरण गरी निसर्ग हुने दायित्वलाई वित्तीय दायित्व भनिन्छ । वित्तीय दायित्वमा बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई बुझाउनु पर्ने रकम, Derivative दायित्व, निक्षेप, सापटी, जारी गरिएका ऋणपत्र आदि पर्दछन् ।

३.३.१ वित्तीय सम्पत्ति वा दायित्वको पहिचानको मिति

कुनै करार वा सम्झौता अन्तर्गत सिर्जित वित्तीय सम्पत्ति वा दायित्वको पहिचान सो करार वा सम्झौता भएकै मितिमा गरिन्छ । नियमित रूपमा खरिद बिक्री भई रहने वित्तीय सम्पत्तिको पहिचान उक्त खरिद बिक्री भएको मितिमा गरिएको छ ।

३.३.२ वित्तीय उपकरणको सुरुवाती पहिचान तथा मापन

प्रारम्भिक रुपमा मान्यता प्राप्त वित्तीय सम्पत्ति at amortized cost / FVTOCI को लेनदेन लागत यसको उचित मूल्यको साथ समायोजित गरिन्छ । साथै प्रारम्भिक रुपमा मान्यता प्राप्त वित्तीय सम्पत्ति at FVTPL को लेनदेन लागतहरूलाई मुनाफा वा घाटाको विवरणमा मान्यता दिइन्छ ।

वित्तीय सम्पत्तिको लेखा ड्रुट (खरिद बिक्री भएको) मिति वा सम्झौताको मितिमा गरिन्छ । यदि सम्झौताको मिति लागू गरिएमा पुनर्मूल्यांकन उचित मूल्य समायोजन खाता प्रयोग गरेर गरिन्छ । संस्थानले सबै लगानीहरूमा ट्रेड मिति वा सम्झौता मिति लागू गर्नुपर्दछ । rolgt विधि लेखा नीतिको रुपमा रिपोर्ट गरिनु पर्दछ र लगातार रूपमा अपनाउनु पर्छ ।

३.३.३ वित्तीय सम्पत्तिको वर्गीकरण तथा तत्पश्चात्को मापन

वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको पहिचान भईसके पश्चात् सो को मापन उक्त वित्तीय उपकरणको वर्गीकरणले निर्क्योल गर्ने गर्दछ । सुरूवातमा पहिचान गर्दा वित्तीय सम्पत्तिलाई निम्न दुई वर्गमा वर्गीकरण गरिएको छः

- Amortized Cost मा मापन गरिएका वित्तीय सम्पत्ति
- बजार मूल्यमा (Fair Value) मापन गरिएका वित्तीय सम्पत्ति

उक्त वर्गीकरण तथा तत्पश्चात्को मापन निम्न दुई मापदण्डहरूको आधारमा गरिन्छः

- वित्तीय सम्पत्तिलाई व्यवस्थापन गर्न अपनाईएको व्यावसायिक मोडेल (Business Model)
- वित्तीय सम्पत्तिबाट प्राप्त हुने नगद प्रवाहको प्रकृति (Contractual cashflows' characteristics test)

३.३.३.१ Amortized Cost मा मापन गरिएका वित्तीय सम्पत्ति

निम्न लिखित दुवै मापदण्डहरू पुरा हुँदाको अवस्थामा वित्तीय सम्पत्तिलाई 'Amortized Cost' मा वर्गीकरण गरी मापन गरिन्छः

१. Business Model परीक्षणः-

कुनै वित्तीय सम्पत्ति प्राप्ति गर्दा सोलाई पुरै करार अवधि सम्मै निसर्ग नगरी धारण गरी करार अनुसार नगद प्रवाह सङ्कलन गर्ने उद्देश्य भएको ।

२. नगद प्रवाहको प्रकृति र विशेषताको परीक्षण

सम्झौता गरिएको शर्त नामामा उल्लेख गरे बमोजिम तोकिएको मितिमा साँवा तथा त्यसमा पाकेको ब्याजको भुक्तानीको लागि मात्र नगद प्रवाह हुने ।

यस परीक्षणको लागि ब्याज भन्नाले तोकिएको अवधिको वक्यौता साँवामा निहित Credit Risk र सो को Time Value of Money को लागि भुक्तानी हुने ब्याजलाई मात्र बुझिन्छ । Fair Value Through Profit or Loss (FVTPL) मा वर्गीकरण गरिएका बाहेक, उपरोक्त दुवै मापदण्ड पुरा गर्ने सबै ऋणपत्र उपकरणहरूलाई (Debt Instrument) समायोजित ब्याज दर (Effective Interest Rate) को आधारमा Amortized Cost मा वर्गीकरण गरी मापन गरिएको छ ।

३.३.३.२ बजार मूल्यमा (Fair value) मापन गरिएका वित्तीय सम्पत्ति

Amortized Cost मा मापन गरिएका बाहेकका वित्तीय सम्पत्तिहरू बजार मूल्यमा वर्गीकरण तथा मापन गरिन्छन् । बजार मूल्य भित्र निम्न दुई उपवर्ग रहेका छन्:

१. नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय सम्पत्ति (Fair Value through Profit or Loss),
२. अन्य विस्तृत आयमा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय सम्पत्ति (Fair Value through Other Comprehensive Income)

नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय सम्पत्तिहरूलाई उक्त सम्पत्ति प्राप्ति गर्दाको समयमा नै छोटो समयमा खरिद बिक्री गरी नाफा गर्दै जाने भन्ने उद्देश्यले प्राप्ति गरिएको हुन्छ । तसर्थ, नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय सम्पत्तिहरूको आवधिक मूल्याङ्कन गरिन्छ तथा यसरी मूल्याङ्कन गर्दा हुने फाईदा वा घाटालाई नाफा नोक्सान खातामा देखाईन्छ ।

३.३.३.३ अन्य विस्तृत आयमा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिको Equity शेयरमा लगानी भई सिर्जीत वित्तीय सम्पत्ति (FVTOCI)

छोटो समयमा खरिद बिक्री गरी फाईदा आर्जन गर्ने उद्देश्य राखी लगानी गरिएको बाहेक Equity शेयरमा गरिएका लगानीलाई अन्य विस्तृत आयमा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय सम्पत्तिमा वर्गीकरण र मापन गरिएको छ । यो वर्गमा वर्गीकरण गर्दा सो निर्णय अपरिवर्तनिय हुने गर्छ । यो वर्गमा वर्गीकृत Equity शेयरमा लगानी भएको वित्तीय सम्पत्तिबाट आर्जन हुने लाभांश आम्दानी सो पाकेको वर्ष नाफा नोक्सान खातामा देखाउने गरिन्छ ।

यस्ता वित्तीय सम्पत्तिको आवधिक पुनरमूल्याङ्कन गर्दा बजार मूल्यमा भएको परिवर्तनले हुने फाईदा वा घाटालाई अन्य विस्तृत आयमा देखाई जेथा (Equity) मा भएको परिवर्तन सम्बन्धीको विवरणमा प्रस्तुत गर्ने गरिएको हुन्छ । उक्त वित्तीय सम्पत्ति निसर्ग गर्दा हुने सञ्चित नाफालाई Equity मा भएको परिवर्तन सम्बन्धीको विवरणबाट सोझै सञ्चित मुनाफामा रकमान्तर गरिन्छ तथापी सो नाफाको कारणले उत्पन्न हुने कर्मचारी बोनस तथा करको खर्चलाई नाफा नोक्सान खातामा नै देखाइएको छ ।

३.३.४ वित्तीय दायित्वको वर्गीकरण तथा मापन

वित्तीय दायित्वहरूलाई निम्न दुई वर्गमा वर्गीकरण गरिएको छ:

नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय दायित्व (Fair Value through Profit or Loss)

Amortized Cost मा वर्गीकृत वित्तीय दायित्व

३.३.४.१ नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय दायित्व (FVTPL)

नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय दायित्वहरूलाई उक्त दायित्व सिर्जना हुँदा छोटो समयमा खरीद बिक्री गरी नाफा गर्दै जाने भन्ने उद्देश्यले सिर्जित भएको हुन्छ । तसर्थ, नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय दायित्वहरूको आवधिक मूल्याङ्कन गरिन्छ तथा यसरी मूल्याङ्कन गर्दा हुने फाईदा वा घाटालाई नाफा नोक्सान खातामा देखाईन्छ । प्रस्तुत वित्तीय प्रतिवेदनमा नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका कुनै पनि वित्तीय दायित्व रहेको छैन ।

३.३.४.२ Amortized Cost मा मापन गरिएका वित्तीय दायित्व

नाफा नोक्सान खातामा बजार मूल्य समायोजन हुने प्रकृतिका वित्तीय दायित्व बाहेक अन्य सबै वित्तीय दायित्वलाई Amortized Cost मा वर्गीकृत गरिएको छ । यस्ता Amortized Cost मा वर्गीकृत वित्तीय दायित्वलाई दायित्व सिर्जना हुँदा लागेको खर्च वा लागतलाई समायोजन गरी निकालिएको समायोजित ब्याजदरका आधारमा मापन तथा लेखाङ्कन गरिन्छ । सो वित्तीय दायित्वको परिशोधन खर्च तथा दायित्व निसर्ग हुँदाको समयको फाईदा वा घाटालाई नाफा नोक्सान खातामा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

३.३.५ वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको निसर्ग

३.३.५.१ वित्तीय सम्पत्तिको निसर्ग

निम्न उल्लिखित कुनै पनि अवस्थामा कोषको वित्तीय सम्पत्ति पूर्ण वा आंशिक रुपमा निसर्ग भएको स्थिति हुन आउँछः

- सम्झौता अनुसारको नगद प्रवाहमा भएको अधिकार समाप्त हुँदा
- सम्झौता अनुसारको नगद प्रवाहमा भएको अधिकार हस्तान्तरण गरिएमा सो सँग जोडिएको सम्पूर्ण जोखिम तथा प्रतिफल पनि हस्तान्तरण हुँदा

यसरी निसर्ग भएको वित्तीय सम्पत्ति निसर्ग हुँदा रहेको किताबी मूल्य र सो निसर्गबाट प्राप्त मूल्य तथा सो सँग सम्बन्धित अन्य विस्तृत नाफा नोक्सान खातामा रहेको सञ्चित फाईदा वा घाटाको योगमा फरक भएमा सो फरक रकमलाई नाफा नोक्सान खातामा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

३.३.५.२ वित्तीय दायित्वको निसर्ग

कुनै वित्तीय दायित्वसँग जोडिएको दायित्वहरू समाप्त भएको अवस्थामा सो दायित्व निसर्ग भएको मानिन्छ । यसरी निसर्ग हुँदा उक्त वित्तीय दायित्वको किताबी मूल्य र निसर्ग हुँदा तिरेको मूल्यमा हुने फरकलाई नाफा नोक्सान खातामा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

३.३.६ बजार मूल्यको निर्धारण (Determination या Fair Value)

बजारमा सहभागी व्यक्तिहरू बीचको उचित कारोबारमा सम्पत्ति निसर्गमा प्राप्त हुने रकम वा दायित्व निसर्गमा भुक्तानी गर्नुपर्ने रकम वा बजार अभाव भएको अवस्थामा आफ्नो पहुँच भएको सबैभन्दा फाइदाजनक बजारको मूल्य नै फेयर मूल्य हो । दायित्वको फेयर मूल्यले यसको गैर-प्रदर्शन जोखिम प्रतिबिम्बित गर्दछ ।

फेयर मूल्य निम्न पदानुक्रम (Hierarchy) अनुसार निर्धारण गरिन्छः

तह १ फेयर मूल्य मापन सक्रिय बजारमा हुने उस्तै (identical) सम्पति वा दायित्वको असमायोजित सूचिकृत मूल्य (unadjusted quoted price) लाई मानिन्छ ।

तह २ फेयर मूल्य मापन सक्रिय बजारमा हुने समान (similar) उपकरणको सूचिकृत मूल्य वा निक्रिय बजारमा हुने समान (similar) उपकरणको मूल्य पहिचान तथा प्रयोग गरी उपयुक्त मूल्यांकन विधिहरू अबलम्बन गरी फेयर मूल्यको निर्धारण गर्नु हो ।

तह ३ वित्तीय उपकरणको फेयर मूल्य मापन observable market data मा आधारित हुदैनन् ।

३.३.७ हानी/नोक्सानी (Impairment)

३.३.७.१ वित्तीय सम्पत्तिमा हुने नोक्सानी

कोषले वित्तीय विवरण बनाउँदा कुनै पनि वित्तीय सम्पत्तिमा नोक्सान भए नभएको बारे प्रमाण सहित आङ्कलन गर्ने गरेको हुन्छ । उक्त प्रमाणले त्यस्तो सम्पत्तिबाट भविष्यमा प्राप्त हुने नगद प्रवाहलाई नकारात्मक असर गरेको दर्शाएमा सो वित्तीय सम्पत्ति नोक्सान भएको ठहर गरी त्यसमा नोक्सानी व्यवस्था गर्ने गरिएको हुन्छ । यस्तो नोक्सानी रहेको छ भन्ने अवस्थाको आङ्कलन कुनै एक प्रमाणबाट मात्र नभई प्रमाणहरूको सामुहिक आङ्कलनबाट पनि गर्नुपर्ने हुन्छ । यस्तो नोक्सानी व्यवस्था उजागर गर्ने केही प्रमाणहरू यस प्रकार रहेका छन्:

- खराब वित्तीय अवस्था
- सम्झौताका सर्तहरूको उल्लङ्घन गरेको जस्तै ब्याज तथा साँवा भुक्तानीमा अनियमितता
- ऋणी टाट पल्टिन सक्ने सम्भावना रहेको
- वित्तीय सम्पत्तिबाट सुरूवातमा भविष्यमा प्राप्त हुन सक्ने भनी आङ्कलन गरिएको नगद प्रवाह भन्दा हाल गरिएको आङ्कलन कम भएमा

३.३.७.२ नोक्सानी व्यवस्था/ नोक्सानी व्यवस्था फिर्ता तथा अपलेखन

वित्तीय सम्पत्तिको नोक्सानी NAS-39 मा तोकिए बमोजिम 'Incurred Loss Model' वा NFRS-9 अनुसार 'Expected Credit Loss Method' बाट गरिन्छ । Incurred Loss Model अर्न्तगत वित्तीय सम्पत्तिको नोक्सानी यदि हानी र नोक्सानीको वस्तुगत प्रमाण छ भने मात्र गरिन्छ (अर्थातःभविष्यमा हुने घटनाहरूको परिणाम स्वरूप हुने आपेक्षित नोक्सानी कति नै हुने सम्भावना भएता पनि पहिचान गरिदैन) । त्यस्तैगरी Expected Loss Model अर्न्तगत आपेक्षित नोक्सानीको वास्तविक पूर्वनिर्धारितको (actual default) लागि पर्खनु भन्दा अगाडी नै निर्धारित गरिन्छ । ECL अनुमानहरु पक्षपातहीन, सम्भावना भारित छन् र यसले विगतका घटनाहरु, वर्तमान सर्तहरु, र भविष्यको आर्थिक अवस्थाको पूर्वानुमानबारे समर्थन योग्य जानकारी समावेश पनि गर्दछ ।

सामान्य दृष्टिकोण अन्तर्गत, NFRS 9 ले अपेक्षित क्रेडिट नोक्सानी र मान्यता प्राप्त ब्याज आय मापन गर्न तीन चरण दृष्टिकोण स्वीकार्दछ ।

पहिलो तह, प्रारम्भिक मान्यताको तुलनामा वित्तीय उपकरणहरुको कर्जा जोखिममा नगण्य (insignificant) वृद्धि हुन्छ भने १२ महिना भित्रहुने पूर्वनिर्धारित घटनाहरुको सम्भाव्यतासँग सम्बन्धित १२ महिनाको अपेक्षित नोक्सानीको व्यवस्था गर्न आवश्यक छ । १२ महिना भन्दा कमको बाँकी अवधिका वित्तीय सम्पत्तिहरुको हकमा पूर्वनिर्धारित सम्भावना (Probability of Default)ती वित्तीय सम्पत्तिहरुको बाँकी रहेको अवधिको आधारमा गणना गरिन्छ । साथै, वित्तीय सम्पत्तिहरूको व्याज अपेक्षित कर्जा नोक्सानी समायोजन गर्नु अघिको मूल्यमा गणना गरिन्छ ।

दोस्रो तह, प्रारम्भिक मान्यताको तुलनामा वित्तीय उपकरणहरुको कर्जा जोखिममा गण्य (significant) वृद्धि हुन्छ भने वित्तीय उपकरणहरूको उपयोगी आयसम्म हुने पूर्वनिर्धारित घटनाहरुको सम्भाव्यतासँग सम्बन्धित जीवन भरिको अपेक्षित कर्जा नोक्सानीको (Lifetime ECL) व्यवस्था गर्न आवश्यक छ । साथै, वित्तीय सम्पत्तिहरूको व्याज अपेक्षित कर्जा नोक्सानी समायोजन गर्नु अघिको मूल्यमा गणना गरिन्छ ।

तेस्रो तह, पूर्वनिर्धारित वित्तीय उपकरण र credit impaired सम्पत्तिहरूको खरिद यस तह अर्न्तगत पर्दछन । यी वित्तीय उपकरणहरूमा वित्तीय उपकरणहरूको उपयोग समय भरी हुने अपेक्षित हानी⁄नोक्सानी पहिचान गरिन्छ । थप, वित्तीय उपकरणहरूको परिषोधित मूल्यमा हानी⁄नोक्सानी घटाएर आएको खुद मूल्यमा ब्याज आम्दानी गणना गर्दछ ।

व्यवस्थापनले अझै पनि आफ्नो वित्तीय विवरणमा Expected Credit Loss (ECL) model लागू गर्दा हुने सम्भावित प्रभावको आकलन गर्दैछ ।

३.३.७.३ सहुलियत ब्याजमा कर्मचारीलाई प्रवाहित कर्जा र सापटी

कोषले आफ्समना कर्मचारीहरूलाई कर्मचारी सेवा विनियमावलीको प्रावधान भित्र रही सामाजिक सापटिमा सहुलियत ब्याजदर (१.५ प्रतिशत) मा सापटि प्रवाह गर्ने गरेको छ । कर्मचारीबाट कर्जाको भुक्तानी बापत भविष्यमा प्राप्त हुने नगद प्रवाहलाई सोही प्रकृतिका कर्जाको बजारमा प्रचलित ब्याजदर (९ प्रतिशत) ले Discounting गरी सो कर्जाको Fair Value निर्धारण गरिन्छ । कर्जाको शुरूवाती किताबी मूल्य तथा Fair Value को फरकलाई कर्मचारी सुविधाको रूपमा र बाँकी रकमलाई वित्तीय सम्पत्तिको रूपमा Amortised Cost मा मापन गर्ने गरी लेखाङ्कन गरिएको छ । कर्मचारीलाई प्रवाहित कर्जासँग सम्बन्धित कर्मचारी सुविधालाई उक्त कर्जाको कर्जा अवधिमा परिशोधन गरी खर्च लेख्ने गरिन्छ । सो कर्जाको Fair value समायोजित ब्याज दर अनुसार हुने ब्याज आम्दानीको फरकलाई परिशोधन खर्चको रूपमा उक्त अग्रिम भुक्तानी भएको कर्मचारी सुविधाबाट परिशोधन गर्दै लेखाङ्कन गरिएको छ ।

३.३.८ Amortized Cost को मापन

कुनै वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको Amortized Cost को रूपमा सो को सुरूवाती किताबी मूल्यमा साँवा भुक्तानीको रकम, संचित परिशोधन खर्च तथा संचित नोक्सानी व्यवस्थाको रकम समायोजन गरे पछिको रकमलाई जनाइन्छ । कुनै पनि वित्तीय सम्पत्तिबाट भविष्यमा प्राप्त हुने वा वित्तीय दायित्वको लागि भविष्यमा भुक्तानी हुने रकमलाई Discount गर्दा हुन आउने मूल्य सो वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको आजको किताबी मूल्य बराबर हुन्छ भने, यसरी भविष्यमा प्राप्त हुने वा भुक्तानी हुने रकमलाई Discount गर्न प्रयोग भएको उक्त ब्याज दरलाई समायोजित ब्याजदर भनिन्छ । कोषले समायोजित ब्याज दरका आधारमा वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वको Amortized Cost मापन गर्ने गरेको छ ।

३.४ सम्पत्ति र उपकरण (Property and Equipment)

३.४.१ पहिचान तथा मापन (Measurement and Recognition)

कोषलाई स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरणको उपयोगबाट भविष्यमा अवश्यम्भावी आर्थिक लाभ हुने सम्भावना रहेको तथा सो स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरणको लागत मापन गर्न सकिएको अवस्थामा मात्र त्यस्ता स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरणको पहिचान गर्ने गर्छ ।

सम्पत्ति तथा उपकरणको प्रारम्भिक मापन लागतमा गरिन्छ । लागतमा खरिद मूल्य तथा प्रत्यक्ष खर्चहरू र भविष्यमा सो सम्पत्ति नष्ट गर्ने वा हटाउने अपरिहार्य अनुमानित खर्चको वर्तमान रकम पर्दछन् । सम्पत्तिमा पछि गरिएका खर्चहरूले भविष्यमा प्राप्त हुने आयमा वृद्धि हुने भएमा उक्त खर्चलाई पूँजिकरण गरिन्छ । निरन्तर हुने साधारण मर्मत खर्चहरू नाफा वा नोक्सान हिसाबमा लेखाङ्कन गरिन्छ । फरक आयु हुने सम्पत्तिका मुख्य भागहरूलाई फरक रूपमा पहिचान गरी लेखाङ्कन गरिन्छ र सोही अनुसार ह्रासकट्टी गरिन्छ । सम्पत्तिहरूको अवशिष्ट मूल्य (salvage value), उपयोगी आयु तथा ह्रासकट्टी तरिका हरेक आर्थिक वर्षमा पुनः विचार गरिन्छ र अघिल्लो अनुमान भन्दा फरक परेमा बाँकी अवधिमा समायोजन गर्ने गरी फरकको असर वित्तीय विवरणमा प्रदान गरिन्छ । नागरिक लगानी कोषको नीतिको आधारमा वर्षमा ने.रू ५,००० सम्मको सम्पती खरिदलाई उनीहरूको उपयोगी जीवनको पर्वाह नगरी खर्च लेखिन्छ ।

नागरिक लगानी कोषको स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरणलाई लागत (Cost Model) मा लेखाङ्कन तथा प्रस्तुत गर्ने लेखा नीति रहेको छ । यस Model अनुसार स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरणलाई सोको ऐतिहासिक लागतबाट सञ्चित ह्रासकट्टी तथा सञ्चित क्षयिक हानी/नोक्सानीलाई घटाएर प्रस्तुत गर्ने गरिन्छ । नागरिक लगानी कोषले जग्गा बाहेक सम्पूर्ण सम्पत्ति र उपकरणहरूको वर्गको लागि लागत मोडेल अपनाएको छ ।

नागरिक लगानी कोषले कित्ता नं. २२४, ४०, २५४ र १४६ को जग्गालाई पुनरमूल्याङ्कन Model अपनाएको छ । ती जग्गाको फेयर मूल्य रू.१,२०८,७९१,४४० र पुनर्मुल्यांकन रिर्जव (Revaluation reserve) रू.४४२,७४६,९८० भएको पाइयो ।

३.४.२ ह्रास कट्टी

कोषले स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरण उपयोगको लागि उपलब्ध भएपछि निसर्ग हुने समय सम्मको अवधिमा ह्रासकट्टी गर्ने गरेको छ । अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक, कोषले स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरणलाई सोको अनुमानित प्रयोग अवधिको आधारमा समदर ह्रास कट्टी प्रणाली (Straight Line Method) अनुसार ह्रासकट्टी गर्ने गरेको छ । कोषको विभिन्न प्रकृतिका स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरणको अनुमानित उपयोग अवधि निम्न बमोजिम छ ।

सम्पत्तिको प्रकृति	उपयोगी जीवन (वर्ष)
फर्नीचर एण्ड फिक्सचर	५
कार्यालय उपकरण	५
सवारी साधन	१०
भवन	१०

३.४.३ निर्सग (Derecognition)

स्थिर सम्पत्ति तथा कार्यालय उपकरण बिक्री गरिएमा अथवा सो को प्रयोगबाट भविष्यमा कुनै पनि आर्थिक लाभ लिन नसकिने अवस्था आङ्कलन भएमा, सो सम्पत्तिको किताबी मूल्यलाई निसर्ग गर्ने गरिन्छ । यसरी निसर्ग गरिदा सोमा हुने फाईदा वा घाटालाई नाफा नोक्सान खातामा प्रस्तुत गरिन्छ ।

३.४.४ अभौतिक सम्पत्ति (Intangible Assets)

अभौतिक सम्पत्तिको लेखाङ्कनको लागि नागरिक लगानी कोषले NAS 38 को प्रावधानलाई अपनाएको छ । नागरिक लगानी कोषले तल उल्लिखित अवस्थामा मात्र अभौतिक सम्पत्तिको पहिचान गरी लेखाङ्कन गर्ने गरेको छ ।

- लागतको मापन गर्न सकिने भएमा
- विगतका घटनाक्रमले सो अभौतिक सम्पत्ति माथि कोषको नियन्त्रण भएमा
- भविष्यमा सो अभौतिक सम्पत्तिबाट कोषले आर्थिक लाभ लिन सक्ने भएमा

प्रस्तुत वित्तीय विवरणमा कम्प्युटर सफ्टवेयर मात्र एक अभौतिक सम्पत्ति रहेको छ ।

३.४.४.१ कम्प्युटर सफ्टवेयर

कम्प्युटर सफ्टवेयरलाई सोको लागतबाट सञ्चित क्षय नोक्सानी तथा सञ्चित परिशोधन खर्च घटाएर प्रस्तुत गरिन्छ । आन्तरिक रूपमा बनाइएका कम्प्युटर सफ्टवेयरको लागत गणना गर्दा सो बनाउन लागेको सम्पूर्ण प्रत्यक्ष खर्चलाई पनि समावेश गरिन्छ र सो सम्पत्तिको अनुमानित उपयोग अवधिमा परिशोधन (Amortization) गरिन्छ ।

३.५ आयकर

कोषले आयकर लेखाङ्कन NAS 12 – Income Tax को प्रावधान बमोजिम गर्ने गरेको छ । आयकर खर्चमा यस वर्षको कर, स्थगन कर तथा विगत वर्षको कुनै थप कर दायित्व आएमा सो समेत समावेश गरिन्छ । जेथा (Equity) मा भएको परिवर्तन सम्बन्धीको विवरण तथा अन्य विस्तृत नाफा नोक्सान खातामा प्रस्तुत हुने कारोबारमा सृजित स्थगन करलाई अन्य विस्तृत नाफा नोक्सान खातामै प्रस्तुत गरिएको छ ।

३.५.१ चालु कर

चालु आयकर दायित्व भन्नाले चालु आर्थिक वर्षमा गरिएको मुनाफाबाट आन्तरिक राजश्व विभागलाई तिर्नुपर्ने आयकर रकम हो । आयकर गणना गर्ने प्रयोजनका लागि उपयोग हुने करका दर (तथा कर सम्बन्धी कानून) वासलात मितिमा लागु भएका दर हुन् । सोही अनुरूप चालु आयकरको गणना गर्दा आयकर ऐन २०५८ (संशोधन सहित) मा गरिएको व्यवस्था बमोजिम यस वर्षको नाफालाई आधार मानी गणना गरिन्छ ।

३.५.२ स्थगन कर

सम्पत्ति तथा दायित्वहरूबाट सिर्जित हुने वित्तीय विवरणमा गणना गरिएको रकम तथा आयकर ऐनका हिसाबले गणना गरिएको रकममा हुने भिन्नताबाट सिर्जित हुने स्थगन कर सम्पत्ति (वा स्थगन कर दायित्व) लाई वित्तीय अवस्थाको विवरणमा लेखाङ्कन गरी प्रत्येक वर्ष यस्तो स्थगन कर सम्पत्ति (वा दायित्वमा) हुने परिवर्तनलाई नाफा नोक्सान हिसाबमा स्थगन कर आय (वा स्थगन कर खर्च) को रूपमा लेखाङ्कन गरिन्छ । स्थगन कर सम्पत्तिलाई भविष्यमा हुने करयोग्य आयमा दावी गर्न सकिने पर्याप्त विश्वसनीय आधार नभएसम्म सम्पत्तिको रूपमा पहिचान गरिदैन ।

३.६ व्यवस्था, आकस्मिक सम्पत्ति/ दायित्व (Provisions, Contingent assets/liabilities)

विगतमा भएका घटनाहरूको कारण नागरिक लगानी कोषको वर्तमान कानुनी तथा निर्मित दायित्व छ र जसको सजिलै अनुमान लगाउन सकिन्छ र दायित्व राफसाफ गर्न आर्थिक लाभ बाहिरिन्छ भन्ने सम्भावना हुन्छ भने ती दायित्वहरूका निम्ती व्यवस्था लेखाङ्कन गरिन्छ ।

आकस्मिक दायित्वको खुलासा जब सम्भावित दायित्व वा वर्तमान दायित्व छ वा हुन सक्छ तर सम्भवतः स्रोतहरु बाहिरिने आवश्यकता नरहेको अवस्थामा गरिन्छ । साथै यदि सम्भावित दायित्व वा वर्तमान दायित्व छ जसको बारेमा स्रोतको बाहिरिने सम्भावना टाढा (remote) छ भने पनि कुनै प्रावधान वा खुलासा गरिदैन ।

Onerous सम्झौता व्यवस्थाको लेखाङ्कन त्यस बखत गरिन्छ जब नागरिक लगानी कोषले सम्झौताबाट प्राप्त गर्ने लाभभन्दा सम्झौता पालना गर्न लाग्ने (अर्थातः रोक्न नसकिने खर्च) बढी हुन्छ ।

कोषले सम्भावित दायित्वहरूको पहिचान तथा लेखाङ्कन NAS 37 – Provisions, Contigent liabilities & Contingent Assets को प्रावधान बमोजिम गर्ने गरेको छ ।

३.७ आम्दानीको पहिचान (Revenue Recognition)

अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक, कोषले आम्दानीलाई NAS 18 – Revenue को प्रावधान बमोजिम पहिचान, मापन तथा लेखाङ्कन गर्ने गरेको छ । नागरिक लगानी कोषको आम्दानीहरू निम्न बमोजिम छन्:

३.७.१ व्यवस्थापन शुल्क

व्यवस्थापन शुल्क नागरिक लगानी कोष नीतिअनुसार मापन गरिएको छ । व्यवस्थापन शुल्क नागरिक लगानी कोषको लागि आम्दानीको एक प्रमुख स्रोत हो । यो शुल्क नागरिक लगानी कोषले व्यवस्थापन गर्ने सबै योजनाहरूबाट लिइन्छ । वर्षको कुल व्यवस्थापन शुल्क रू.९१०,०४६,१०१.४८ छ, जुन कुल आम्दानीको ८२.३२% रहेको छ ।

व्यवस्थापन शुल्क निम्न अनुसार हिसाब गरिएको छ :

योजना	गणना		व्यवस्थापन शुल्क
सशस्त्र प्रहरी बीमा कोष	बीमा कोष मौज्दात	१७८,६२२,४५४	८९३,११२.२७
	कुल आम्दानी	१९,९०६,९००	
	व्यवस्थापन शुल्क कोषको ०.५% भन्दा कम वा कुल आम्दानीको २०%		
नेपाल प्रहरी बीमा कोष	बीमा कोष मौज्दात	४०१,७१६,५३६	२,००८,५८२.६८
	कुल आम्दानी	३६,५८३,८५७	
	व्यवस्थापन शुल्क कोषको ०.५%भन्दा कम वा कुल आम्दानीको २०%		
निजामती कर्मचारी बीमा कोष	बीमा कोष मौज्दात	४,३४९,२४७,१५४	२१,७४६,२३५.७७
	कुल आम्दानी	४१४,३१८,१५१	
	व्यवस्थापन शुल्क कोषको ०.५% भन्दा कम वा कुल आम्दानीको २०%		
शिक्षक बीमा कोष	बीमा कोष मौज्दात	३,५२४,८८२,८५८	१७,६२४,४१४.३८
	कुल आम्दानी	२६८,७९२,४५९	
	व्यवस्थापन शुल्क कोषको ०.५% भन्दा कम वा कुल आम्दानीको २०%		
NARC बीमा कोष	बीमा कोष मौज्दात	८२,५४२,६४०	७८९,३३५.९०
	कुल आम्दानी	८,४१७,५५५	
	व्यवस्थापन शुल्क कोषको ०.५% भन्दा कम वा कुल आम्दानीको २०%		
सैनिक सेना बीमा कोष	बीमाकोष मौज्दात	१,५३१,२०४,८६४	७,६५६,०२४.३२
	कुल आम्दानी	१२७,३६६,२७२	
	व्यवस्थापन शुल्क कोषको ०.५% भन्दा कम वा कुल आम्दानीको २०%		
उपदान कोष	कोष मौज्दात	२१,३२२,३५४,७८६	२१३,२२३,५४७.८६
	कुल आम्दानी	१,९६३,२६१,४१६	
	व्यवस्थापन शुल्क कोषको १% भन्दा कम वा कुल आम्दानीको २०%		
नागरिक एकांक योजना	कुल सम्पत्ति	२,१५७,५५४,४७१	२९,५४५,३५३
	कुलदायित्व	१८७,८६४,२७३	
	नेट सम्पत्ति	१,९६९,६९०,१९८	
	व्यवस्थापन शुल्क नेट सम्पत्तिको १.५%		
लगानीकर्ता हिसाब योजना	कोष मौज्दात	५,७८४,५१६,५१७	५७,८४५,१६५
	कुल आम्दानी	४६६,५०९,३५८	
	व्यवस्थापन शुल्क कोषको १% भन्दा कम वा कुल आम्दानीको २०%		
NID बीमा	कोष मौज्दात	४६,७४३,६२७	२३३,७१८
	कुल आम्दानी	३,५८९,३६३	
	व्यवस्थापन शुल्क कोषको ०.५% भन्दा कम वा कुल आम्दानीको २०%		
कर्मचारी बचत बृद्धी अवकाश कोष	कुल सम्पत्ति	११९,५१७,६८९,६७१	५५८,४८०,६१२
	कुल दायित्व	७,८२१,५६७,२८८	
	नेट सम्पत्ति	१११,६९६,१२२,३८३	
	व्यवस्थापन शुल्क नेट सम्पत्तिको ०.५%		
जम्मा			९१०,०४६,१०१

३.८.२ ब्याज आन्दानी

कोषले कर्जामा प्राप्त हुने ब्याज आम्दानीलाई NAS 18-"Revenue" को प्रावधान बमोजिम प्रोदभावी (Accrual Basis of Accounting) पद्धतिका आधारमा लेखाङ्कन गर्ने गरेको छ । यसरी ब्याज आम्दानी जनाउँदा कोषले माथि उल्लिखित बुँदा २.३.१ को (ख) तथा (ग) अनुसार वैकल्पिक व्यवस्थालाई अवलम्बन गरेको छ ।

३.८.३ शुल्क र कमिशन

कर्जा सेवाबाट प्राप्त हुने शुल्क तथा कमिशन साधारणतया सम्बन्धित सेवा प्राप्त भइसकेपछि वा एक सार्थक कार्यको कार्यन्वयन भए पश्चात पछि मात्र आम्दानीमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

अन्यथा उल्लेख नभएको अवस्थामा शुल्क तथा कमिशन आयलाई सम्बन्धित सेवा प्रवाह भए पश्चात् तथा एक वर्षभन्दा बढि सेवा अवधि भएको अवस्थामा प्रोदभावी लेखाङ्कन विधि अनुसार लेखाङ्कन गरिन्छ ।

३.८.४ लाभांश आम्दानी

शेयर लगानीबाट प्राप्त हुने नगद लाभांश सो लाभांश प्राप्त हुने अधिकार स्थापित भएको मितिमा आयमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

बासिन्दा कम्पनीले घोषणा गरेको नगद लाभांशलाई श्रोतमा करकट्टी गरिए पश्चात् बाँकी रहेको खुद रकमका आधारमा लेखाङ्कन गरिन्छ । बासिन्दा सामुहिक लगानी कोष तथा गैर बासिन्दा कम्पनीबाट घोषित लाभांशलाई करकट्टी गरिएको रकम सहित कुल रकमका आधारमा लेखाङ्कन गरिन्छ र करकट्टी गरिएको रकमलाई कोषको संस्थागत कर दायित्व सँग समायोजन गर्न सकिने हदसम्म अग्रिम करको रूपमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।
बोनस शेयर घोषणा भई सो प्राप्त हुने अधिकार स्थापित भए तापनि आय आर्जन स्वरूप लेखाङ्कन गरिँदैन ।

३.८.५ खुद व्यापारिक आम्दानी

कोषले व्यापारिक लगानी तथा दायित्वमा हुने ब्याज, लाभांश, तथा बजार मूल्यको उतार चढावले हुने आम्दानी वा खर्चलाई यस शिर्षक अन्तर्गत प्रस्तुत गरेको छ ।

३.९ कर्मचारी सुविधा

कर्मचारीले कोषलाई प्रदान गरेको सेवा बापत कोषले कर्मचारीलाई प्रदान गर्ने सम्पूर्ण रकम तथा सेवा सुविधालाई कर्मचारी खर्च अन्तर्गत प्रस्तुत गरिन्छ । यस्तो खर्चलाई अल्पकालीन खर्च तथा दीर्घकालीन खर्चका रूपमा वर्गीकरण गर्न सकिन्छ । कर्मचारी खर्चको पहिचान, मापन तथा लेखाङ्कन NAS 19–"Employee Benefits" को प्रावधान बमोजिम गरिएको छ ।

३.९.१ अल्पकालिन प्रकृतिका कर्मचारीको सुविधा

तलब, भत्ता, बिदा वापतको रकम भुक्तानी, नाफामा आधारित बोनस तथा प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको १२ महिना भित्र भुक्तानी गरिने अन्य सुविधाहरू अल्पकालीन कर्मचारी खर्च अन्तर्गत पर्दछन् । यस प्रकृतिको खर्चको लेखाङ्कन कर्मचारीले सेवा प्रदान गरेकै अवधिमा गरिन्छ ।

३.९.२ दीर्घकालीन प्रकृतिका कर्मचारी खर्चहरु

संस्थाको नियम बमोजिम सेवाबाट निवृत्त भएपछि भुक्तानी हुने उपदान, सञ्चय कोष आदि तथा कर्मचारीले स्वेच्छिक रूपमा सेवाबाट निवृत्त हुने निर्णय गरेमा प्रदान गरिने निवृत्ति सुविधाहरू दीर्घकालीन कर्मचारी खर्च अन्तर्गत पर्दछन् ।

क) कर्मचारी बिदाको व्यवस्था

कोष तथा यसको सहायक कम्पनीको स्वीकृत विनियमावली बमोजिम कर्मचारीहरूलाई प्रदान गरिने बिदा वापतको क्षतिपूर्तिहरू कर्मचारी बिदा वापतको खर्चमा समावेश गरिन्छ । सञ्चय गर्न सकिने बिदाको हकमा कर्मचारीहरूले सेवा प्रदान गर्दै आएको कारण भविष्यमा उपयोग गर्न सकिने बिदाका दिनहरू वृद्धि भएमा तथा सञ्चय गर्न नसकिने बिदाहरूको हकमा कर्मचारीलाई बिदा वापतको रकम भुक्तानी दिएको अवस्थामा बिदा वापतको खर्चको लेखाङ्कन गरिन्छ । विदा वापतको दायित्वक गणना गर्दा कोषले Actuarial Valuation गराएको छ ।

ख) उपदान, बीमा लाभ तथा सञ्चय कोषको व्यवस्था

कोष तथा सहायक कम्पनीका कर्मचारीहरू सेवाबाट निवृत्त हुँदा प्रदान गर्ने गरी उपदान, बीमालाभ तथा सञ्चय कोषको व्यवस्था गरिएको छ । कोष तथा सहायक कम्पनीले नियमित रूपमा उपदान, सञ्चयकोष तथा बीमा लाभ वापतको दायित्वहरूको लागि व्यवस्था तथा दायित्व निसर्गका लागि रकम जम्मा गर्दै आईरहेको छ । उपदान वापतको दायित्वको गणना गर्दा कोषले Actuarial Valuation गराएको छ । बीमा लाभ तथा सञ्चय कोषको दायित्व गणना गर्दा पाकेको आधारमा (accrual basis) गरिएको छ ।

ग) कर्मचारी बोनसको व्यवस्था

कोषले बोनस नियमावली २०७५ को नियम ७ बमोजिम खुद नाफाको ५% का दरले हुन आउने रकम बराबर कर्मचारी बोनसको व्यवस्था गरेको छ ।

३.९.३ समाप्ति लाभ (Termination Benefit)

समाप्ति लाभहरू रोजगारदाता वा कर्मचारीद्वारा आफै स्वैच्छिक रोजगारी समाप्त गर्न स्वीकार गरेपछि पाउने सुविधाहरु हुन् । त्यस्ता सुविधाहरुको भुक्तानी गर्ने दायित्वलाई तब मात्र लेखाकंन गरिन्छ जब रो - 37 बमोजिम सम्बन्धित पुनर्गठन लागतलाई मान्यता दिन्छ ।

३.१० शेयर पूंजी, अग्रिमकल र कोषहरु

३.१०.१ शेयर पूंजी

शेयर पूँजीलाई चुक्ता मूल्यमा लेखाङ्कन गरिन्छ । कोषको शेयर नेपाल स्टक एक्स्चेन्जमा सूचिकृत रहेको छ । शेयरधनीहरूलाई वार्षिक साधारण सभामा मत राख्न सक्ने र पारित लाभांश पाउने अधिकार हुन्छ । कोषको साधारण शेयर बाहेक अन्य कुनै प्रकृतिका शेयर जस्तै अग्राधिकार शेयर, Convertible Instrument आदी रहेको छैन ।

नागरिक लगानी कोषको हालको शेयर स्वामित्व संरचना निम्नअनुसार छः

शेयरधनी	शेयर स्वामित्व	शेयर संख्या
नेपाल सरकार	१०%	१,६४०,७४१
राष्ट्रिय बीमा संस्थान	३१.५५%	५,१७६,५३७
नेपाल राष्ट्र बैंक	१३.३४%	२,१८८,७४८
बैंक र बीमा संस्था		
नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लिमिटेड	१०%	१,६४०,७४१
नेपाल लाईफ एण्ड जनरल ईन्सुरेन्स	४.४५%	७३०,१३०
प्रिमियर ईन्सुरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१.८९%	३१०,१००
नेपाल बैंक लिमिटेड	२.८६%	४६९,२५२
एशियन लाईफ ईन्सुरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.७५%	१२३,०५६
नेपाल लाईफ ईन्सुरेन्स	३.११%	५१०,२७०
एन.आई.सी एशिया बैंक लिमिटेड	१.२३%	२०१,८११
लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेसन (नेपाल) लि.	०.८२%	१३४,५४१
साधारण	२०%	३,२८१,४८२
जम्मा	**१००%**	**१६,४०७,४०९**

३.१०.२ अग्रिम कल

नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७ (संशोधन) को दफा ४ बमोजिम कोषको अधिकृत र जारी पूंजी रू.८ अर्ब र चुत्ता पूंजी रू.३ अर्ब कायम रहेको छ ।

हाल नेपाल सरकारले १० प्रतिशत शेयर नागरिक लगानी कोषमा ओगटेको छ । नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७ (संशोधित) बमोजिम रू.१६५,५१३,०४३।०० को अग्रिम शेयरको रूपमा हस्तान्तरण गरिएकोमा रू.२,९५,८७,१२९।०० फिर्ता गरी हाल रू.१३,५९,२५,९१४।०० छ ।

३.१०.३ जगेडा कोष

नागरिक लगानी कोषको ऐन, २०४७ को दफा ४० बमोजिम कोषको प्रत्येक आर्थिक वर्षको खुद नाफाबाट २०% रकम साधारण जगेडा कोषमा रकमान्तर गरिन्छ ।

३.१०.४ कर्मचारी कल्याण कोष

आर्थिक वर्ष ७६/७७ को लागि कर पछिको नाफाको ५ प्रतिशत कर्मचारी कल्याण कोषमा सारिएको छ। यो रकम संचालक समितिको निर्णय अनुसार रकमान्तर गरिएको छ। यसै गरी कर्मचारीलाई बोनस भुक्तानी पछि बांकी रकमको २० प्रतिशत रकम पनि यस कोषमा हस्तान्तरण गरिन्छ। अन्य ८० प्रतिशत रकम राष्ट्रिय स्तर कल्याण कोषमा हस्तान्तरण गरिएको छ।

३.१२ प्रति शेयर आय सहितको डाइलुटेड प्रति शेयर आम्दानी

नागरिक लगानी कोषले NAS 33 – Earnings Per Share को प्रावधान बमोजिम आधारभुत प्रति शेयर आम्दानी (Earnings Per Share) तथा डाइलुटेड प्रति शेयर आम्दानीको गणना गर्ने गरेको छ। नागरिक लगानी कोषले प्रस्तुत आर्थिक वर्षमा आर्जन गरेको खुद नाफालाई सो अवधिमा रहेको साधारण शेयरको भारित औसत संख्याबाट भाग गरी आधारभूत प्रति शेयर आम्दानी निकालिन्छ तथा डाइलुटेड प्रति शेयर आम्दानीको लागि साधारण शेयरको भारित औसत संख्या भविष्यमा साधारण शेयरमा परिणत हुन सक्ने गरी जारी गरिएको ऋणपत्र वा यस्ता वित्तीय उपकरणलाई समायोजन गरी निकालिन्छ। नागरिक लगानी कोषसँग भविष्यमा साधारण शेयरमा परिणत हुने कुनै पनि ऋणपत्र वा वित्तीय उपकरण रहेको छैन।

४. प्रष्टिकरण तथा थप जानकारी

४.१ जोखिम व्यवस्थापन

४.१.१ जोखिम व्यवस्थापन र लगानी मुल्यांकन समिति

जोखिम व्यवस्थापन र लगानी मुल्यांकन समिति संचालकहरूको स्वतन्त्र समिति हो। यसको जिम्मेवारी ट्रष्टको जोखिम व्यवस्थापन नीतिहरू र ट्रष्टको जोखिम प्रबन्ध फ्रेमवर्क संचालनको व्यवस्थापन गर्नु हो। जोखिम व्यवस्थापन र लगानी मुल्यांकन समिति (RMEC) को प्रारम्भीक जिम्मेवारी जोखिम नीतिहरूमा व्यवस्थापनको अनुगमन, निरन्तर परिवर्तन भइरहेका जोखिम प्रोफाइलको मुल्याकंन र ट्रष्टसंग सम्बन्धित जोखिम निर्धारण गर्नु हो। साथै, जोखिम व्यवस्थापन र लगानी मुल्याकंन सरोकारवालाहरूको विश्वास, सुरक्षा र प्रतिष्ठा बढाउन जोखिम व्यवस्थापन सिद्धान्तहरूको विकास सुनिश्चित गर्नु पनि हो। यसले सुचना प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीहरूको प्रभावकारिताको समीक्षा गर्दछ।

ट्रष्टको जोखिम प्रबन्ध प्रक्रियाको निरीक्षण गर्ने समग्र जिम्मेवारी जोखिम व्यवस्थापन र लगानी मुल्याकंन समितिको रहेको छ। जोखिमको क्षेत्रमा समितिले :

- सम्र्ग जोखिम नीतिहरूको मुल्याकंन गर्ने, आवश्यक मार्गदर्शन र दिशा प्रदान गर्ने, बोर्डलाई अनुमोदनको लागि सिफारिस गर्ने र ट्रष्टको जोखिम व्यवस्थापन फ्रेमवर्क कार्यान्वयन गर्न सक्षम व्यवस्थापन संरचना स्थापना गर्ने जस्ता कार्यहरू गर्दछ।
- ट्रष्टको क्रियाकलाप, जोखिम बोक्ने क्षमताहरू, जोखिमहरू, नीतिगत व्यवस्था र दिशा निर्देशनहरूलाई व्यवस्थित गर्न रणनीति तयार पार्ने, रणनीतिहरू र यसको उपयुतता र पर्याप्तताकाबारे बोर्डलाई सिफारिस गर्दछ।
- ट्रष्टको वित्तीय क्षेत्रमा विभिन्न आर्थिक क्षेत्रहरूमा देखा पर्ने कुनै परिवर्तन वा समस्याहरूको सम्भावित प्रभावको विश्लेषण गर्नु र बोर्डलाई सिफारिस गर्न आवश्यक कार्यहरू वा नीति निर्माणको लागी सिफारिश गर्ने।
- व्यवस्थापन उत्तरदायित्व, जवाफदेहिता र प्रतिवेदनको स्पष्ट लाइन स्थापना गर्न। साथै, Conflict या Interest बाट बच्न जोखिम नियन्त्रण कार्यहरू, व्यवसायिक लाइनहरू र समर्थन प्रक्रियाहरू बीच छुट्टै जिम्मेवारी र रिपोटिङ्ग स्थापित गर्ने।
- कानुन र नियमहरूको समीक्षा गर्नु जसले लगानी विभागहरूलाई असर गर्न सक्दछ, र सिफारिस गरिएको समायोजन स्वीकृत गर्ने।
- लगानीका अवसरहरू पहिचान गर्न risk based return on capital लाई promote गर्न मद्धत गर्ने।
- जोखिम व्यवस्थापनसंग सम्बन्धित मामिलामा नियमित आधारमा व्यवस्थापनबाट रिपोट प्राप्त गर्नेः जोखिमको मुल्याकंन र नियन्त्रण र अनुगमन तर्फ भएको प्रगतिबारे सोचविचार गरी बोर्डलाई आवश्यक सिफारिसहरू पेश गर्ने।

४.१.२ पूंजीबजार व्यवस्थापन र लगानी विभाग

पूंजीबजार व्यवस्थापन र लगानी विभागलाई जोखिम ब्यवस्थापन र मूल्यांकन समितिले नियन्त्रण गर्दछ ।

४.१.३ पूंजी बजार व्यवस्थापनको शाखा

यस शाखाको कार्य भनेको लगानी व्यवस्थापन सेवाहरू, इक्विटी बिक्री र ट्रेडिंग, अनुसन्धान, परामर्श सेवाहरू, वा अन्य कुनै प्रकारको वित्तीय सेवाहरूको प्रदान गर्नु हो । यस शाखा प्रमुखको जिम्मेवार शेयरको जारी तथा बिक्री र जारी शेयर रजिस्टार र व्यवस्थापन गर्नु हो ।

४.१.४ शेयर र डिबेंचर लेनदेन शाखा

यस शाखाको कार्य भनेको स्टक र डिबेंचरको लेनदेनमा उचित ब्यवस्थापन र नियन्त्रण प्रदान गर्नु हो । यस शाखाको कार्य भनेको स्टक र सरकारी धित्तो प्रमाण पत्रमा काम गर्ने हो ।

४.१.५ लगानी मुल्यांकन शाखा

यस शाखाको कार्य अध्ययन, विश्लेषण र अवस्थित लगानी पोर्टफोलियो, लगानी नीतिहरूको समीक्षा गर्नु र उद्यम पूंजी लगानी र पहिचान गरिएका क्षेत्रहरूको कार्य प्रकियाहरूको लागि थप सम्भावयता अध्ययन मस्यौदा तयार गर्नु हो । यो शाखाले निम्न सबै शाखालाई नियन्त्रण र व्यवस्थापन गर्दछः

- योजना मुल्याकंन र लगानी विश्लेषण शाखा
- निक्षेप लगानी र वित्त विश्लेषण शाखा
- लगानी मुल्यांकन र पुनःप्राप्ति शाखा
- सहभागी कर्जा र लगानी

४.२ जोखिम प्रबन्धन फ्रेमवर्क र संगठन

संचालक समितिले जोखिम appetite र नागरिक लगानी कोषको लागि नीतिहरू तय गर्दछ, जसलाई विभिन्न समिति⁄व्यवस्थापन स्तर समितिहरूद्धारा कार्यान्वयन गरिन्छ । नागरिक लगानी कोषको आन्तरिक लेखा परीक्षण व्यवस्थापनको प्रभावबाट स्वतन्त्र छ र आन्तरिक लेखा परीक्षणले संचालक समितिलाई पनि रिपोर्ट गर्दछ । कोषमा ५ ट्रष्टी समितिहरू छन् । यी ट्रष्टी समितिहरूले योजनाहरू अवलोकन गर्दछन् । वित्तिय निर्णय, लगानी निर्णय र प्रत्येक योजनाको सम्पूर्ण संचालन ट्रष्टी समितिहरू मार्फत व्यवस्था गरिन्छ । यसको मुख्य उद्देश्य जोखिम कम गर्नु र return बढाउनु हो ।

४.३ जोखिम नियन्त्रण

नागरिक लगानी कोषले कोषमा आउने जोखिम न्युनीकरण गर्न नीति र प्रक्रियाहरू तयार गरी कार्यान्वयन गरेको छ र कर्मचारीहरूको परिभाषित रोजगार जिम्मेवारी (job responsibility & accountability), राम्रो बोल्ने वातावरण र corporate culture को विकास गरेको छ । नागरिक लगानी कोषले नागरिक लगानी कोषको व्यावसायिक गतिविधिहरूको साथ परिचालन हुने क्रेडिट, बजार र तरलता जोखिमहरू कुशलतापुर्वक व्यवस्थित गरेको छ । जोखिम व्यवस्थापन र लगानी मुल्यांकन समिति साथै ट्रष्टी समितिहरू तरलता जोखिम, बजार जोखिम, ब्याज दर जोखिम र जोखिम कम गर्न र risk return सम्बन्धी नीतिहरूको स्थापना गर्न जिम्मेवार छन् । नागरिक लगानी कोषको जोखिम प्रशासन संरचना र जोखिम सहिष्णुता सीमाभित्र घटाउने जिम्मेवारी बोर्डबाट उचित कार्यात्मक जिम्मेवार समितिहरू मार्फत हुन्छ । संचालक समिति अन्तर्गतको ट्रष्टी समिति र पूंजी बजार र लगानी विभागको जिम्मेवारीबाट कोषको राम्रो व्यवस्थापन गरी प्रतिफल वृद्धि र जोखिम कम गर्नु हो ।

नागरिक लगानी कोषको जोखिम व्यवस्थापन संरचना तल दिइएको छ ।

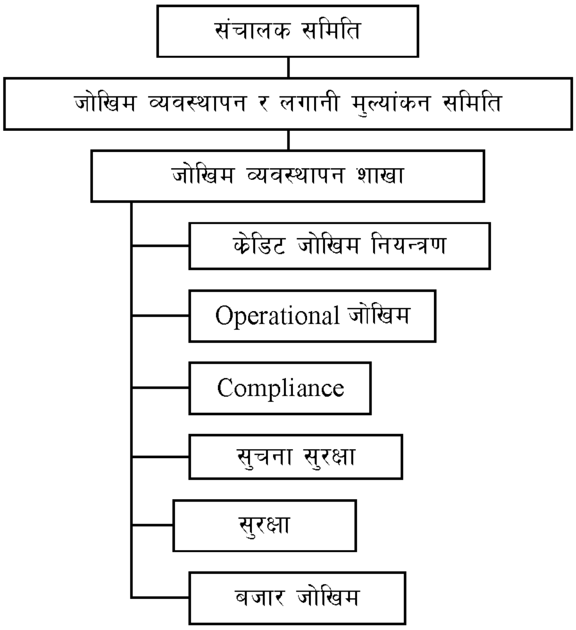

४.४ आन्तरिक नियन्त्रण

नागरिक लगानी कोषको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली सुनिश्चित गर्न संचालक समिति जिम्मेवार छन। विस्तार र विकासको क्रममा उचित नियन्त्रण संयन्त्र स्थापना गर्न नागरिक लगानी कोषले विभिन्न कार्यहरूको अवलोकन गरेको छ । जसले लाभदायक व्यवसायको अवसरलाई अधिकतम बनाउन, जोखिमबाट बच्न वा घटाउन, घाटा वा प्रतिष्ठित क्षति निम्त्याउन र लागु भएको अनुपालन सुनिश्चित गर्न कानुन, नियमहरू र बाह्य घटनाहरूमा लचिलोपन बढाउन सक्छ ।

कम्पनीको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणलीको प्रभावकारिता संचालक समिति, ट्रष्टी समिति, व्यवस्थापन र आन्तरिक लेखा परीक्षण विभागहरूद्धारा नियमित समीक्षा गरिन्छ ।

४.४.१ क्रेडिट जोखिम (Credit Risk)

सहमतिका सर्तहरू अनुसार ऋणीले तोकिएको समयमा भुक्तानी नगर्ने वा सम्झौताको पालना नगरेको कारण कोषले सावा तथा ब्याज प्राप्त नगर्ने जोखिम नै क्रेडिट जोखिम हो । जोखिम व्यवस्थापन र लगानी मुल्यांकन समिति अन्ततः संचालक समितिको जिम्मेवारी हो । तसर्थ समग्र रणनीतिका साथ महत्वपुर्ण नीतिहरू संचालक समितिद्धारा नियमित रूपमा समीक्षा गरीएको छ । यस बाहेक, नागरिक लगानी कोषका वरिष्ठ व्यवस्थापन र क्रेडिट जोखिम व्यवस्थापन, रणनीति र नीतिहरूको कार्यान्वयन गर्न र यी नीतिहरूको अनुसार क्रेडिट जोखिम र क्रेडिट पोर्टफोलियोको गुणस्तर व्यवस्थापन र नियन्त्रणको प्रक्रियाहरू राखिएको छ भनि सुनिश्चित गर्न जिम्मेवार छन् ।

४.४.२ बजार जोखिम

नागरिक लगानी कोषले हाल सामाजिक सुरक्षा कोषको प्रतिस्पर्धाको सामना गरिरहेको छ । नेपाल सरकारले सामाजिक सुरक्षा कोष ऐन लागु गरेकोले संस्थाका कर्मचारीलाई तलबको निश्चित अंश योगदान गर्न अनिवार्य गरिएको छ । त्यसैले कर्मचारी बचत वृद्धि अवकाश कोष योजना र उपदान कोष योजनामा सहभागीहरूको संख्या घट्दो अवस्थामा रहेको छ । त्यस्तै, विविधिकरणको अभावका कारण र मुद्दती निक्षेपमा अधिक लगानीको कारणले गर्दा लगानी diversified हुन पाएको छैन । कोषको लगभग कुल कोष रकमको ५५ देखि ६५ प्रतिशत मुद्दती निक्षेपमा लगानी गरिएको छ । त्यस्तै गरी COVID-19 को कारण बैंकले लगानी गर्न नसक्दा हालै बैंकको liquidity अधिक भई मुद्दती निक्षेपको व्याज दर घटेको हुँदा कोष र योजनाको ब्याज आम्दानी आ.व. २०७६।७७ मा घटेको र आउने वर्षमा घटने देखिन्छ ।

क) ब्याज दर जोखिम

ब्याज दर जोखिम त्यस्तो जोखिम हो जसकारण फेयर मूल्य वा वित्तीय उपकरणको भविष्यको नगद प्रवाह बजार ब्याज दरहरूमा

भएको परिवर्तनको कारण उतार चढाव हुन्छ । नागरिक लगानी कोषको प्रमुख लगानी मुद्दती निक्षेप र शेयरहरू हुन । जति ब्याजमा दर वृद्धि हुन्छ त्यही अनुरूप मुद्दती निक्षेपको ब्याजमा वृद्धि हुन जान्छ र विपरित अवस्थामा यसको विपरित हुन्छ । त्यस्तै शेयर मूल्य र ब्याज दरमा विपरित सम्बन्ध रहेको छ । जब ब्याजको दर बढ्दो दरमा हुन्छ शेयरको मूल्य घट्छ र विपरित अवस्थामा यसको विपरित हुन जान्छ । COVID-19 को कारण बजार ब्याज दर घटेको छ र आगामी दिनहरूमा यदि यसको रोकथामको कुनैपनि औपचारिक विकल्प नआएमा यसले अर्थतन्त्रमा गहिरो प्रभाव पार्ने देखिन्छ । जसकारण आउने वर्षमा ब्याज दर जोखिम अधिक हुने देखिन्छ ।

ख) इक्विटी मूल्य जोखिम

इक्विटी मूल्य जोखिम त्यस्तो जोखिम हो जसकारण फेयर मूल्य वा वित्तीय साधनको इक्विटी मूल्यमा भएको परिवर्तनको कारणले भविष्यको नगदी प्रवाहमा उतार चढाव हुन्छ (ब्याज दर जोखिम वा मुद्रा जोखिमबाट उत्पन्न हुने बाहेक) ।

कम्पनीको इक्विटी मूल्य जोखिम FVTOCI मा आयोजित वित्तीय लगानीसंग सम्बन्धित छ, जसको मूल्य बजार मूल्यहरू परिवर्तनको परिणामको रूपमा उतार चढाव हुन्छ ।

ग) संचालन जोखिम

नागरिक लगानी कोषले संचालन जोखिम व्यवस्थाको लागि विभिन्न प्रक्रियाहरू र अभ्यास अपनाउँछ जस्तैः व्यवसाय निरन्तरता योजना, Whilstle Blowing (अर्थात: बोल्ने संस्कृतिको व्यवस्थापन र हाम्रो व्यवसायको मूल्य संरक्षण र सिर्जना गर्ने) । साथै COVID-19 को कारणले कोषलाई आफनो गतिविधिहरू संचालन गर्न प्रभाव परेको छ ।

४.४.३ तरलता जोखिम

नागरिक लगानी कोषले तरलता जोखिम प्रबन्ध गर्न आन्तरिक जोखिम व्यवस्थापन गरेको छ । तरलता जोखिम व्यवस्थापनको लागि पर्याप्त तरलता राखिएको छ ।

४.५ कोषको सञ्चालन ईकाइ सम्बन्धी जानकारी (Segment Reporting)

ईकाइ सम्बन्धी जानकारी (Segment Reporting) को पहिचान, मापन तथा लेखाङ्कन NFRS 8 – operating segment को प्रावधान बमोजिम गरीएको छ ।

नागरिक लगानी कोषले योजनाहरूको प्रबन्धको आधारमा यसको क्षेत्रहरूको पहिचान गरेको हो । व्यवस्थापन शुल्क नागरिक लगानी कोषको लागि revenue को एक प्रमुख स्रोत हो । आ.व. २०७६।७७ मा कुल व्यवस्थापन शुल्क रू.९१०,०४६,१०१.४८ रहेको छ ।

योजना	व्यवस्थापन शुल्क	कुल राजस्वको प्रतिशत
सशस्त्र प्रहरी बीमा कोष	८९३,११२	०.०८%
नेपाल प्रहरी बीमा कोष	२,००८,५८३	०.१८%
निजामती बीमा कोष	२१,७४६,२३६	१.९७%
शिक्षक बीमा कोष	१७,६२४,४१४	१.५९%
नार्क बीमा कोष	७८९,३३६	०.०७%
सैनिक बीमा कोष	७,६५६,०२४	०.६९%
उपदान कोष योजना	२१३,२२३,५४८	१९.२९%
नागरिक एकांक योजना	२९,५४५,३५३	२.६७%
लगानीकर्ता हिसाब योजना	५७,८४५,१६५	५.२३%
राष्ट्रिय अनुसन्धान बीमा कोष	२३३,७१८	०.०२%
कर्मचारी बचत बृद्धि अवकाश कोष	५५८,४८०,६१२	५०.५२%
कुल व्यवस्थापन शुल्क	**९१०,०४६,१०१**	**८२.३२%**
अन्य राजस्व	**१९५,४६४,९९७**	**१७.६८%**
कुल राजस्व	**१,१०५,५११,०९८**	**१००%**

४.६ आकस्मिक दायित्व र प्रतिबद्धता

४.६.१ पूंजी प्रतिबद्धता

नागरिक लगानी कोषले कुल पूंजी प्रतिबद्धता रू.७८०,५२९,५२४।९६ भवन निर्माणको लागि ठेकेदार सहरी विकास र भवन निर्माण विभागसंग गरेको छ। कुल प्रतिबद्धताबाट रू.५९१,५००,०० ठेकेदारलाई अग्रिम भुक्तानी गरिएको छ।

४.७ सम्बन्धित पार्टीको खुलासा

नागरिक लगानी कोषले यसको संचालक समिति, प्रमुख व्यवस्थापकहरू, कार्यकारी निर्देशक र यसको योजनाहरू NAS 24 को आवश्यकता अन्तर्गत सम्बन्धित पक्षहरूको रूपमा पहिचान गर्दछ। नागरिक लगानी कोषका सम्बन्धित पक्षहरू तल सुचीबद्ध छन्:

विवरण	पद
प्रा.डा. रामचन्द्र भट्टराई	अध्यक्ष, संचालक समिति
रामेश्वर दंगाल	सदस्य, संचालक समिति
डा. गंगाराम विश्वकर्मा	सदस्य, संचालक समिति
चन्द्र सिंह साउद	सदस्य, संचालक समिति
कमलेश कुमार अग्रवाल	सदस्य, संचालक समिति
कवि प्रसाद पाठक	सदस्य, संचालक समिति
अशोक बुढाथोकी	सदस्य, संचालक समिति
रमण नेपाल	कार्यकारी निर्देशक
हाइड्रोईलेक्ट्रीसिटि इन्भेष्टमेन्ट एण्ड डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेड	लगानी
माथिल्लो तामाकोशी ह्वाइड्रोपावर लिमिटेड	लगानी
लक्ष्मी बैंक लिमिटेड	लगानी
राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरुको बीमा योजना	कोष प्रबन्धक
उपदान कोष योजना	कोष प्रबन्धक
नागरिक एकांक योजना	कोष प्रबन्धक
लगानीकर्ता हिसाब योजना	कोष प्रबन्धक
कर्मचारी बचत बृद्धि अवकाश कोष	कोष प्रबन्धक

नागरिक लगानी कोषका संचालक समिति सदस्य श्री रामचन्द्र दंगाल नागरिक स्टक डिलर कम्पनी लि.को अध्यक्ष, कार्यकारी निर्देशक श्री रमण नेपाल लक्ष्मी बैंक लिमिटेडको अध्यक्ष, कोषका नायब कार्यकयरी निर्देशक डा. ईन्द्र कुमार कट्टेल नागरिक स्टक डिलर कम्पनी लि.को संचालक सदस्य, निर्देशक श्री गोपाल घिमिरे माथिल्लो तामाकोशी हाइड्रोपावर लिमिटेडको संचालक समितिमा संचालक सदस्य र निर्देशक श्री शोभा श्रेष्ठ सुबेदी नागरिक स्टक डिलर कम्पनी लि.को संचालक सदस्य हुनुहुन्छ।

नार्क बीमा कोष योजनाले रू.२००,००,००० नागरिक एकांक योजनामा लगानी गरेको छ।

नागरिक लगानी कोष- केन्द्रीय हिसाबकले रू.५०,००,००० नागरिक एकांक योजनामा लगानी गरेको छ।

नागरिक लगानी कोष अन्तर्गत (सशस्त्र प्रहरी बीमा योजना, निजामती बीमा कोष, नेपाली सेना बीमा, नेपाल प्रहरी बीमा, शिक्षक बीमा र राष्ट्रिय अनुसन्धान बीमा योजना) को संचालन प्रक्रिया राष्ट्रसेवक कर्मचारीको सावधीक जीवन बीमा कार्यविधिले परिवितर्न गरेको छ। कार्यविधि अनुसार नागरिक लगानी कोषले २०७५/०४/०१ गते वा पछिमा संकलन गरेको प्रीमियम रकम राष्ट्रिय बीमा संस्थालाई वार्षिक एकमुष्ठ रकम हस्तान्तरण गरेको छ र २०७५/०४/०१ गते भन्दा अगाडी संकलन गरेको प्रीमियम रकम सम्बन्धित बीमा योजनाले व्यवस्था गरेको छ।

४.७.१ संचालक समितिका सदस्य भत्ता र सुविधा

संचालक समितिका सबै सदस्यहरू गैर कार्यकारी निर्देशक हुन् र निर्देशकहरूलाई कुनै कार्यकारी क्षतिपुर्ति भुक्तानी गरिदैन। निर्देशकहरूलाई संचालक समितिको बैठक र अन्य संचालक समिति स्तरीय समितिहरूमा उपस्थितिको भए अनुसारको बैठक

भत्ता भुक्तानी गरिन्छ। संचालक समितिका सभापति र सदस्यलाई बैठकमा सहभागी भए वापत प्रत्येक बैठक रू. ४,००० भुक्तानी गरिन्छ भने अन्य व्यवस्थापन तहका सदस्यहरूलाई प्रति बैठकमा उपस्थिति वापत रू.३,००० प्राप्त गर्दछन्।

संचालक समितिका सबै सदस्यहरूको बैठक भत्ता भुक्तानी विवरणहरू निम्नाानुसार छन् :

विवरण	**यस वर्षको (रु)**
अशोक बुढाथोकी	४८८,०००
चन्द्रसिंह साउद	१८८,०००
डा. गंगाराम विश्वकर्मा	१६,०००
डा. राम शरण खरेल	२५६,०००
कवि प्रसाद पाठक	२७२,०००
कमलेश कुमार अग्रवाल	२९२,०००
लक्ष्मी प्रसाद पौडेल	४२८,०००
यज्ञराज ढुंगेल	३०७,०००
प्रा.डा. रामचन्द्र भट्टराई	२१२,०००
रमण नेपाल	७००,०००
जम्मा	**३,१५९,०००**

४.७.२ प्रमुख व्यवस्थापकको तलब, भत्ता र सुविधाको विवरण

प्रमुख व्यवस्थापक रमण नेपाल, कार्यकारी निर्देशकलाई आर्थिक वर्षमा प्रत्येक महिना दिइने तलब, भत्ता र सुविधा भुक्तानी तल प्रस्तुत गरिएको छ।

रकम रू.मा

विवरण	रकम
प्रति महिनाको तलब	१००,०००
प्रति महिनाको भत्ता	५०,०००
जम्मा	१५०,०००

४.७.३ अन्तर योजना मौज्दातहरु

यस वर्षमा नागरिक लागानी कोष र यसका विभिन्न योजनाहरू बीचका मौज्दात रकमहरूको विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ।

रकम रू. मा

विवरण	योजनाहरुबाट प्राप्त		योजनाहरुलाई भुत्तान योग्य	
	यस वर्ष	गतवर्ष	यस वर्ष	गतवर्ष
शिक्षक बीमा कोष	२,८८९,२१८,५६८	७९७,८३५,०७२		
नार्क बीमा कोष		४२,९२४,६४२	२९५९४१४९	
सैनिक बीमा कोष			३९०२१३४०८	४९८,३८८,६५१
कर्मचारी बचत बृद्धि अवकाश कोष		१,७००,३११,०८८	६,३०८,९२८,७२८	
नागरिक एकांक योजना	४०९९९४७१			२५९,१४९,६३१
नेपाल प्रहरी बीमा कोष	६,२६६,९८४	७८,५३७,२०३		
सशस्त्र प्रहरी बीमा कोष	४७०२०५२			९८,२०६,८६२
राष्ट्रिय अनुसन्धान बीमा कोष		१६२,७४९	४७,२८९	
निजामती बीमा कोष	७३२९८७३२२			४५८,६९६,९७९
उपदान कोष योजना	२१८६७९८०१			४१३,०५०,१८०
लगानीकर्ता हिसाब योजना			३२९,२३४,६९५	८२५,२५१,१२०
निवृतिभरण कोष			७,७८५,३४०	७,६७५,९५४
जम्मा	**३,८९२,८५४,१९९**	**२,६१९,७७०,७५४**	**७,०६५,८०३,६१०**	**२,५६०,४१९,३७७**
खुद प्राप्त / (दायित्व)	**-३,१७२,९४९,४११**	**५९,३५१,३७७**		

२०७७ अषाढ ३१ सम्मको अन्तर योजना मौज्दात रू.(३,१७२,९४९,४११) प्राप्ति योग्य रहेको छ । योजनाहरू भिन्न भएकाले मौज्दात रकमहरू मिलान हुन सक्दैन ।

NFRS-9 बमोजिम योजनाहरू बीचको लेनदेन (अर्थातः प्राप्त योग्य वा दायित्व) फेयर मूल्यमा मापन गरिन्छ र उक्त फेयर मूल्यमा मापन गरिएको लेनदेन (अर्थातः प्राप्त योग्य वा दायित्व)मा बजारमा परिचालन हुने दररेटको आधारमा ब्याज गणना गर्न आवश्यक छ तर नागरिक लगानी कोषले अन्तर योजना लेनदेनमा बजारमा परिचालन हुने दररेटको आधारमा ब्याज गणना गरेको छैन । त्यसैगरी आ.व. २०७६।७७ को अन्तर योजना मौज्दातमा पनि बजारमा परिचालन हुने दररेटको आधारमा ब्याज गणना गरिएको छैन ।

४.८ रिपोटिंग अवधि पछिका समायोजन नहुने घटनाहरु

नागरिक लागानी कोषले रिपोटिंग अवधिको समाप्ति पछि हुन सक्ने समायोजन योग्य र/वा गैर समायोजन घटनाहरू निरिक्षण र मुल्यांकन गर्दछ । सबै समायोजन घटनाहरू समायोजित गरिएको छ र गैर समायोजन material घटनाहरू सम्भावित वित्तीय प्रभावको साथ अनुसूचीहरूमा खुलासा गरिएको छ । १६ जुलाई २०२० पछि वित्तीय विवरणमा कुनै भौतिक घटनाहरू भएका छैनन् ।

४.९ प्रतिशेयर आय

विवरण	इकाई	१५ जुलाई २०	१६ जुलाई १९
इक्विटी शेयरधारकहरूको लागि उपलब्ध नाफा	ने.रू	६१९,६७०,५८९	४६२,२८४,१८७
इक्विटी शेयरहरूको संख्याको भारित औसत प्रति शेयर गणनाको आधारभूत आय		२८,८७३,१६०	२३,२६४,७०८
मुल आय प्रति इक्विटी शेयर	रू.	२१.४६	१९.८७
डाइलुटेड आय प्रति इक्विटी शेयर	रू	२१.४६	१९.८७

इक्विटीधारकहरूको हालको आयलाई कमजोर पार्ने सम्भावित साधारण शेयरहरू नभएकोले आधारभुत EPS / Dilute EPS प्रस्तुत अवधिमा बराबर छन् । NAS 33 को आधारमा प्रति शेयर कमाई गणना गरिएको छ ।

४.१० प्रस्तावित वितरण (लाभाशं र बोनस सेयरहरु)

यस वर्ष ७६/७७ को नागरिक लगानी कोषको संचालक समितिले प्रस्ताव गरेको ९ प्रतिशत बोनस शेयर र ८.८९४७ प्रतिशत

लाभांश (बोनश शेयर तथा नगद लाभांशमा लाग्ने कर समेत) रहेको छ । नागरिक लगानी कोषको सहायक कम्पनी नागरिक स्टक डिलर लि. को खुद नाफा (३७,४७,९५६) भएता पनि केन्द्रीय हिसाबको लाभांश वितरणमा प्रभाव नपर्ने देखिन्छ ।

४.११ तिर्न बाँकी लाभांश

रिपोटिंङ्को मितिमा पाँच वर्ष भन्दा बढी भुक्तानी नभएको लाभांश निम्नअनुसार छन् ।

ने.रू

आर्थिक वर्ष	खुद नगद लाभांश भुक्तानी गर्नुपर्ने
२०५२/५३	७५,१९५
२०५९/६०	१३०,८७२
२०६०/६१	१६३,५९०
२०६१/६२	२१७,०५७.२४
२०६२/६३	२१२,९८५.८
२०७०/७१	१,६००,९५७.६३
जम्मा	२,३२५,४६२.६७

४.१३ कोष

४.१३.१ साधारण कोष

बर्षको समयमा साधारण कोषको अवस्था निम्नानुसार छः

रकम रू.मा

शुरूको मौज्दात	४८७,६३९,६४३
बर्षको बखत स्थानान्तरण	१२३,९३४,११८
अन्तिम मौज्दात	६११,५७३,७६१

नागरिक लगानी कोष ऐनमा व्यवस्था भए अनुसार चालु वर्षको कुल नाफाको २० प्रतिशत रू. १२३,९३४,११८ सामान्य कोषमा रकमान्तर गरेको छ ।

४.१३.२ संस्थागत समाजिक उत्तर दायित्व

यस आर्थिक वर्षको अवधिमा संस्थागत समाजिक उत्तरदायित्व (CSR) गतिविधिहरूको लागि नागरिक लगानी कोषले रू.२०,४५६,९३९.४५ मध्ये रू. २ करोड राष्ट्रिय स्तरको कोभिड नियन्त्रण कोषमा योगदान गरेको छ ।

४.१३.३ अघिल्लो वर्षको समायोजन

अघिल्लो वर्षको समायोजन रू. (११,३६४,४२८.१४) लाई वित्तीय वर्ष २०७६.०७७ मा जगेडा कोष अन्तर्गत देखाइएको छ ।

एकीकृत वित्तिय अवस्थाको विवरण
आषाढ मसान्त २०७७ (१५ जूलाई २०२०)

सम्पत्ति	केन्द्रिय हिसाब	कर्मचारी वचत बृद्धि स्वीकृत अवकास कोष	उपदान	लगानीकर्ता	नागरिक एकांक योजना	नार्क बीमा कोष	राष्ट्र सेवक बीमा कोष	जम्मा
नगद तथा नगद समान	१,४५७,८२४,५०७	४५९,९१३,७६७	८६,६०८,३०६	८०४,८७०,७७६	५९,८९६,१५६	७,३१२,७६१	१,१८१,५९३,०६०	४,०५८,०१९,३३३
नेपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको मौज्दात तथा लिनू पर्ने	१३४,०३४,३५३	-	-	-	-	-	७९,८८९,४४८	२१३,९२३,८०१
बैंक तथा वित्तिय संस्थामा रहेको मुद्दती निक्षेप	२,४४४,४०९,०००	५१,०९५,१०८,०००	२०,४६३,९४९,०००	४,४५६,५०३,०००	२३,४३०,६७५	१०१,१७३,९२९	१०,४४०,८०८,१९७	८९,०२५,३८१,८०१
अन्य व्यापारिक सम्पत्तिहरू	३७,४४९,३७५	-	-	-	-	-		३७,४४९,३७५
कर्जा र सापट	१२९,५११,८८७	४५,४४४,८९०,९७३	-	५४९,३६८,४९४	-	-		४६,१२३,७७१,३५३
धित्तोपत्रहरूमा लगानी	१,१०२,५३३,७३१	१२,२६२,५९५,९६०	१,५६१,९०४,०३९	२४८,२७१,९३७	२,०४१,७८३,२२४	२०,०००,०००	८३,४७६,२३३	१७,३२०,५६५,१२५
चालू कर सम्पत्ति	२८,२५५,१८०	-	-	-	१,४५५,१४८	-		२९,७१०,३२८
सहायक कम्पनिमा लगानी	४००,०००,०००	-	-	-	-	-		४००,०००,०००
सम्बद्ध कम्पनीमा लगानी	-	-	-	-	-	-		-
सम्पत्तिहरूमा लगानी	-	-	-	-	-	-		-
सम्पत्ति तथा उपकरण	१,८२९,४१३,०५२	-	-	-	-	-		१,८२९,४१३,०५२
ख्याती र अमुर्त सम्पत्ति	८,०६६,८०३	-	-	-	-	-		८,०६६,८०३
स्थगन कर सम्पत्ति	-	-	-	-	-	-		-
अन्य सम्पत्ति	४,००४,४४३,००७	७,९९१,१०३,५५५	२,७५४,९८४,६७७	६९७,९५८,४८४	३०,९८९,२६७	५२,९१९,४२७	६,१३१,००८,७१७	२१,६६३,४०७,१३४
कूल सम्पत्ति	**११,५७५,९४०,८९३**	**११७,२५३,६१२,२५५**	**२४,८६७,४४६,०२३**	**६,७५६,९७२,६९१**	**२,१५७,५५४,४७१**	**१८१,४०६,११६**	**१७,९१६,७७५,६५५**	**१८०,७०९,७०८,१०४**
दायित्व								
चालू कर दायित्व	-	-	-	-	-	-		-
व्यवस्था	९,७५६,८११	-	५९,७७७	५९,७७७	५९,७७७	-		९,९३६,१४२
स्थगन कर दायित्व	३४८,२७२,३८५	-	-	-	-	-		३४८,२७२,३८५
अन्य दायित्व	७,१५९,९१४,००३	६,२११,१५६,७५९	२,२८८,३३२,८०२	७०२,५८५,६१४	२१७,३४९,८४९	६५,३७५,९३२	८,४८१,९९५,२६१	२५,१२६,७१०,२२१
कूल दायित्व	**७,५१७,९४३,१९९**	**६,२११,१५६,७५९**	**२,२८८,३९२,५७९**	**७०२,६४५,३९१**	**२१७,४०९,६२६**	**६५,३७५,९३२**	**८,४८१,९९५,२६१**	**२५,४८४,९१८,७४८**
इक्विटीज़ी	-	-	-	-	-	-		-
शेयर	१,७७६,६६६,७९६	-	-	-	-	-		१,७७६,६६६,७९६
Participatory Fund		१०३,०६१,६५८,७७१	२१,३२२,३५४,७८६	५,७८४,५१६,५१७	८६३,६६१,२०४	८२,५४२,६४०	९,४७६,५८२,३००	१४०,५९१,३१६,२१९
शेयर प्रिमियम	-	-	-	-	-	-		-
संचित मूनाफा	५५३,६७१,७४२	३,८१२,४३३,६२५	६४३,४०१,१२०	१३१,१७३,८२०	(१४,०३४,८९०)	५,४७६,१४५	(९०,५५९,८६२)	५,०४१,५६१,६९९
जगेडा तथा कोषहरू	१,७२७,६५९,१५६	४,१६८,३६३,१००	६१३,२९७,५३८	१३८,६३६,९६२	१,०९०,५१८,५३१	२८,०११,३९९	४८,७५७,९५५	७,८१५,२४४,६४२
शेयर धनीहरूलाई योग्य इक्विटी	**४,०५७,९९७,६९४**	**१११,०४२,४५५,४९६**	**२२,५७९,०५३,४४४**	**६,०५४,३२७,२९९**	**१,९४०,१४४,८४६**	**११६,०३०,१८४**	**९,४३४,७८०,३९३**	**१५५,२२४,७८९,३५६**
गैर नियन्त्रित स्वार्थ	-							
कूल इक्विटी	**४,०५७,९९७,६९४**	**१११,०४२,४५५,४९६**	**२२,५७९,०५३,४४४**	**६,०५४,३२७,२९९**	**१,९४०,१४४,८४६**	**११६,०३०,१८४**	**९,४३४,७८०,३९३**	**१५५,२२४,७८९,३५६**
कूल दायित्व र इक्विटी	**११,५७५,९४०,८९३**	**११७,२५३,६१२,२५५**	**२४,८६७,४४६,०२३**	**६,७५६,९७२,६९१**	**२,१५७,५५४,४७१**	**१८१,४०६,११६**	**१७,९१६,७७५,६५५**	**१८०,७०९,७०८,१०४**

एकीकृत नाफा नोक्सान विवरण

आषाढ मसान्त २०७७ (१५ जुलाई २०२०)

विवरण	केन्द्रिय हिसाब	कर्मचारी वचत बृद्धि स्वीकृत अवकास कोष	उपदान	लगानीकर्ता	नागरिक एकांक योजना	नार्क बीमा कोष	राष्ट्र सेवक बीमा कोष	जम्मा
आम्दानी								
ब्याज आम्दानी	१३१,७५२,५२७	९,४२८,३८६,४४८	१,९०८,२९१,७००	४६१,३९३,३६७	६०,८९८,८०८	८,४१७,५५५	८६०,९५९,३२६	१२,८६०,०९९,७३०
शुल्क तथा कमिशन आम्दानी	९४७,५४३,१५९	२,७८१,१३१			२४४,८७९			९५०,५६९,१६८
इक्विटी उपकरणमा लाभांश आम्दानी					६८,८२८,३१७			६८,८२८,३१७
संचालन आम्दानी		२५३,५४३,३०१	५४,९६९,७१६	२,६६१,९९२	५,०००,०००		९,५९७,६७७	३२५,७७२,६८६
अन्य संचालन आम्दानी	२६,६३६,२७४							२६,६३६,२७४
धितोपत्रमा (securities) लगानी बिक्रीबाट आम्दानी					३४,५८६,४७५			३४,५८६,४७५
गैर संचालन आम्दानी								-
कर्जा तथा नोक्सानी व्यवस्था/(फर्ता)		३०,३७७,३७२						३०,३७७,३७२
कुल संचालन आम्दानी	**१,१०५,९३१,९५९**	**९,७१५,०८८,२५१**	**१,९६३,२६१,४१६**	**४६४,०५५,३५९**	**१६९,५५८,४७९**	**८,४१७,५५५**	**८७०,५५७,००२**	**१४,२९६,८७०,०२२**
संचालन खर्च								
ब्याज खर्च	४८८,७६७	६,८४२,६०८,९५१	१,४०८,८२५,९८७	३५८,८५०,८८६	६९,५८६,०९८	४,६१४,९६९	६२८,४०३,१७९	९,३१३,३७८,८३८
शुल्क तथा कमिशन खर्च		-	११,३३५	२,८९५	७१५,७३९			७३७,९६९
कर्मचारी खर्च	१९७,५६४,१८८							१९७,५६४,१८८
अन्य संचालन खर्च	७३,९०७,१२६							७३,९०७,१२६
संचालन खर्च		५६२,९६८,९२७	२१३,२८३,३२५	५७,९०४,९४२	२९,६०५,१३०	८४९,११३	५०,६०५,४०५	९१५,२१६,८४२
कर्जा तथा नोक्सानी व्यवस्था/(फिर्ता)		७७८,५६०,९०५					११,१७७,४९५	७८९,७३८,४००
ह्रासकट्टी/परिषोधन	६,६६४,३३०							६,६६४,३३०
कुल संचालन खर्च	**२७८,६२४,४११**	**८,१८४,१३८,७८३**	**१,६२२,१२८,६४७**	**४१६,७५८,७२३**	**९९,९०६,९६८**	**५,४६४,०८२**	**६९०,१८६,०७९**	**११,२९७,२०७,६९३**
आयकर खर्च								
चालु कर	२००,८७२,५१६							२००,८७२,५१६
स्थगन कर	६,७६४,४४३							६,७६४,४४३
यस अवधिको मुनाफा	**६१९,६७०,५८९**	**१,५३०,९४९,४६८**	**३४१,१३२,७६९**	**४७,२९६,६३६**	**६९,६५१,५१२**	**२,९५३,४७३**	**१८०,३७०,९२३**	**२,७९२,०२५,३७०**

Citizen Investment Trust

Summary Highlights

F.Y.2076/77

Rs in Lakhs

Particulars	072/73	073/74	074/75	075/76	076/77
1. Overall Turnover (Including Schemes)					
Total Income	42,403.90	67,737.71	97,988.10	125,175.70	142,968.70
Total Expenditure	50,885.95	60,492.37	74,850.10	95,959.20	112,972.08
2. Size of the fund managed	**822,791.15**	**972,296.90**	**1,117,351.07**	**1,239,118.58**	**1,405,913.17**
E.S.G.R.S	547,233.51	648,516.72	765,186.38	884,666.13	1,030,616.59
Unit Schemes 2052	23,975.01	15,119.65	10,988.63	9,481.86	8,636.61
Gratuity Fund Scheme	127,624.03	160,984.04	169,819.57	196,352.74	213,223.55
Investor's Account Scheme	29,837.34	34,308.31	41,365.68	47,527.85	57,845.17
National Employee Term Life Insurance Fund Scheme	94,121.27	113,368.19	129,990.81	101,090.00	95,591.25
3. Investments	**650,730.82**	**752,043.66**	**882,028.68**	**1,018,636.68**	**1,528,697.18**
E.S.G.R.S	447,501.26	460,313.30	571,541.00	702,698.43	1,088,025.95
Central	1,460.98	1,461.27	1,503.96	5,310.68	40,764.55
Unit Schemes 2052	19,850.80	16,754.36	10,798.50	11,993.01	20,652.14
Gratuity Fund Scheme	87,981.12	144,501.96	134,601.96	175,832.71	220,258.53
Investor's Account Scheme	22,065.44	31,600.54	41,171.04	39,231.70	52,541.43
Insurance Fund Scheme	71,871.22	97,412.22	122,412.22	83,570.16	106,454.58
3. Financial Highlights (Central)					
Income	4,954.00	5,951.09	7,027.53	8,432.99	11,059.32
Expenditure	1,687.00	1,957.71	2,051.75	2,281.21	2,786.24
Profit (Before Tax)	3,267.00	3,993.38	4,975.78	6,151.79	8,273.08
Profit (After Tax)	2,372.22	2,923.93	3,592.32	4,622.84	6,196.71
4. Balance Sheets					
# Equity Capital	7,402.65	9,031.23	9,031.23	12,678.65	17,766.67
Reserve Fund	4,413.26	5,457.55	8,740.97	17,680.02	22,813.31
Investment	1,460.98	1,461.27	1,503.96	5,310.68	40,764.55
Fixed Assets	8,048.10	8,126.76	8,135.96	12,427.37	18,374.80
5. Ratios					
E.P.S (in Rs) Before Tax	32.05	32.38	39.78	36.46	34.88
D.P.S	*22 + **1.16	*22.06 + **1.16	*22 + **1.16	*22 + **1.16	*9 + **8.89
Distributed Return (Interest) on Unit Holders	8.00%	7.00%	8.00%	8.00%	7.00%
Distributed Return (Interest) on E.S.G.R.S	6.50%	6.50%	7.50%	7.50%	6.50%
Distributed Return (Interest) on Gratuity Fund Scheme	4.00%	5.00%	7.00%	7.00%	6.00%
Distributed Return (Interest) on Investor's Accounts Schemes	4.00%	5.00%	7.00%	7.00%	6.00%
Paid up value of share	100	100	100	100	100

#10 % share capital owned by Nepal Government.

*Stock Dividend(Bonus Share)

**Cash Dividend (ForTax Purpose)

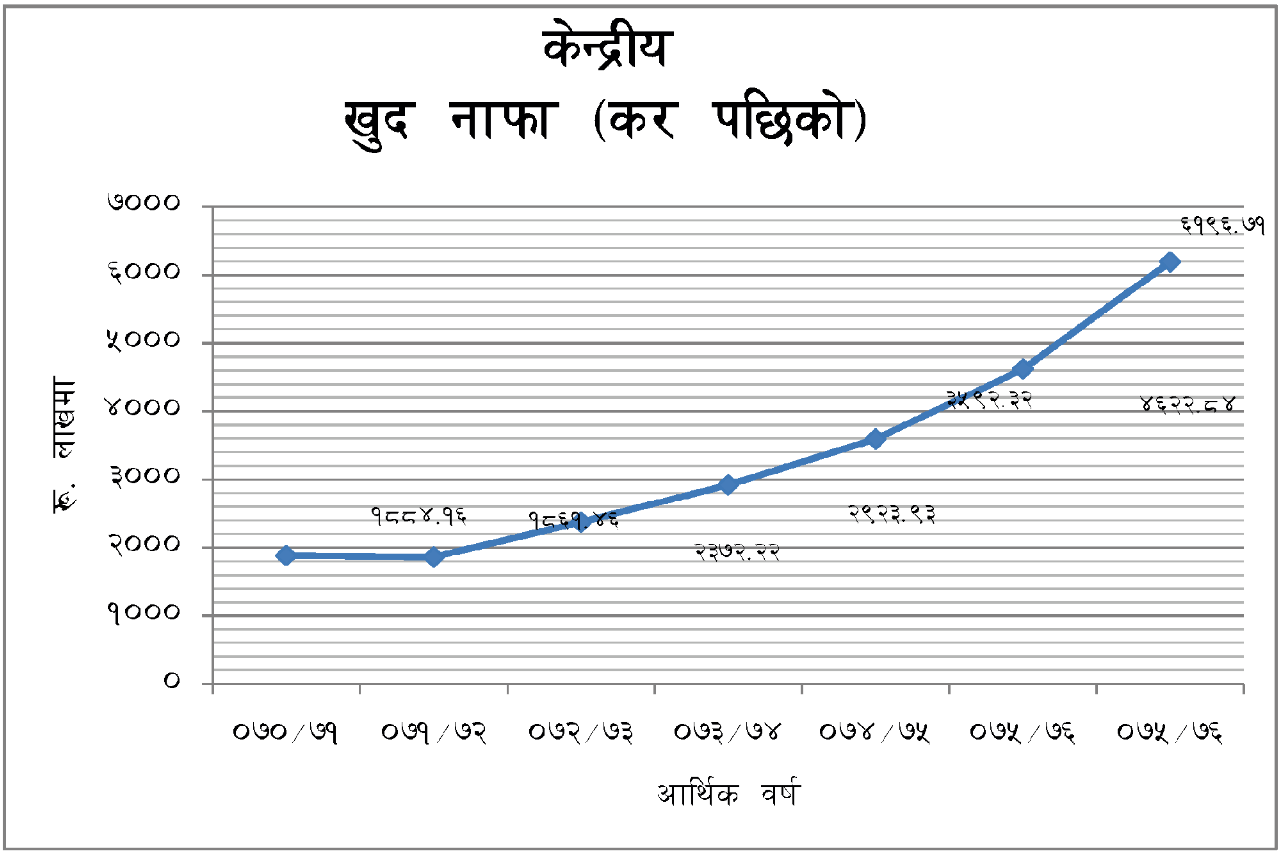
केन्द्रीय
खुद नाफा (कर पछिको)
७०००
६०००
५०००
४०००
३०००
२०००
१०००
०
रु. लाखमा
१८८४.१६
१८६१.४६
२३७२.२२
२९२३.९३
३५९२.३२
४६२२.८४
६१९६.७१
०७०/७१
०७१/७२
०७२/७३
०७३/७४
०७४/७५
०७५/७६
०७५/७६
आर्थिक वर्ष

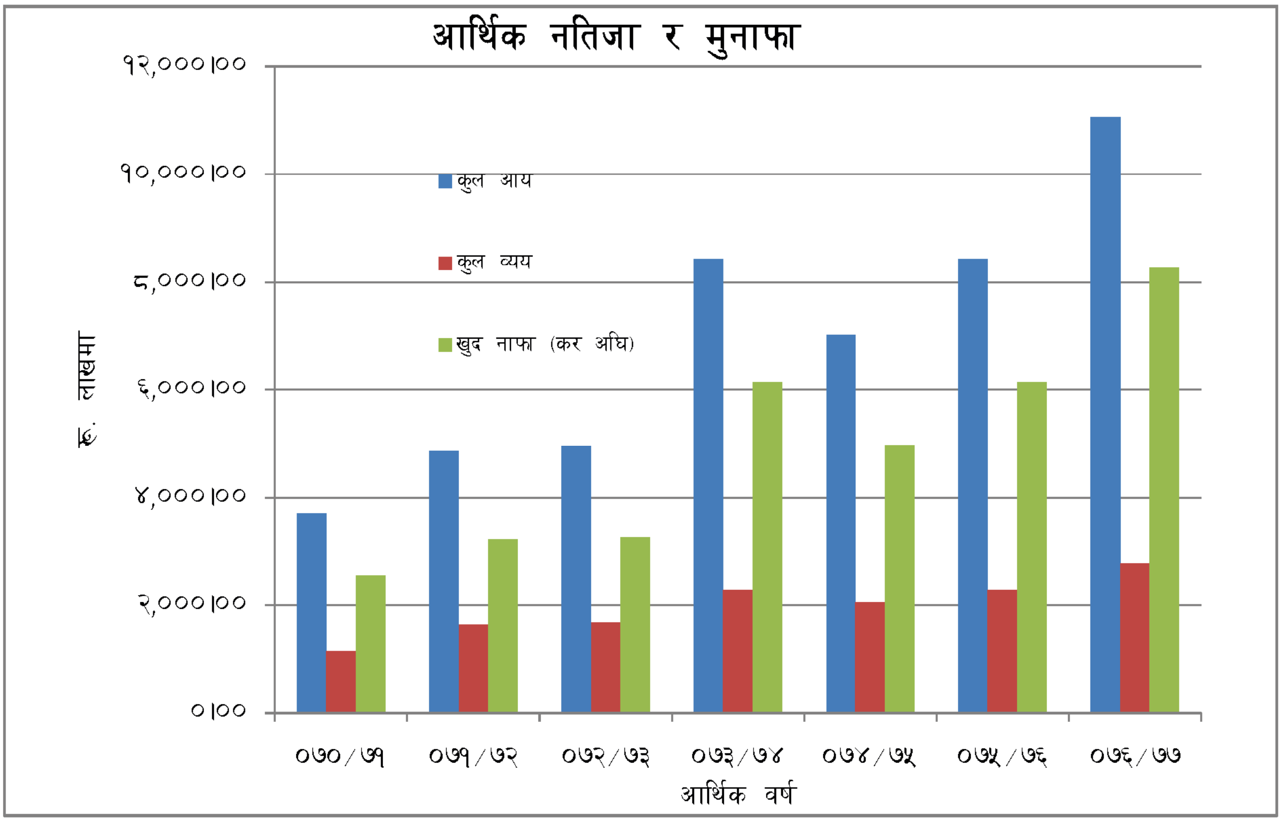
आर्थिक नतिजा र मुनाफा
१२,०००।००
१०,०००।००
८,०००।००
६,०००।००
४,०००।००
२,०००।००
०।००
रु. लाखमा
कुल आय
कुल व्यय
खुद नाफा (कर अघि)
०७०/७१
०७१/७२
०७२/७३
०७३/७४
०७४/७५
०७५/७६
०७६/७७
आर्थिक वर्ष

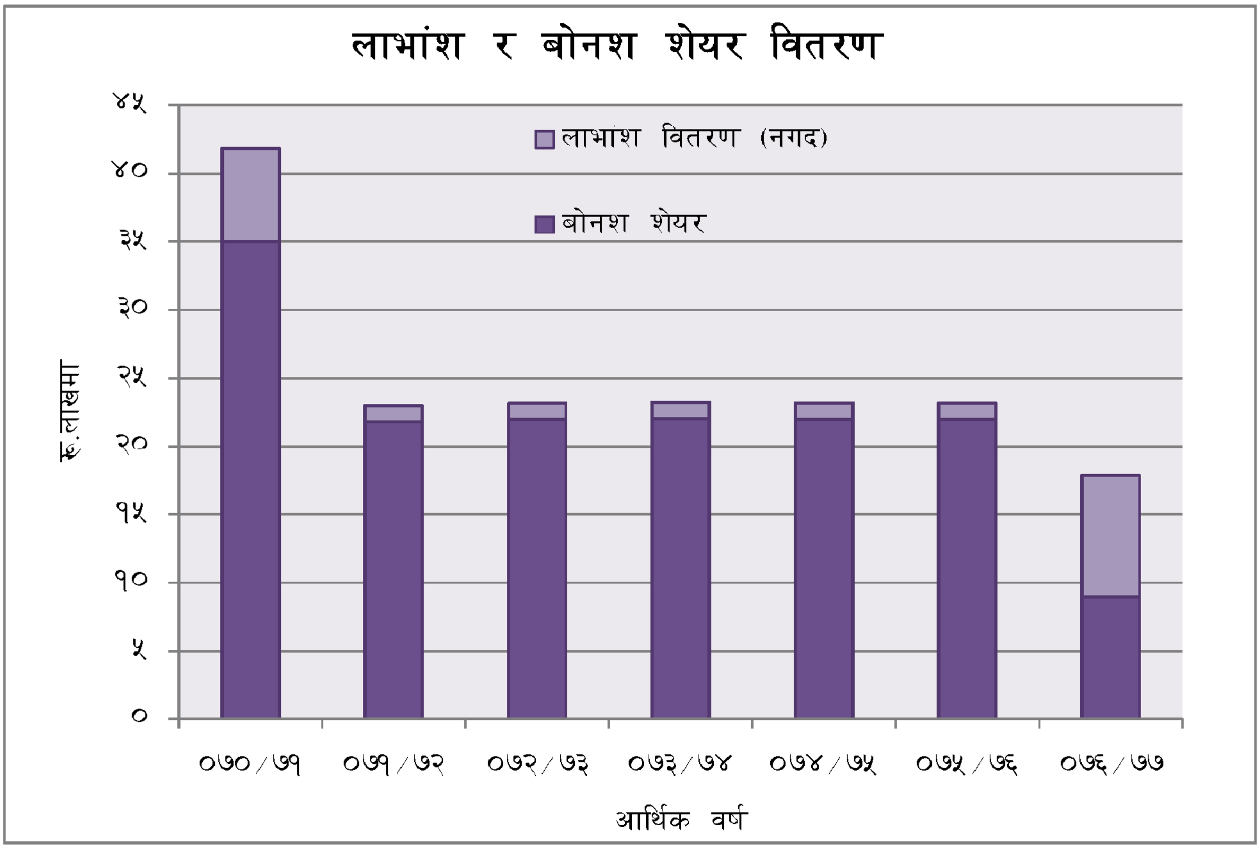
लाभांश र बोनश शेयर वितरण
लाभांश वितरण (नगद)
बोनश शेयर
रु.लाखमा
४५
४०
३५
३०
२५
२०
१५
१०
५
०
०७०/७१
०७१/७२
०७२/७३
०७३/७४
०७४/७५
०७५/७६
०७६/७७
आर्थिक वर्ष

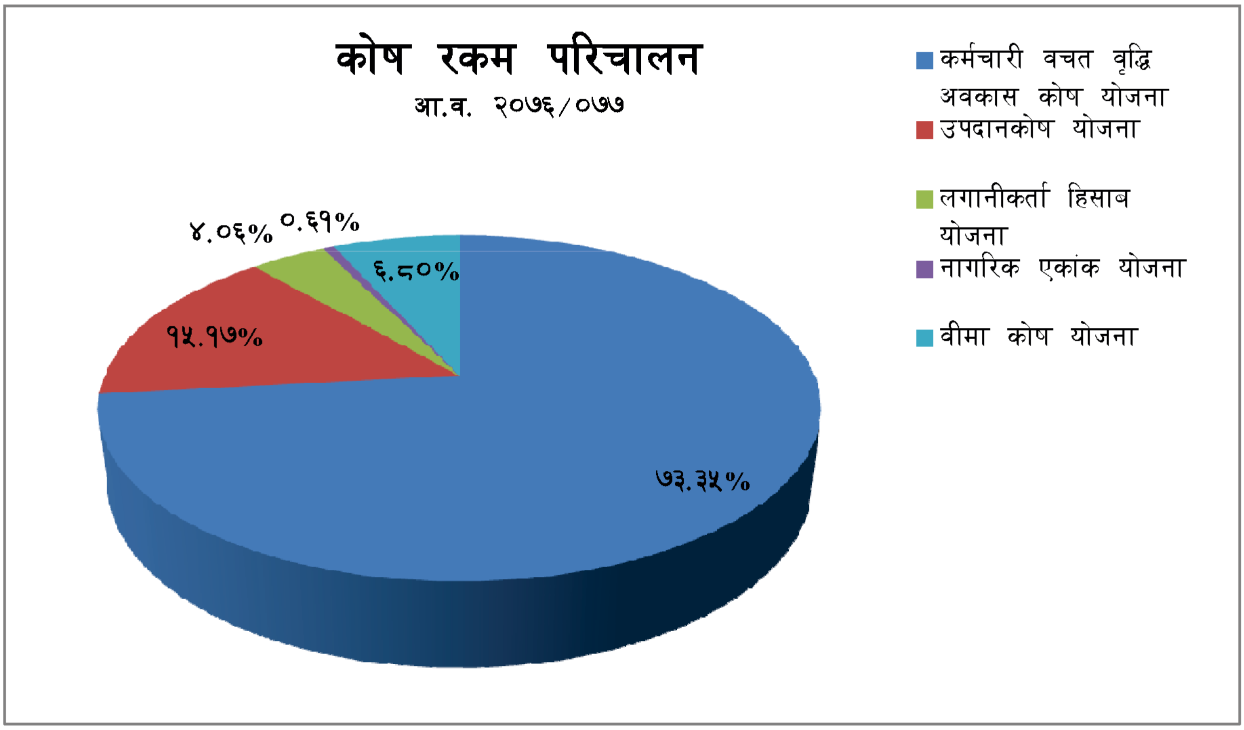
कोष रकम परिचालन
आ.व. २०७६/०७७
कर्मचारी बचत वृद्धि अवकास कोष योजना
उपदानकोष योजना
लगानीकर्ता हिसाब योजना
नागरिक एकांक योजना
वीमा कोष योजना
४.०६%
०.६१%
६.८०%
१५.१७%
७३.३५%

नागरिक लगानी कोषको नव निर्मित भवन

नागरिक लगानी कोषद्वारा संचालित कार्यक्रममा सहभागी भई भविष्यलाई सुरक्षित बनाऔं

- कोषको प्रत्येक सहभागीलाई बार्षिक ९.५ प्रतिशत ब्याजदरमा घर/जग्गा धितो राखी घर मर्मत गर्न, फ्ल्याट्/घर खरिद गर्न, घरको तल्ला थप्न र नयाँ घर निर्माण गर्नको लागि कोषले तोकेको नगरपालिकाको बजार क्षेत्रमा बढिमा रु. ४० लाखसम्म कर्जा दिन सकिने ।
- कर्मचारी बचत बृद्धि स्वीकृत अवकाश कोषमा सहभागी बचत कर्ताको दुर्घटनावस मृत्यु भएमा १ लाख सम्मको दुर्घटना बीमाको ब्यवस्था भएको ।
- कोषका सहभागीहरुलाई घरायसी, भैपरी आउने कामको लागि घर/जग्गा धितो राखेर सरल कर्जाको रुपमा सहभागीको आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक र पारिवारिक प्रकृतिका कार्यका लागि २० लाख रुपैयाँ सम्म वार्षिक १०.०० प्रतिशत ब्याजमा लिन पाइने ।
- बचत गरेको २ आ.ब. पछि बचत रकमको ८० प्रतिशत सापटी लिँदा बार्षिक ९ प्रतिशत ब्याजदर लाग्ने ।
- नागरिक पेन्सन योजना कार्यक्रममा इच्छुक व्यक्तिहरु सहभागी हुन सक्ने व्यवस्था रहेको ।
- आयकर ऐन २०५८ अनुसार छुट सुविधा पाइने ।

केन्द्रीय कार्यालयः काठमाडौं-१०, नयाँबानेश्वर, नेपाल, पो.ब.नं. ५८२३
फोनः ०१-४७८५३१९, ४७८५३२०, ४७८५३२१, ४७८५३२५, ४७८४२९८, ४७८१६७३
फ्याक्सः ०१-४७८४५२२, ४७८६०२, | वेभसाईटः www.nlk.org.np
शाखा कार्यालयः विराटनगर, फोनः ०२१-४७२९९६, ४७२९९७,
पोखरा, फोनः ०६१-५३८०३०, ५३८०३१